

ROHKEUS
LÄHEISYYS
SUJUVUUS

PUKKILAN KUNTA

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2021

PUKKILA

Sisällysluettelo

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
1. PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTTAMINEN	4
2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	8
2.1 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	8
2.2 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	9
2.2.1 Kuntien taloudellinen kehitys.....	12
2.2.2 Oman alueen kehitys.....	14
2.3 KUNNAN HENKILÖSTÖ.....	15
2.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	18
2.5 YMPÄRISTÖASIAT.....	18
2.6 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	18
2.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA.....	20
2.8 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	22
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	24
3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	24
3.2 TOIMINNAN RAHOITUS	26
4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET.....	29
5. KOKONAISTULOT JA MENOT	32
6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	33
6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ.....	33
6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS.....	33
6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	33
6.4 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	33
6.5 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT.....	34
7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOT- TAMISTOIMENPITEET	40
7.1 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY.....	40
8. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	41
8.2 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN	41
8.2.1 Käyttötalouden toteutuminen.....	41
8.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	108
8.2.3 Investointiosan toteutuminen.....	110
8.2.4 Rahoitusosan toteutumisvertailu.....	111
8.2.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisvertailusta (sisäiset).....	112
9. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	113
9.1 TULOSLASKELMA	113
9.2 RAHOITUSLASKELMA	114
9.3 TASE	115
9.4 KONSERNILASKELMAT.....	119
10. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	125
10.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	125
10.2 KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	126
10.3 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	127
10.4 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	128
10.5 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	130
10.6 VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	134
10.7 HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	135
11. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTYSTAVOISTA	136
12. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	137

Kunnanjohtajan katsaus

Itsenäinen Pukkila kokoaa voimat yhteen ja uudistuu kuntalaisten parhaaksi. Tähän lauseeseen kiteytyy Pukkilan kunnan tavoite, visio 2025. Viime vuosi oli neljäs kuntastrategian voimassaolovuosi. Vuoden 2021 talousarvion sitovat tavoitteet liittyivät strategian läpivientiin ja täytäntöönpanoa tukevien suunnitelmien, kuten kunnan strategian, viestintäsuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoon. Strategiaa ja sitä tukevia suunnitelmia on pidettävä ajan tasalla ja kehitettävä. Yhteisesti sovittujen arvojen – rohkeus – sujuvuus – läheisyys – on näyttävä niin päätöksenteossa kuin päätösten toimeenpanossakin. Edelleenkin kaikkein tärkein asia on saada hyväksytyin strategian ja suunnitelmien mukaisia toimenpiteitä kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä kunnan elinvoimaisuuden lisäämiseksi. Strategian keskeisiin painopisteisiin on kohdennettu myös henkilöstöresursseja.

Tilikauden 2021 toimintakatteeksi muodostui -11 436 861 €, mikä on 609 187 € huonompi kuin vuonna 2020. Toimintakulut nousivat 574 111 € (2,8 %) vuodesta 2020 ja toimintatuotot laskivat 35 075 € (4,8 %). Tilikauden vuosikate on 739 171 € huonompi kuin vuonna 2020, ollen -59 000 euroa vuonna 2021. Valtionosuuksia kertyi reilut 3,8 milj. €, mikä on 472 880 € vähemmän kuin vuonna 2020. Verotulojen kokonaismäärä oli kertomusvuonna n. 7,3 milj. €, mikä on 359 066 € enemmän kuin vuonna 2020. Tilikauden alijäämäksi muodostui 443 997 €. Merkittävimmät ylitykset toimintakuluissa tapahtuivat palvelujen ostoissa (518 992 euro) sosiaali- ja terveystaloudissa sekä yhdysteknisissä palveluissa.

Vaikka kuntakenttä on odottanut SOTE-uudistusta kuin kuuta nousevaa, ei ratkaisu tuo helpotusta kunnan talouteen muutoin kuin, että seuranta tehostuu ja osin yksinkertaistuu. Pukkilan kunnan seuraavien vuosien talousennusteet ovat vahvasti alijäämäisiä ja riskinä on, että kunnasta tulee kriisikunta seuraavan kolmen vuoden aikana.

Vuonna 2021 kunnan palvelut pystyttiin järjestämään kuntayhteistyönä tai tuottamaan omana toimintana edelleen kokonaisuutena arvioiden hyvällä tasolla. Onni Nurmen - säätiö myönsi kunnalle viime vuonna vuosiavustuksena 260 000 euroa. Säätiön vuosiavustusten turvin Pukkilan kunta on voinut toteuttaa sellaista toimintaa ja palveluja ikääntyneille kuntalaisille, mitä ei julkisissa palveluissa ole yleisesti ottaen mahdollista toteuttaa.

Jo toista vuotta maailmanlaajuinen koronaepidemia leimasi kuitenkin yhä koko toimintavuotta rajoitustoimineen. Kunnan palveluja muutettiin ja rajoitettiin terveysturvallisuuden edellyttämällä tavalla. Valitettavasti myös henkilöstön jaksamista koeteltiin ennen kokemattomalla tavalla. Vaikka tätä kirjoitettaessa maaliskuussa 2022 on pandemia juurikin saavuttanut huippulukemat, on kuitenkin yleisesti pandemian laantumisesta jo merkkejä. Koronan taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset tulevat kuitenkin näkymään useamman vuoden aikavälillä eri sektoreilla. Vuonna 2021 tilanne näyttäytyi vielä normaalia suurempina valtionosuuksina sekä korona-avustuksina monelle kunnalle, Pukkilan osuus oli 30 000 euroa.

Vaikka vuosi 2020 oli taloudellisesti valonpilkahdus useiden vaikeiden vuosien jälkeen, niin vuonna 2021 valonpilkahdus katosi pilvien taa. Talouden haasteet tulevat jatkumaan tulevina vuosina. Kunnan tulot ja menot eivät ole tasapainossa. Myös uusi strategia vaatii soveltamista talousarvioprosessiin - toinen toistaan tukien. Mikäli vuoden 2022 talousarvio toteutuu suunnitellulla tavalla, on tasapainotamisen tarve vähintään 700 000 € vuodelle 2023. Meidän on siis syytä keskittyä viljelemään runsaasti elinvoimaa vauhdittavia toimenpiteitä, jotta voisimme niittää parempaa satoa tulevina vuosina.

Katarina Helander
kunnanjohtaja

1. PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTTAMINEN

Kunnan järjestämät ja tuottamat palvelut, palvelutavoitteet

Kunta järjestää laissa säädetyt palvelut omana toimintana sekä yhdessä muiden kuntien, kuntayhtymien ja kumppaneiden kanssa. Pukkilan kunnassa palveluita tuottavat ja järjestävät Hallintopalvelut, Elinvoimapalvelut, Ruoka- ja siivouspalvelut, Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, Sosiaali- ja terveystyöpalvelut, Varhaiskasvatuspalvelut, Opetuspalvelut ja Yhdyskuntatekniset palvelut.

Kunnan palvelut tuotetaan lakien edellyttämällä tavalla. Taloudellisen tilanteen kohentuessa voidaan palvelujen laatutasoa nostaa kokonaistaloudellisuus huomioiden.

Palvelujen kehittämisenäkökuilma selvitetään, linjataan ja toimeenpannaan valtuustokauden aikana strategian ja talousarviosuunnitelmien mukaisesti.

Hallintopalvelut

Talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut -tiimi tuottaa kuntaorganisaatiolle mm. taloussuunnittelua, kokoaa tilinpäätöksen, sekä hoitaa asiahallintaa (mm. esityslistat, pöytäkirjat ja arkisto). Tiimi tukee koko kunnan henkilöstöä talous- ja henkilöstöasioissa. Palvelupiste tarjoaa kunnan palveluihin liittyvää neuvontaa ja ohjausta keskitetysti yhden luukun periaatteella. Palvelupiste toimii kontaktipintana kunnan, kuntalaisten ja eri toimijoiden välillä. Kunta lisäksi ostaa sopimukseen perustuen talous- ja henkilöstöhallinnon sekä ICT -palveluja.

Kehittämisenäkökuilma:

- strategian päivittäminen, tavoitteiden asettaminen ja strategian mukainen johtaminen
- digitaalisten palvelujen kokonaisarkkitehtuurin luominen ja hyödyntäminen
- hallinnon rakenteiden uudistaminen
- prosessien läpikäyminen ja sujuvuuden sekä tiedon kulun lisääminen

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalvelujen tavoitteena on kehittää kunnan elinvoimaa kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Toiminnan yksityiskohtaisemmat tavoitteet ja tehtävät toimenpiteet määritellään elivoimasuunnitelmassa joka on laadittu vuonna 2019. Kunnan elinvoimaisuutta pyritään lisäämään mm. kehittämistoiminnalla ja markkinoinnilla (brändityö, asuin- ja yritystontit, toimitilat). Kunta tukee uutta yritystoimintaa ostamalla yritysneuvontapalveluja yrittäjiksi ryhtyville. Työllisyyspalveluilla kunta pyrkii edistämään kuntalaisten työllistymistä.

Työllisyyspalveluissa arvioidaan asiakkaan palvelujen tarve sekä luodaan yhdessä suunnitelma asiakkaan asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi. Palvelun piiriin pääsee, jos on esteitä työllistyä ja tarve selvittää, miten päästä eteenpäin. Työllisyyspalvelut tarjoavat pukkialalaisille palveluohjausta ja valmennusta sekä lakisääteisen TYP-palvelun. Tarjotaan myös tukea pukkialalaisille yrittäjille työllistämiseen.

Kehittämisenäkökuilma:

- Tulevat muutokset toimintaympäristössä (kasvupalvelut tulevassa maakuntauudistuksessa). Kunta panostaa työllisyyspalveluissa pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyyn, nuoriin sekä kehittää/luo välityömarkkinoita alueella.
- Kunnan omien elinvoima- ja kehittämispalvelujen/toimenpiteiden vahvistaminen. Yritystalo/-hautomo tai yhteisö- ja yritystalo yritystoiminnan tukijana, yksinyrittäjien etätyöpaikkana ja uusien ideoiden yhteisöllisenä hautomona.
- Kumppanuuskehittäminen. Yritykset ja yhteisöt elinvoiman edistäjinä ja yhdessä tekemisen kulttuurin vahvistajina. Vapaaehtois- ja järjestötoiminnan edellytysten parantaminen yhteistyön vahvistamisella ja avustusrahojen turvaamisella mutta huomioiden, että työllisyyspalvelujen toimialueella olevien hankkeiden rahoittamisen on oltava tulostavoitteista ja hankkeista tulee jäädä konkreettista hyötyä kunnalle.
- Lasten ja nuorten yrittäjyyskasvatukseen ja nuorten yrittäjyyden edistäminen.
- Nuorten hyvinvoinnin edistäminen. Nuorten työllistyminen ja palveluohjaus etsivässä nuorisotyössä yhdessä kumppaneiden kanssa. Etsivän nuorisotyön ja työllisyyspalvelujen asiakkaiden välillä tehtävä asiakasjako selkeyttää etsivän nuorisotyön rahoituksen osuutta.
- Elinvoiman edistäminen kulttuuripalveluilla. Kulttuuri on vahvuus, sitä pitää ylläpitää. Kulttuurikumppanuudet kunnan PR-työssä. Palkkatukipaikkojen käyttäminen hyödyksi.

Ruoka- ja siivouspalvelut

Ruoka- ja siivouspalvelujen toimipaikat ovat keskuskeittiö, päiväkotiki Vekara, Hyvinvointikeskus Onni, Kirkonkylän koulu, Torpin koulu (iv. 2018-2019 loppuun saakka), kunnantalo, kirjasto ja paloasema. Ruokapalveluissa työskentelee 5 henkilöä ja siivouspalveluissa 5 henkilöä, molempien yksiköiden esimies on palvelupäällikkö. Suoritteita tuotetaan vuodessa n. 100 000, aterioita tarjotaan päivittäin n. 300 henkilölle. Ruokapalvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti huomioiden eri ikäryhmät ja erityisruokavaliot.

Siivouspalveluissa pyritään ekologisuuteen ja huomioimaan asiakkaan toiveet. Siivoustyö tehdään siivousmitoituksen mukaan. Siivousmitoituksen mukainen pinta-ala on n. 8 000 m². Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän Hyvinvointikeskus Onnista vuokraamien tilojen siivous tehdään myyntisopimuksella siivoussopimuksen sekä yhtymän oman mitoituksen mukaisesti.

Ruoka- ja siivouspalvelut toimivat vuoden jokaisena päivänä.

Kehittämisenäkökulmia:

- tehdään teemakuukausia/-päiviä yhteistyössä koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut

Kunta järjestää liikunta-, nuoriso-, kirjasto- ja kulttuuripalvelut sekä taiteen perusopetuspalvelut omana toimintana ja yhdessä kumppaniensa kanssa. Kuntalaisten vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin panostetaan yhdessä yhdistysten, seurakunnan, naapurikuntien ja alueella toimivien organisaatioiden kanssa. Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluista myönnetään avustuksia paikallisille toimijoille.

Kunnassa on sisä- ja ulkoliikuntapaikkoja, Hyvinvointikeskus Onni sekä kirjasto. Lisäksi kulttuuripalveluja tarjotaan kesäaikana galleria Koivulinnassa sekä Pukkilan kotiseutumuseossa. Palveluja järjestetään myös yhteistyökumppaneiden tiloissa, esim. nuorisotilat toiminta yhdistyksen seuratalossa ja konsertteja kirkossa.

Tiloissa pyritään huomioimaan esteettömyys. Sisä- ja ulkoliikuntapaikoista pidetään huolta paitsi käytettävyyden ja turvallisuuden myös houkuttelevan kuntakuvan luomiseksi.

Hyvinvointikeskus Onniin on keskitetty sosiaali- ja terveyspalvelujen lisäksi merkittävästi kunnallisia vapaa-ajan palveluja ryhmätoiminta-, liikunta- ja allastiloissa, Onnissa järjestetään myös konsertteja, teatteriesityksiä ja näyttelyjä. Lisäksi Onnin välittömässä läheisyydessä on Onninpuisto ulkokuntoilulaitteineen.

KulttuuriPukkila toimii kunnan tehtävien ytimessä kuntalaisten hyvinvoinnin ja kunnan elinvoiman edistämiseksi kulttuurin ja taiteen keinoin. KulttuuriPukkila kokoaa yhteen vapaa-ajan palvelujen ja kumppaneiden toiminnan kokonaisuuden ja se brändää Pukkilan omaleimaisuutta ja aktiivisuutta. KulttuuriPukkilan toimijoina ovat kunta ja sen kumppanit.

Maahanmuuttopalvelut tuotetaan yhdessä kumppanien kanssa.

Kehittämisenäkökulmia:

- Nuorten hyvinvoinnin edistäminen. Perusnuorisotyön ja kouluyhteistyön vahvistaminen ja kehittäminen. Nuorten harrastusmahdollisuuksien lisääminen nuoria osallistavalla tavalla.
- Hyvinvoinnin edistäminen liikuntapalveluissa. Eri-ikäisten liikuntapalvelut. Liikuntatilojen ja ulkoliikunta-alueiden ylläpito. Kumppanuuksien vahvistaminen; kansalaisopisto, järjestöt, yksityiset, liikuntapalvelut yhdessä.
- Hyvinvoinnin edistäminen kulttuuripalveluissa. Kulttuuripalveluja kaikille. Kulttuuripalvelujen saavutettavuus. Kulttuurikumppanuudet mahdollistajana.
- Yhdistykset ja järjestöt keskeisinä hyvinvoinnin edistäjinä ja kumppaneina. Vanhemmuuden tukemisen uudet varhaisen tuen mallit nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi; kunta, sote-palvelut ja yhdistykset yhdessä. Toimintaedellytysten tukeminen yhteistyön vahvistamisella ja avustusmäärärahojen riittävyyden turvaamisella.
- Kuntayhteistyö.

Sosiaali- ja terveystyöpalvelut

Pukkilan sosiaali- ja terveystyöpalvelujen järjestämistä vastuu on Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymällä. Lähipalvelut tarjotaan kuntalaisille pääasiassa Hyvinvointikeskus Onnin tiloissa.

Kehittämiskäsitelmiä:

- Lähipalvelujen turvaaminen kumppanuuksien ja/tai ulkoistuksien kautta. Tavoitteena sote-palvelujen säilyminen vähintään nykytasolla Pukkilassa. Kartoitetaan palvelujen mahdollinen siirtyminen yksityiselle palveluntuottajalle: positiiviset vaikutukset kunnan taloudelle työpaikkojen ja yritystoiminnan kasvun kautta.
- Vaihtoehtoiset asumisratkaisut ikääntyvän väestön tarpeisiin. Valtuustokauden aikana arvioidaan hyvinvointikeskus Onnin laajenemismahdollisuudet.

Varhaiskasvatustyöpalvelut

Varhaiskasvatustyön toiminta on monipuolista ja laadukasta. Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan lasten yksilöllisyys, mielipiteet ja osallisuus. Tarjoamme huoltajille säännöllisesti mahdollisuutta osallistua ja vaikuttaa varhaiskasvatustyön suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen.

Lapsilähtöisyys toiminnassamme mahdollistaa lasten omien tietojen, taitojen ja kiinnostuksen kohteiden sekä vahvuuksien löytämisen. Elämyksellinen, lämminhenkinen ja turvallinen kasvatusympäristömme avaa mahdollisuuksia leikin ja kokeilun kautta uuden oppimiseen.

Arjen sujuvuutta helpottaa inhimillinen, avarakatseinen, erilaisia perheitä arvostava ja luotettava henkilöstö. Jokaisen lapsen hoidontarve huomioidaan yksilöllisesti. Huoltajien päivittäinen kohtaaminen mahdollistaa sujuvan ja avoimen yhteistyön perheiden kanssa.

Varhaiskasvatustyöpalvelut toteutetaan päiväkotitiloissa Vekarassa. Sen lisäksi tarjotaan perhepäivähoitoa. Esikoululaisien aamu- ja iltapäivähoito järjestetään esikoulun tiloissa Kirkonkylän koululla. Esiopetuksesta vastaa opetuspalvelut. Vuorohoitoa järjestetään päiväkotitiloissa Vekarassa huoltajien työ- tai opiskelutilanteen mukaan.

Kehittämiskäsitelmiä:

- vaihtoehtoiset muodot laadukkaiden varhaiskasvatustyöpalvelujen turvaamiseksi
- havainnointi- ja arviointikäytänteiden kehittäminen
- yhteistyön selkiyttäminen eri tahojen kanssa
- lapsen osallisuuden vahvistaminen
- henkilöstön kouluttaminen varhaiskasvatustyö- ja -suunnitelman asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi
- tilojen ja oppimisympäristöjen kehittäminen/laajennus
- koulun ja varhaiskasvatustyön yhteistyön lisääminen
- henkilöstörakenne vastaamaan varhaiskasvatustyö- ja -suunnitelman asettamia määreitä.

Opetustyöpalvelut

Oppilaita tuetaan heidän kasvussaan itsestään, muista ihmisistä, ympäröivästä yhteiskunnasta ja luonnosta välittäviksi vastuuntuntoisiksi kansalaisiksi. Koulun pyrkimyksenä on oppilaan itsetunnon ja monipuolisen ilmaisu- ja taitojen kehittäminen.

Kirkonkylän koulussa järjestetään perusopetusta vuosiluokilla 1-6. Opetusta annetaan myös pienryhmässä.

Kirkonkylän koulussa annetaan myös esiopetusta ja tarvittaessa perusopetukseen valmistavaa opetusta. Esiopetuksen tiloissa järjestetään perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä varhaiskasvatustyön aamu- ja iltapäivähoitoa.

Kunnalla on Askolan kunnan kanssa sopimus yläkouluyhteistyöstä. Oppilaat voivat hakeutua yläkouluun myös muualle, mutta siihen on saatava koulun sijaintikunnan lupa.

Kehittämiskäsitelmiä:

- oppimisen tuen käytänteet
- oppilaiden osallistaminen
- toimivat koulukuljetukset ja kohtuulliset koulumatkat
- kerhotoimintaa koulupäivän yhteyteen
- koulun ja varhaiskasvatustyön yhteistyön lisääminen
- liikunnan lisääminen koulupäiviin
- koulun ja kodin yhteistyön syventäminen.

Yhdyskuntatekniset palvelut

Yhdyskuntatekniset palvelut tuotetaan kuntayhteistyönä Myrskylän kunnan toimiessa vastuukuntana. Teknisen toimen tehtävänä on ylläpitää ja kehittää turvallista ja toimivaa elinympäristöä tuottamalla kuntalaisille laadukkaita palveluja.

Kehittymisnäkökulmia:

- Asiakaslähtöinen palvelu, yhteistyö ja uudet toimintamallit.
- Osaava palveluhenkilöstö ja -verkosto.
- Katujen ja yleisten alueiden ylläpidon varmistaminen.
- Energiankulutusta vähentävät ja ympäristöystävälliset ratkaisut.

Henkilöstöpolitiikka

Kuntastrategiassa huomioidaan kuntalain mukaan henkilöstöpolitiikka. Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö on määritelty kunnan voimavaraksi kuntastrategiassa. Työntekijät tuottavat kunnan palvelut ja huolehtivat siten myös kuntalaisten hyvinvoinnista. Pukkilan kunta on hyvä ja vastuullinen työnantaja, joka pitää huolen työntekijöistään järjestämällä lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi sairaudenhoidon ja tyhy-toimintaa. Hyvinvoiva henkilöstö tuottaa säästöjä kunnalle.

Pukkilan kunnan henkilöstöpolitiikkaa on määritelty *Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa*, johon on kirjattu tavoitteita ja niihin liittyviä toimenpiteitä huomioiden mm. henkilöstörakenne, koulutuksen ja urakehityksen mahdollisuudet työssä sekä työolosuhteet johtamisen, esimiestyön, työyhteisön ja viestinnän näkökulmista, että työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen.

Henkilöstöä koskevia asioita käsitellään työnantajan ja henkilöstön edustajista koostuvassa *yhteistyötoimikunnassa*, joka huolehtii lakisääteisesti työpaikan yhteistoiminnasta ja työsuojeluyhteistoiminnasta.

Omistajapolitiikka

Kuntalain mukaan kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon omistajapolitiikka. Valtuusto hyväksyy kuntastrategiassa kunnan omistajapolitiittiset linjaukset, jotka määrittelevät, millaista omaisuutta kunta hankkii ja missä tehtävissä kunta on mukana omistajana ja sijoittajana. Omistajapolitiikka määrittelee myös omistuksen tarkoituksen ja tavoitteet.

Pukkilan kunta on viime vuosina tehnyt ratkaisuja, joilla on vähennetty kunnan omistuksia ja tehtäviä. Tällaisia päätöksiä ovat olleet mm. metsäpalstojen ja peltojen sekä kunnan toiminnalle tarpeettomien kiinteistöjen ja rakennusten myynnit. Ainoan tytäryhtiön purkamisella puolestaan yksinkertaistettiin konsernirakennetta. Vesi- ja lämpölaitostoiminnoista luovuttiin omana toimintana tavoitteena turvata kuntalaisille tärkeiden palvelujen toimivuus ja laatu aiempaa paremmin pitkälle tulevaisuuteen. Edellä mainittujen omistajapolitiittisten ratkaisujen taustalla on ollut vahvasti myös kuntatalous. Tavoitteena on ollut turvata kunnan taloudelliset mahdollisuudet suoriutua lakisääteisistä palveluvelvoitteista itsenäisenä kuntana.

Omistajapolitiittisia linjauksia tarvittaessa arvioidaan ja tarkistetaan tulevien kuntastrategian päivitysten yhteydessä.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

2.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuustokaudella 2021 – 2025 luottamushenkilöorganisaatio koostuu valtuustosta (17), kunnanhallituksesta (7) ja toimielimistä (tarkastuslautakunta, valtuuston vaalilautakunta, keskusvaalilautakunta, hyvinvointilautakunta ja elinvoimalautakunta).

Poliittinen jakauma (17 paikkaa) valtuustokaudella 2021 - 2025 on seuraava: Keskusta 7, Kokoomus 5, Perussuomalaiset 3 ja Vihreät 2. Kunnanhallituksessa paikkajakauma oli puolestaan seuraava: Keskusta 3, Kokoomus 2, Perussuomalaiset 1 ja Vihreät 1.

Valtuuston puheenjohtajat on valittu kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Valtuuston puheenjohtajana toimi Markus Kalliokivi (KESK), I varapuheenjohtajana Jyrki Loijas (KOK) ja II varapuheenjohtajana Matti Puha (PS). Hallituksen puheenjohtajat on valittu neljäksi vuodeksi. Hallituksen puheenjohtajana toimi Juha Ahola (KOK) ja varapuheenjohtajana Leena Clewer (KESK).

Valtuuston kokoonpano vuonna 2021:

Ahola, Juha (KOK)	Loijas, Jyrki, (KOK)
Alaranta, Nina (PS)	Maasilta, Tommi (VIHR)
Almiala, Robert (KOK)	Malmback, Tiina (KOK)
Clewer, Leena (KESK)	Nikula, Anni (KESK)
Hovi, Rami (KOK)	Pirhonen, Matti (KESK)
Kalliokivi, Markus (KESK)	Puha, Matti (PS)
Korhonen, Ilona (VIHR)	Sajomaa, Lennu (PS)
Lehtimäki, Roosa (KESK)	Tikkala, Terhi (KESK)
Levälampi, Kaisa (KESK)	

Kunnanhallituksen kokoonpano vuonna 2021:

Ahola, Juha (KOK)
Alaranta, Nina (PS)
Almiala, Robert (KOK)
Clewer, Leena (KESK)
Levälampi, Kaisa (KESK)
Maasilta, Tommi (VIHR)
Pirhonen, Matti (KESK)

Lautakuntien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat

	Puheenjohtaja	Varapuheenjohtaja
Elinvoimalautakunta	Kalliokivi, Markus	Lehtimäki, Roosa
Hyvinvointilautakunta	Tikkala, Terhi	Korhonen, Ilona
Keskusvaalilautakunta	Mölsä, Eero	Sihlman, Kimmo
Tarkastuslautakunta	Loijas, Jyrki	Puha, Matti
Valtuuston vaalilautakunta	Nikula, Anni	Sajomaa, Lennu

Tilivelvolliset

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia. Toimielimet on määritelty kuntalain 30 §:ssä, jonka mukaan (valtuuston lisäksi) kunnan toimielimiä ovat kunnanhallitus, lautakunnat, valiokunnat ja johtokunnat, niiden jaostot sekä toimikunnat. Niiden jäsenet ja varajäsenet ovat tilivelvollisia.

Tilivuonna 2021 ovat tilivelvollisia viranhaltijoita kunnanjohtaja, hyvinvointipäällikkö, palvelupäällikkö, elinvoimapäällikkö, rehtori ja päiväkodin johtaja.

2.2 Yleinen taloudellinen kehitys

Koronapandemian pitkittymisestä ja aaltoilusta huolimatta iskut kansantalouden kasvulukuihin ovat olleet Suomessa lievempiä kuin esimerkiksi finanssikriisin ja 1990-luvun alun lamassa. Bruttokansantuotteen lasku vuonna 2020 jäi huomattavasti pienemmäksi kuin EU-alueella keskimäärin, ja viime vuonna käynnistynyt elpyminen on jatkunut loppuvuonna tasaisesti.

Vuonna 2020 bruttokansantuotteen volyyymi laski 2,8 prosenttia, mutta joillakin toimialoilla, kuten majoituksessa, ravitsemuksessa sekä liikenteessä, talouden heikentyminen on ollut kansantalouden keskiarvolukuja huomattavasti jyrkempää. Kysyntäeristä taantuma näkyi erityisesti viennin ja yksityisen kulutuksen rajuna supistumisena. Sanna Marinin hallitus on monien muiden maiden rintamassa torjunut koronapandemiaan liittyneiden rajoitustoimien taloudellisia menetyksiä lukuisilla eri tukikerroksilla. Tukitoimet ovat loiventaneet talouden iskua mutta samalla velkaannuttaneet valtiontaloutta voimakkaasti. Kuntatalous pysyi vuonna 2020 tasapainossa hyvän verokehityksen, valtion koronatukien sekä joistakin rajoitustoimista aiheutuneiden menosäästöjen vuoksi.

Kasvu ponnisti vuonna 2021 koronakuopasta suhdanteen harjalle

Suomen kansantalous kääntyi huhtikuussa 2021 reippaaseen kasvuun alkuvuoden rajoitustoimien ja heikon talouskehityksen jälkeen. Ennakollisten suhdannetietojen mukaan talouskasvu jatkui pirteänä koko loppuvuoden ajan, vaikka aaltoilevat koronataartumat, joulukuussa käyttöön otetut uudet rajoitustoimet, epävarmuuden lisääntyminen, inflaation kiihtyminen ja kustannuspaineiden nousu jättävät vuoden 2021 lopullisiin kasvulukuihin varmasti vielä jälkensä. Suomen Pankki on arvioinut, että tuotantokapeikat saattavat pienentää viime vuoden BKT:n kasvua noin 0,5 prosenttiyksiköllä.

Tässä vaiheessa näyttää, että viime vuoden BKT:n volyymin muutos asettuu 3,5–4 prosentin tuntumaan. Kasvua on ylläpitänyt loppuvuonna erityisesti tavaroiden ja palvelujen vienti sekä kulutus. Neljännesvuositalastojen perustella on kuitenkin jo selvää, että kansantalouden tuotantoluvut nousivat koronaa edeltävälle tuotannon tasolle jo vuoden 2021 toisella neljänneksellä. Koronaa edeltävälle kasvuralle päästään ennusteiden mukaan vasta myöhemmin.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisten määrän kasvu oli vuoden 2021 alkupuolella hurjaa, sillä jo tuolloin saavutettiin koronapandemiaa edeltävä työllisten määrän taso. Vuosikeskiarvioilla mitattuna työllisyys kasvoi vuoden 2021 aikana 60 000 hengellä ja työllisyysaste oli 72,3 prosenttia. Joulukuussa työllisyysasteen trendi oli jo 73,5 prosentissa. Työllisyyden kasvu on kuitenkin painotunut osa-aikatyötä tekeviin, eli tehdyt työtunnit eivät ole lisääntyneet vastaavassa suhteessa. Työttömien määrä väheni työvoimatutkimuksen mukaan 16 000 hengellä vuonna 2021. Työttömyysasteen trendi ei kuitenkaan ole saavuttanut vielä pandemiaa edeltävää tasoa. Työ- ja elinkeinoministeriön tilastoima pitkäaikaistyöttömyys on kääntynyt viime kuukausina pieneen laskuun, mutta pitkäaikaistyöttömyyden kasvu koronapandemiaa edeltäneestä tasosta on huima: noin 44 000 henkeä. Joulukuussa 2021 työttömistä työnhakijoista oli kuntakokeilujen asiakkaana noin 145 000 henkilöä.

Elpymisen vauhti hiipuu vuonna 2022, koronapandemia ei väisty, Venäjän sota, julkisen talouden velkaantuminen

Koronan tartuntaluvut nousivat joulukuussa 2021 rajusti omikron-variantin myötä. Tartuntojen hidastamiseksi ja sairaalakapasiteetin hallitsemiseksi käynnistetyt uudet rajoitustoimet, niiden kesto ja epidemiatilanteen heikennyksen voimistama kuluttajien ja elinkeinoelämän luottamusindikaattorin lasku vaikuttavat vuodenvaihteen talouskehitykseen. Rajoitustoimet ja sulkutilat hidastavat ainakin jossain määrin erityisesti vasta äskettäin piristyneen palvelualan kasvua.

Suomen Pankin talouskatsauksen mukaan palveluiden Google-haut laskivat vuoden viimeisellä neljänneksellä selvästi ja keskeisten pankkien kottimaksuvolyymit heikentyivät joulukuussa suhteessa aikaisempiin kuukausiin. Myös Googlen liikkuvuusdata osoittaa, että suomalaisten liikkuminen vapaa-ajan liikkeissä ja kaupoissa on vähentynyt loppuvuonna. Kuluttajien liikkuvuus ei ole kuitenkaan vähentynyt Suomessa ja keskeisissä Euroopan maissa niin voimakkaasti kuin aikaisempien tartunta-aaltojen keskellä.

Tutkimukset osoittavat, että korona-aaltojen talousvaikutukset Suomessa ovat laskeneet ajan mittaan. Vaikka rajoitustoimista aiheutuu aina taloudellisia menetyksiä, rokotteet ja jo hankittu kokemus taudin kanssa elämisestä ovat vähentäneet tuoreimpien korona-aaltojen talousvaikutusta. Kansantalouden kehityksen ei enää arvioidakaan riippuvan niin voimakkaasti koronatartuntojen kehityksestä kuin pandemian alkuketkinä. Koronasta on tullut yksi talouskasvuun vaikuttava tekijä muiden joukossa. Se saattaa kuitenkin lisätä talouskehitykseen liittyvää vaihtelua.

Tammikuussa 2022 olevan ennusteen mukaan kuluvan vuoden alussa Suomen talouskasvun ennakoidaan hidastuvan mutta palaavan varsin pian sitä edeltävälle kasvu-uralle. Suhdannelaitosten konsensusennuste BKT:n volyymin kasvuksi kuluvana vuonna nousee vahvan kasvuperinnön vuoksi yhä noin kolmen prosentin tuntumaan, mikä on Suomen kansantalouden trendikasvua selvästi ripeämpi tahti. Kysyntää ylläpitävät vuonna 2022 edelleen myönteisesti kehittyvä vienti ja sen myötä tehdasteollisuus, jotka nauttivat yhä laajamittaisesta kansainvälisestä koronan jälkeisestä elvyttämisperusteista ja kysynnästä rahapolitiikasta.

Maailmatalouden ja euroalueen talouden ennakoitaan kasvavan kuluvana vuonna noin 4,5–5 prosenttia. Teollisuuden tilauskirjat ovat vahvat, vaikka ensimmäiset merkit elinkeinoelämän odotuksiin liittyvästä epävarmuuden lisääntymisestä ovatkin voimistuneet. Vientikysyntää tukee vuonna 2022 myös palvelujen viennin toipuminen. Ripeä talouskasvu on nostanut voimakkaasti energian hintoja ja kohottanut tuottajahintoja. Kasvua ylläpitää kuluvana vuonna rakentaminen, erityisesti asuntorakentaminen, mutta kaiken kaikkiaan investoinnit ovat kehittyneet viime vuosina varsin vaisusti. Vaisu kansantalouden investointikysyntää ei kuitenkaan sulje pois sitä, että yksittäisillä toimialoilla ja yksittäisillä paikkakunnilla on tapahtunut merkittäviä investointipäätöksiä,

Yksityisten investointien kasvua tukee vuosina 2022–2023 EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä saatava rahoitus. Tuotannollisten ja ilmastotoimiin liittyvien investointien ohella olisi tärkeää saada myös T&K-investoinnit kasvuun. Palvelujen ennakoitaan kasvavan vahvasti vuonna 2022 alkuvuoden rajoitustoimista huolimatta. Monien pandemiasta vielä kärsivien toimialojen näkymät kirkastuvat loppuvuoden aikana, sillä kotimaisessa kulutuskysynnässä on yhä pandemian jättämää patoumaa ja kotitalouksien säästöt ovat pysyneet korkealla.

Yksityisen kulutuksen taso ei ole palautunut vielä koronaa edeltäneelle tasolle, mutta vuonna 2022 yksityisen kulutuksen kasvun ennakoitaan kiihtyvän 3,5–4 prosentin vauhtiin. Myös julkinen palvelutuotanto tukee palveluiden kasvua vuonna 2022.

Ukrainan sota mullistaa 2022 ja 2023 maailmantalouden kasvun.

Tämä kaikki talouden ennakointi muuttui järkyttävästi 24.2.2022, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Venäjä tunnusti itsenäisiksi Ukrainan Donetskin ja Luhanskin alueiden osat, jotka eivät ole Ukrainan hallituksen valvomia, ja aloitti sotilaallisen hyökkäyksen Ukrainaa vastaan. Hyökkäyksen seurauksena EU ja USA asettivat Venäjälle ennen näkemättömät talouspakotteet, vaikka EU edelleen (06.03.2022) on jättänyt järeimmät talouspakotteet vielä käyttämättä.

EU pakotteet 06.03.2022:

EU:lta lisätoimenpiteitä Venäjän hyökkäyksen johdosta, joilla on suoria talousvaikutuksia myös Suomen talouteen.

Sen jälkeen, kun Venäjä tunnusti itsenäisiksi Ukrainan Donetskin ja Luhanskin alueiden osat, jotka eivät ole Ukrainan hallituksen valvomia, ja aloitti sotilaallisen hyökkäyksen Ukrainaa vastaan, EU on hyväksynyt kolme rajoittavien toimenpiteiden pakettia.

Ensimmäinen paketti sisältää

- kohdennettuja rajoittavia toimenpiteitä
- rajoituksia taloussuhteissa Donetskin ja Luhanskin alueiden osiin, jotka eivät ole hallituksen valvomia
- taloudellisia rajoituksia

Toinen paketti sisältää

- henkilöpakotteita, jotka koskevat muun muassa Vladimir Putinia, Sergei Lavrovia ja Venäjän valtioiduuman jäseniä
- talouspakotteita

Kolmas paketti sisältää

- tarvikkeiden ja varusteiden toimittamisen Ukrainan asevoimille Euroopan rauhanrahaston kautta
- kaikille venäläisille lentoliikenteen harjoittajille määrätyn kiellon lentää EU:n ilmatilassa ja päästä EU:n lentokentille
- liiketoimien kiellon Venäjän keskuspankin kanssa
- seitsemää venäläistä pankkia koskevan SWIFT-sulun • EU:ssa asetetun lähetyskiellon valtiomisteisille tiedotusvälineille Russia Today ja Sputnik
- henkilö- ja talouspakotteita Valko-Venäjää vastaan

Vuoden 2022 talouden ennakointi on tässä tilanteessa enemmän kuin haasteellinen – haasteellinen asetelma tulevan hallitusohjelman laadinnalle myös. Vuonna 2022 kansantalouden kasvun odotettiin palaavan koronaa edeltäneisiin kasvulukuihin. Kansainvälisen kysynnän normalisoituminen alkaa pienentää viennin volyymin kasvulukuja, ja rajoitustoimien aikana syntynyt kulutuskysynnän patouma olisi tullut väistyä. Talouden kasvuluvuissa pitäisi palata lähelle koronaa edeltäviä lukuja. Bruttokansantuotteen volyymin maailmantalouden kasvuksi ennakoitiin vain noin 3,5 prosenttia ja Suomen kasvuksi noin 1,5 prosenttia. Kasvun odotetaan jakautuvan varsin tasaisesti kulutukseen, vientiin ja investointeihin. Työllisten määrän odotetaan jatkavan kasvuaan, erityisesti palveluilla. Palkkasumman odotetaan lisääntyvän 2023–2024 noin 3 prosenttia.

Ennusteen suurimmat kysymysmerkit liittyvät luultavimmin koronavirusvariantteihin sekä epidemian pitkittymiseen ja vaikeutumiseen niin kehittyneissä kuin kehittyvissä maissa sekä venäjän sodan vaikutukset taloudelle. Kysymysmerkkejä liittyy erityisesti siihen, onko erityisesti Yhdysvalloissa ja Euroalueella sekä energiasektorilla nähty hintatason nousu todella vain väliaikainen ilmiö, vai onko vaikutus pysyvää, olemmeko jopa energiakriisissä vuonna 2022. Inflaation kiihtymisestä tulee pitkäkestoisempää, kun samaan aikaan palkkakustannukset kiinnittyvät inflaatiopaineiden vuoksi oletettua korkeammalle tasolle sekä maailmantalouden sekasorrosta aiheutuva hintakorotuspaineet nostavat hintoja.

Suomen Pankki on päivittänyt tuoreimmassa talousennusteessaan pitkän aikavälin talousennusteen 2020–2070. Sen mukaan talouskasvun ennustetaan jäävän vuosina 2021–2040 noin 1,2 prosenttiin vuodessa, minkä jälkeen talouskasvu hidastuu entisestään. Erityisenä uhkatekijänä ennusteessa nostetaan inhimillisen pääoman määrän vähentyminen 2040-luvulla. Pitkän aikavälin kasvuennuste on heikentynyt edellisiin pitkän aikavälin ennusteisiin nähden. Talouskasvun heikkous on erittäin haasteellinen lähtökohta lähestyviä hallitusohjelmaneuvoitteluja ajatellen.

2.2.1 Kuntien taloudellinen kehitys

Kunnat päättivät marraskuun puolivälissä vuoden 2022 veroprosenteistaan varsin poikkeuksellisissa tunnelmissa COVID-19-pandemian varjossa. Poikkeuksellisia aikoja korostaa myös lähestyvä SOTE-uudistus uusien hyvinvointialueiden myötä, jonka vuoksi kunnat eivät voi ensi marraskuussa muuttaa tuloveroprosenttiaan lainkaan. Sen sijaan vuoden 2023 alussa kunnallisveroprosenttia leikataan veroprosenttileikkurilla. Näistä poikkeustekijöistä huolimatta kuntien veroprosenttipäätökset vuodelle 2022 olivat harvinaisen maltillisia. Keskeinen syy on se, että kuntatalouden tila vuosille 2021 ja 2022 näyttää vahvemmalta kuin vielä muutama kuukausi sitten. Kansantalouden nopea elpyminen vuoden 2020 koronakuopasta ja terveysturvallisuuteen liittyvien koronatukien täysimääräisyyden varmistuminen vuodelle 2021 ovat vahvistaneet kuntatalouden lähtötilannetta. Hyvistä lähtökohdista huolimatta vuoden 2022 ennuste oli kuitenkin yhä haastava, mikä tulee näkymään monissa kunnissa vuoden 2022 talousarvion kääntymisenä miinukselle ja velkaantumisen kasvuna.

Kuntatalouden tulot kehittyivät tammi-joulukuussa 2021 vahvasti. Kuntatalouden taloustilastoista on saatu vuoden 2021 kolmannelta neljännekseltä Valtiokonttorin keräämiä tilastotietoja. Pääsanoma kuntatalouden tilasta oli, että COVID-19-pandemia ei ole toistaiseksi heikentänyt kuntatalouden kokonaistilaa. Valtion kunnille myöntämät koronatuuet ovat paikkailleet varsin hyvin pandemian aikana tulopohjaan syntyneitä aukkoja ja asukkaiden lisätuen tarvetta. Tammi-syyskuussa kuntatalouden tulot ovatkin kehittyneet vahvasti. Verotulot ovat kasvaneet reippaasti talouden elpymisen ja erityisesti yhteisöveron tuntuvaan kasvuun myötä. Sen sijaan kuntien valtionosuudet ovat pienentyneet vuodesta 2020. Laskun taustalla on odotetusti se, että valtaosa kuntien ja kuntayhtymien koronatuista maksetaan vuonna 2021 valtionavustuksina eikä suorina valtionosuuksina vuoden 2020 tapaan. Valtionavustukset tilastoidaan kuntataloustilastossa toimintatuottoihin. Kuntien ja kuntayhtymien toimintatuotot kasvoivat vuoden 2021 tammi-syyskuussa selvästi, vajaalla 1,5 miljardilla eurolla, vuodesta 2020, vaikka varsinaiset terveysturvallisuuden koronatuuet kohdistuvat vasta loppuvuoteen. Toimintatuotot ylittivät myös vuoden 2019 tason. Toimintatuottoja ovat kasvattaneet muun muassa hallituksen tulevaisuusinvestoinnit, vuodelta 2020 vuodelle 2021 valuneet kuntayhtymien avustukset ja muut koronan haittojen vähentämiseen tähtäävät hankkeet. Myös hoitojonojen purkamisen näkyi kuntayhtymien myyntituottojen kasvuna. Samoin kuntien maksutuottojen toipuminen sekä muiden toimintatuottojen, kuten vuokratuottojen, piristymisen on lisännyt toimintatuottojen kertymää koronakuoppaan vuonna 2020 verrattuna. Neljännellä neljänneksellä kuntien maksutuottoihin on odotettavissa kuitenkin selvää laskupainetta elokuun alussa voimaantulleen varhaiskasvatusmaksujen keventämisen myötä.

Kuntien toimintakulut kasvussa – investoinnit laskussa

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut nousivat vuoden 2021 toisella ja kolmannelta neljänneksellä noin 4,5 prosentin vauhtia. Toimintakulujen kasvuvauhti ylittää toimintatulojen kasvun, joten kuntatalouden toimintakate on vuonna 2021 heikentynyt vuoteen 2020 verrattuna. Menojen kasvuvauhtia voi pitää olosuhteiseen nähden kuitenkin jopa maltillisena, sillä koronapandemiaan liittyvä lisätyö ja hoitovelan purkutoimet ovat lisänneet kuntien ja sairaanhoitopiirien erikoissairaanhoidon kysyntää. Kuntien toimintamenot nousivat vuonna 2021 noin neljä prosenttia ja kuntayhtymien toimintamenot kuutisen prosenttia.

Toimintakulujen noin kahden miljardin euromääräisestä lisäyksestä noin puolet tulee henkilöstömenojen kasvusta. Myös niin sanottujen muiden toimintakulujen erä on lisääntynyt voimakkaasti. Muihin toimintakuluihin sisältyvät muun muassa vuokratulot, vahingonkorvaukset, taustaplotit ja kunnan maksamat verot. Kuntien ja kuntayhtymien asiakaspalvelujen ja materiaalien ostot ovat sen sijaan nousseet viime vuodesta maltillisesti.

Vuonna 2021 jotkin kuntien ja kuntayhtymien kululajit ovat olleet kuitenkin reippaassa laskussa. Koronarajoitukset lienevät vaikuttaneet laskuun. Lasku näkyy palvelujen ostoissa ja siellä erityisesti muiden palvelujen ostoissa, jotka ovat laskeneet tammi-syyskuussa yli miljardilla eurolla viime vuoteen verrattuna. Muita kuin asiakaspalveluja ovat muun muassa kunnan käyttämät toimistopalvelut, työvoiman vuokraus, ilmoitus ja markkinointipalvelut, matkustus- ja kuljetuspalvelut sekä esimerkiksi henkilöstölle hankitut sosiaali-, terveys-, koulutus- ja kulttuuripalvelut.

Sekä kuntien että kuntayhtymien investointimenot ovat vuonna 2021 yhä korkealla tasolla, mutta vuosia jatkuneen yhtäjaksoisen kasvun jälkeen investoinnit ovat kääntyneet sekä kunnissa että kuntayhtymissä pieneen laskuun. On vielä vaikea sanoa, onko tasomuutos vain väliaikainen reagointi kustannusten nousuun vai pysyvämpi ilmiö. Tulot ja menot huomioiva toiminnan ja investointien rahavirta heikentyi alkuvuoden lukemiin verrattuna ja painui pakkaselle erityisesti kuntayhtymissä.

Kuntatalouden tuloja ja menoja summaavista tunnusluvuista (kuten vuosikate, tilikauden tulos ja toiminnan ja investointien rahavirta) näkyy, että kuntatalouden tila on säilynyt vuonna 2021 olosuhteisiin nähden varsin vahvoissa tunnusluvuissa.

Kuntien ja kuntayhtymien vuosikate on jopa vahvistunut toisesta neljänneksestä, mutta tilikauden tuloksessa ja toiminnan ja investointien rahavirrassa näkyy kolmannella vuosineljänneksellä pieni notkahdus.

Koronapandemiaan liittyvät toiminnalliset ja rahoitukselliset poikkeustekijät tekevät vuosien 2020 ja 2021 ajankohtien välisistä vertailuista hyvin poikkeuksellista ja epävarmaa. Vuoden 2021 muutoksia on hyvin hankala verrata myös sitä edeltävään poikkeuksellisen heikkoon vuoteen 2019. Vertauskohtaa voikin turvallisemmin hakea aikaisemmista vuosista, jotka tosin nekin ovat poikkeuksellisia vuosia muun muassa KIKY-sopimuksen lukuisten kuntapäätösten vuoksi. Lisäksi vuoden 2021 alussa toteutettu kuntataloustilaston tiedonkeruun uudistuminen ja siirtyminen Tilastokeskuksesta Valtiokonttoriin näkyy varmasti tilaston sisällössä. Aikaisemmin tilaston neljännesvuositiedot kerättiin kuntaotoksella ja korotettiin laskennallisesti koko maan tasolle, mutta nyt tiedonkeruu kohdistetaan jokaiseen kuntaan ja kuntayhtymään. Tämä saattaa vaikuttaa tilastotietojen kehitykseen ja vaikeuttaa tulkintaa kehityksen suunnasta. Kuntatalouden tilasta onkin hyvin vaikea sanoa mitään varmaa. Korona on näkynyt kuntatalouden yksittäisissä tuloja ja menoerissä, mutta koko maan tasolla kuntatalous on pysynyt vuoden 2019 tason yläpuolella. Sitä edeltävistä vuosista jäädään kuitenkin selvästi.

2.2.2 Oman alueen kehitys

Väestö

Asukasluvun kehitys naapurikunnissa vuosina 2018 - 2021 (31.12.)

Kunta	2018	2019	2020	2021	muutos 18/21	
					lkm	%
Askola	4 962	4 943	4 878	4 847	-109	-0,2
Myrskylä	1 925	1 882	1 871	1 816	-109	-5,6
Mäntsälä	20 681	20 721	20 783	20 839	158	0,7
Orimattila	16 103	16 003	15 882	15 814	-289	-1,8
Pukkila	1 900	1 860	1 833	1 848	-52	-2,7

Työllisyys

Pukkilan työvoima ja työttömyysprosentti vuosina 2015 - 2021 (31.12.)

Vuosi	Työvoima	Työttömyysprosentti
2015	981	9,1
2016	860	10,6
2017	943	10,0
2018	935	8,8
2019	919	8,8
2020	911	11,7
2021	911	10,9

Vuoden lopussa Pukkilassa oli työttömiä työnhakijoita 98, joista naisia 50 ja miehiä 48, alle 25-vuotiaita 9 ja yli 50-vuotiaita 51. Pitkäaikaistyöttömiä oli 46.

Työttömyysprosentti naapurikunnissa vuosina 2020 ja 2021 sekä muutos (31.12.)

Kunta	2020	2021	Muutos
Askola	10,5	8,0	-2,5
Myrskylä	14,6	11,7	-2,9
Mäntsälä	9,2	6,9	-2,3
Orimattila	13,3	11,0	-2,3
Pukkila	11,7	10,9	-0,8

2.3 Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstön määrä 31.12.2021

Tehtäväalue	Vakituiset		Sijaiset		Määrä- aikaiset		Työllis- tetyt		Yhteensä	
	kaikki	(oa)	kaikki	(oa)	kaikki	(oa)	kaikki	(oa)	kaikki	(oa)
Hallintopalvelut	5	(1)							5	(1)
Hyvinvointi- ja vapaa- aikapalvelut	6	(3)	1		2	(1)			9	(4)
Elinvoimapalvelut	1	(1)					1		2	(1)
Ruoka- ja siivouspalvelut	10				1		1	(1)	12	(1)
Varhaiskasvatuspalvelut	11	(1)			3	(1)			14	(2)
Opetuspalvelut	15	(4)	1		8	(5)			24	(9)
Yhdyskuntatekniset palvelut										
Yhteensä	48	(10)	2		14	(7)	2	(1)	66	(18)

(oa) = työntekijämäärän sisältämä osa-aikaisten työntekijöiden määrä

Henkilöstömuutoksia tehtäväalueilla vuonna 2021

Hallintopalvelut

Kunnanjohtaja Juha Rehulan virkasuhde päättyi 31.12.2021.

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapäällikkö Katri Roivaisen virkasuhde päättyi 31.12.2021.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatusjohtaja Merli Leppin virkasuhde päättyi 31.7.2021. Varhaiskasvatusjohtajan sijaisena toimi Marika Högström 22.3.-6.12.2021. Päiväkodin johtajana aloitti Heidi Rajala 7.12.2021.

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus 2021	
Aloittaneet	6
Lopettaneet	8

Henkilöstön palkitseminen ja työhyvinvoinnin tukeminen

Pitkään palvelleiden palkitsemisjärjestelmä on ollut käytössä nykyisessä muodossaan vuodesta 2004. Henkilöstö saa viisi vapaapäivää 15 palvelusvuodesta alkaen viiden vuoden välein. Vapaapäivät voi pitää palvelusajan täyttymisen jälkeisenä kalenterivuonna.

Pitkään palvelleiden palkitseminen							
	15 v	20 v	25 v	30 v	35 v	40 v	Yht
31.12.2015	5	1	2	2			10
31.12.2016	3	2	1		1		7
31.12.2017	2	1		2			5
31.12.2018		1	1		1		3
31.12.2019		3		1			4
31.12.2020	1	4					5
31.12.2021	1	1	1	1	1	1	6

Tietoja henkilöstöstä

Palvelussuhteiden määrän kehitys					
Ajankohta	Vakituiset	Sijaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä
31.12.2015	55	9	6		70
31.12.2016	54	8	4		66
31.12.2017	49	7	8		64
31.12.2018	50	7	13	1	71
31.12.2019	51	11	11	2	75
31.12.2020	48	5	12	3	68
31.12.2021	48	2	14	2	66

Vuoden 2021 lopussa palvelussuhteessa olevia määräaikaisia ja sijaistyöntekijöitä oli 18 henkilöä seuraavin perustein:

- perhevapaiden sijaiset 2 - täyttämätön virka/toimi 4
- määräaikainen työvoiman tarve 10
- työllistetty 2

Palvelussuhteiden määrän kehitys tehtäväalueittain								
	Hallinto- palvelut	Elinvoima- palvelut	Ruoka- ja siivouspal- velut	Hyvinvointi- ja vapaa- aikapalvelut	Varhais- kasvatus- palvelut	Opetus- palvelut	Yhdyskunta- tekniset- palvelut	Yht.
31.12.2015	8			8	39		15	70
31.12.2016	7			5,5	37,5		16	66
31.12.2017	17			7,5	39,5		0	64
31.12.2018	20			6	45		0	71
31.12.2019	5	2	14	8	21	25	0	75
31.12.2020	5	2	12	9	17	23	0	68
31.12.2021	5	2	12	9	14	24	0	66

Henkilötyövuodella tarkoitetaan vuoden aikana tehtyjä työtunteja muutettuna täyttä työaikaa tekevän henkilön työpanokseksi. Siihen sisältyy vuosiloma, mutta ei palkattomia poissaoloja.

Henkilötyövuosi		
	Kaikki palvelussuhteet sis. palkattomat keskeytykset	Kaikki palvelussuhteet palkalliset työsuhteet
31.12.2015	67,5	61,7
31.12.2016	67,9	62,5
31.12.2017	64,8	58,8
31.12.2018	67,4	62,1
31.12.2019	72,9	65,2
31.12.2020	67,7	60,3
31.12.2021	63,4	60,2

Miehet ja naiset tehtäväalueittain								
	Hallinto- palvelut	Elinvoima- palvelut	Ruoka- ja siivouspal- velut	Hyvin- vointi- ja vapaa- aikapal- velut	Varhais- kasvatus- palvelut	Opetus- palvelut	Yhdys- kunta- tekniset palvelut	Yht.
Naiset	4	1	12	8	12	21		58
Miehet	1	1		1	2	3		8
Yht.	5	2	12	9	14	24		66

Vakinaisen henkilöstön ikäjakauma		
Ikä	Naiset	Miehet
-29	6	0
30-39	5	1
40-49	9	2
50-59	19	1
60-64	5	0
65-		
Yhteensä	44	4
Henkilöstön keski-ikä		
	Vakinainen henkilöstö	Koko henkilöstö
31.12.2015	47 v 7 kk	46 v 4 kk
31.12.2016	47 v 7 kk	46 v 8 kk
31.12.2017	47 v 4 kk	45 v 6 kk
31.12.2018	47 v 6 kk	46 v 3 kk
31.12.2019	47 v 10 kk	46 v 6 kk
31.12.2020	48 v 5 kk	46 v 10 kk
31.12.2021	48 v	47 v 2 kk

Sairauspoissaolot, koko henkilöstö							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Työntekijämäärä	55	54	61	70	66	53	56
Poissaolot	133	151	179	155	182	141	172
Sairauspäivät	592	830	1 407	1 129	1 060	977	1 036
Sairauspäivät/jakso	4,5	5,5	7,9	7,3	5,8	6,9	6,0
Sairauspäivät/htv	8,8	12,2	21,7	16,8	14,5	16,4	16,3

Sairauspoissaolot sisältävät 6 yli 30 kalenteripäivää kestänyttä sairauslomajaksoa (yht. 427 pv).

	Sairauspäiväraha-hakemuksia	Yli kk:n mittaisia sairauslomia
2015	5	4
2016	11	6
2017	17	9
2018	14	7
2019	8	7
2020	12	6
2021	12	6

Työnantaja voi tehdä kansaneläkelaitokselle päiväraha-hakemuksen, jos sairauspäiviä on sairastumispäivän lisäksi yhdeksän.

Tapaturmat, koko henkilöstö							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tapaturmia	3	3	0	3	7	1	4
Sairauspäiviä	0	2	0	57	57	1	0
Sairauspäiviä/tapaus	0	0,7	0	19	8	1	0

Eläkepäätökset							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	2	2	2		1	2	2

Ennuste vanhuuseläkkeelle vuoteen 2029 mennessä jäävistä								
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Hallintopalvelut				1				
Elinvoimapaalvelut								
Ruoka- ja siivouspalvelut	1			1			1	
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut								
Varhaiskasvatuspalvelut			1			1		
Opetuspalvelut	1					1		1

Henkilöstömenot 2021			
Hallintopalvelut	333 020	Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	260 645
Elinvoimapaalvelut	70 115	Varhaiskasvatuspalvelut	559 831
Ruoka- ja siivouspalvelut	428 932	Opetuspalvelut	911 364

2.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2021 aikana ei kunnan toiminnoissa ollut olennaisia muutoksia. Talouden osalta merkittävin asia oli tilinpäätöksen alijäämäisyys.

Koronapandemiaan liittyy tieteiden tämän vuoden merkittävin ja tuntuvin saavutus. Tuntuvin ei tarkoita nipistystä olkavarressa, vaan kyvyssä vähentää akuutisti koronakuolemia ja vakavia sairastumisia jopa pysyvine long-covid-seurauksineen. Kyseessä on mRNA-rokote eli lähetti-RNA-rokote, joka teki läpimurtonsa tänä vuonna. Koronan lisäksi sen toivotaan auttavan monissa muissa sairauksissa. Aiemmistä rokotteista poiketen siinä ei ole esimerkiksi osia tautiviruksesta, vaan taudinaiheuttajan geneettisellä koodilla ”ohjeistettu” mRNA-rokote laittaa elimistön itse ryhtymään vastarintaan tautia vastaan.

Korona on aiheuttanut henkilöstöjohtamisessa ja henkilöstösiirroissa toimenpiteitä. Hyvinvointipalveluiden henkilöstötarve kasvoi, ja sivistyspalveluissa henkilöstötarve väheni.

Työpaikoilla tuli ottaa huomioon uusia työsuojellisia asioita. Kunnanhallitus päivitti henkilöstöohjeistusta tilainten mukaiseksi. Toimielimet jatkoivat sähköisiä tai hybridikokouksia. Viestintä ja tiedottaminen nousivat tärkeään asemaan. Valtion viranomaisten, sairaanhoitopiirien ja kuntien välisellä yhteistyöllä saatiin operatiivisen toiminnan keskellä luotua selkeää tiedottamistapa ja hallinnollinen toiminta ja päätöksenteko siten, että päätökset tehtiin toimivaltaisissa toimielimissä tai viranhaltijapäätöksinä.

2.5 Ympäristöasiat

Pukkilan kunnalla ei ole toimintaa, joka vaikuttaisi suoraan merkittävästi ympäristöön. Kunta ei omista jätevedenpuhdistamoa, kaukolämpölaitosta tai vedenottamoa.

2.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2022 keskeisin toiminnallinen muutos tulee olemaan kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtyminen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Vuoden 2022 aikana valmistellaan SOTE-henkilöstön, sopimusten ja toimitilojen siirto hyvinvointialueelle. SOTE-palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen vähentää yleisesti kunnissa palveluksessa olevien henkilöiden määrää merkittävästi. Pukkilan osalta henkilövaikutuksia ei ole.

Pukkilan kunnan toimintamenot tulevat vähenemään n. 7,0 miljoonaa euroa, valtionosuudet n. 1,5 miljoonaa euroa ja verotulot n. 3,7 miljoonaa euroa.

Vuoden 2021 vuosikate oli -58 820,19 euroa. Vuosikatteen muodostumiseen vaikuttivat seuraavat asiat:

- toimintatulot 1 161 495,53 euroa
- toimintakulut -12 598 356,65 euroa
- valtionosuudet 3 890 227,00 euroa
- verotulot 7 355 895, 22 euroa

Vuonna 2021 investointien toteuttamiseksi otettiin lyhytaikaista lainaa 925 000 euroa, josta syystä kunnan lainakanta kasvoi 229 342,42 euroa. Tulevaisuudessa kunnan velkaantumisen kasvua tulee hillitä, koska kunnan velanhoitokyky heikkenee merkittävästi SOTE-muutoksesta johtuen. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerijä on uudistettu. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Ennuste on, että Pukkila ajautuu kriisikuntamenettelyyn 3 vuodessa, mikäli talouden tasapainottamismenettelyä ei aloiteta riittävän varhaisessa vaiheessa ja riittävän tehokkailla toimenpiteillä.

Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa. (ei muutosta nykyiseen)
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa (ei muutosta nykyiseen)

TAI

• jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot

1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia (nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate);
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (nykyisin 1 prosenttiyksikkö);
3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä);
4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 (nykyisin tunnuslukuna: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %)

	2018	2019	2020	2021
Konsernin kertynyt alijäämä on enintään -1 000 €/as	1 206	644	822	562
Kunnan kertynyt ylijäämä	2 368	1 273	1 576	1 132
Konsernin vuosikate % poistoista alle 80	-120	-110	156	7,3
Tuloveroprosentti 2,0 %-yks yli keskimääräisen	21,5	21,5	21,5	21,5
Konsernin lainat ja vastuut euroina/asukas	4 909	5 474	5 356	5 853
Konsernin lainat ja vastuut 50 % yli keskimääräisen lainamäärän				
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate alle 0,8	-0,8	-0,6	1,0	0,1
Asukasluku	1 900	1 860	1 833	1 848
Kriisikuntakriteeri alijäämä -1 000 €/as				
Keskimääräinen tuloveroprosentti	19,84	19,87	19,96	20,02
Konsernin lainat/vuokravastuut euroina/asukas/koko maa		8 201	8 765	

Analyysi Pukkilan kunnan tilanteesta arviointimenettelykriteerien mukaan

Keskeisimmän ja ainoana mahdollisen arviointimenettelyn käynnistämiseen riittävänä tunnuslukuna on taseen yli-/alijäämä. Vuoden 2021 jälkeen taseeseen kirjattua ylijäämää on 1 131 803,77 euroa. Tilinpäätös osoittaa alijäämää 443 996,85 euroa. Riskien minimoiminen edellyttää sekä tiukkaa talouden hoitoa kuin lähes trendin omaisten sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvun hallittuna pysymistä. Huomioon on otettava, että vuosille 2022-2024 talousarvioennusteet on laadittu alijämäisiksi. Valtuuston tulisi käynnistää talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2022-2024.

Vakavaraisuuden mittaamiseen käytössä olevien mittareiden mukaan ovat niin vuosikatteen %-osuus poistoista kuin laskennallinen lainanhoitokatekin täyttäneet arviointi menettelyssä arvioitavat kriteerit. Tuloveroprosentti on alle 2 %-yksikön valtakunnantasosta ja kokonaislainamäärä sekä -vastuut alle kaikkien kuntien keskimäärän ja näin alle myös kriteerinä olevan enintään 50 % enemmän kuin kaikkien kuntien osalta keskimäärin.

2.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Kunnanhallitus vastaa riskienhallinnan toteutumisesta ja yhteensovittamisesta sekä päättää kunnan omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta. Kunnanhallitus voi siirtää toimivaltaansa edelleen muille toimielimille ja viranhaltijoille. Riskienhallintaan kuuluvat myös takausvastuiden ja muiden vastuiden valvonta. Vastuiden valvonta hoidetaan siinä päävastuualueella, jonka tekemisiin sopimuksiin vastuut liittyvät. Riskienhallinnasta annetaan yksityiskohtaisemmat ohjeet kunnan sisäisen valvonnan ohjeessa.

Kunnan riskit on luokiteltu seitsemään ryhmään:

- toimintaan
- toiminnan monimutkaisuuteen
- henkilöstöresursseihin
- sovellettavaan tekniikkaan
- palveluihin tai hankintoihin
- johtamiseen ja ohjaukseen ja
- muihin asioihin liittyvät riskit.

Kutakin tunnistettua riskiä on arvioitu sen todennäköisyyden (%) ja seurauksen vakavuuden (1 - 5) suhteen, joista arvoista on johdettu riskin merkittävyys (asteikolla 0 - 5). Asteikolla 0 - 0,9 riski on havaittu ja siedettävissä, riski on päätetty hyväksyä mahdollisen hyödyn saavuttamiseksi (arviointitaulukossa riskin väri on vihreä); 1,0 - 2,5 riski on kohtalainen, riskitaso kohonnut, mutta se on hyväksyttävä (keltainen) ja 2,6 - 5,0 riski on vakava, riskitasoa on aktiivisesti ryhdyttävä laskemaan (punainen).

Kunkin riskiryhmän tunnistettuja riskeistä on lisäksi kuvattu sen vaikutus, riskin omistaja (minkä toimielimen tai vastaavan tehtävänä on toimia riskin tunnistamiseksi ja sen hallitsemiseksi), toimenpiteet riskin eliminoimiseksi sekä toimenpiteet riskin toteutuessa. Lisäksi riskien arviointitaulukossa on esitetty kunkin riskin osalta sen vaikutusaika ja aikataulu riskin eliminoimiseksi.

Strategiset riskit

Valtuusto hyväksyi uuden kuntastrategian 11.12.2017, § 40. *Itsenäinen Pukkila kokoaa voimat yhteen ja uudistuu kuntalaisten parhaaksi.* Tähän lauseeseen kiteytyy Pukkilan kunnan tavoite, visio 2025. Kunta pyrkii vastaamaan toimintaympäristönsä muutoksiin uudistamalla, korostamalla kumppanuutta, yhteisöllisyyttä ja osallistamista. Kunnan keskeisimpiä tehtäviä ovat kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja kunnan elinvoiman kehittäminen. Oman toiminnan johtaminen ja kehittäminen, tasapainoinen talous ja viestintä ja brändityö nähdään keskeisinä keinoina strategian toteuttamisessa. Strategiaprosessissa yhteiseksi toimintaa ohjaaviksi arvoiksi valikoituivat rohkeus, läheisyys ja sujuvuus.

Strategiset riskit liittyvät asetettujen strategisten tavoitteiden saavuttamiseen. Toimintaympäristön jatkuvat ja entistä nopeammat muutokset luovat kuntastrategian toteutumiselle merkittävän riskin. Kuntiin on kohdistunut viime vuosina monenlaisia muutospainetta johtuen yhteiskunnallisista muutoksista ja yleisestä talouskehityksestä. Nämä muospaineet ja siten myös strategiset riskit kohdentuvat yhtä lailla kuntalaisten hyvinvoinnin kuin kunnan elinvoiman edistämiseen.

Toiminnalliset riskit

Henkilöstöriskit ovat merkittävä toiminnallinen riski, mikä korostuu pienessä organisaatiossa. Uudessa kuntastrategiassa yhdeksi strategiseksi tavoitteeksi on asetettu *Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö kunnan voimavarana.* Riskien hallitsemiseksi tähän liittyvät keskeiset tekijät ovat riittävä resursointi henkilöstöön, henkilöstön saatavuuteen (erityisesti sijaiset), osaamiseen, esimiestyöhön ja johtamiseen sekä työhyvinvoinnin tukemiseen.

Kunnan vakinaisen henkilöstön määrä vuonna 2021 oli 48 henkilöä (2020 oli 48 henkilöä), Kokonaishenkilöstömäärä on noin 66, josta yli puolet työskentelee varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen tehtävällä alueella. Palvelutuotannossa oleva henkilöstömäärä on pystytty pitämään hyvällä tasolla. Vuosi 2021 talousarvioon ei sisällynyt henkilöstöresurssien lisäyksiä. Henkilöstöön pyritään panostamaan myös jatkossa kunnan oman palvelutuotannon laadun turvaamiseksi.

Taloudelliset riskit

Talouden pitäminen tasapainossa ja tulo-rahoituksen riittävän tason saavuttaminen ovat riskialttiita kohtia tilanteessa, jossa kunnan väestökehitys on kääntynyt laskusuuntaan ja työttömyys kasvanut. Kunnan asukasluku on laskenut viimeisen kahden vuoden aikana 71 asukkaalla. Pitkäaikaistyöttömyydestä aiheutuvat työmarkkinatukimenot ovat kasvaneet 237,7 % vuodesta 2016 vuoteen 2021. Vuoden 2021 työmarkkinatukimenot olivat 198 663 €

Kuntastrategiaan sisältyvät tavoitteet kuntalaisten verotuksen keventämisestä tuloveroprosenttia alentamalla heikentävät osaltaan talouden tasapainoa. Vuodelle 2018 päätetty tuloveroprosentin alentaminen 0,5 prosenttiyksiköllä vähensi kumulatiivisesti kunnan verotuloja vuositasolla arviolta noin 130 000 €. Samanaikaisesti paineet menojen kasvulle ovat merkittävät.

Vahinkoriskit

Kunta käyttää vakuutusasioiden hoidossa meklaripalveluja. Henkilövakuutukset: lakisääteinen tapaturmavakuutus kunnan työntekijöille ja ryhmätapaturmavakuutus, joka koskee mm. varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa, perusopetuksessa ja nuoriso- ja kerhotoiminnassa sekä leireillä ja retkillä olevia lapsia ja nuoria. Vakuutus koskee kaikkia kuntalaisia niissä tilaisuuksissa, joissa kunta on pääjärjestäjänä. Myös luottamushenkilöt luottamustehtäviä hoitaessaan ovat vakuutusturvan piirissä. Näissä vakuutuksissa ei ole omavastuuta.

Omaisuusvakuutus koskee kunnan kiinteistöjä ja irtaimistoa. Omavastuu on 2 000 €. Kunnalla on myös keskeytysvakuutus, josta korvataan mm. palo-, rakennuksen sähkö- ja konetekniikan rikkoutuminen, vuoto ja lvi, rikos, luonnonilmiö ja muu vahinkotapahtuma. Omavastuu on 10 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 5 000 €.

Julkisyhteisön vastuuvakuutus korvaa kunnan toiminnasta toiselle aiheutuneen henkilö-, esine- ja varallisuusvahingon, josta vakuutuksenottaja on korvausvastuussa. Vakuutusmäärä on 50 000 - 500 000 € riippuen vastuutyypistä. Omavastuu on 2 000 €. Ajoneuvot on vakuutettu, liikennevakuutuksessa ei ole omavastuuta. Kaskossa omavastuu on 200 €.

Kunnan vakuutusturva tarkistetaan säännöllisesti vakuutusmeklareiden ja kunnan johtoryhmän tapamisissa.

Rahoitusriskit

Kunnan rahoitus- ja korkoriskien hallinnan tavoitteena on suojautua rahoitusmarkkinoilta tapahtuvilta äkillisiltä ja epäsuotuisilta muutoksilta. Rahoituskustannuksiin ja niiden vaihteluihin vaikuttavat ensisijaisesti euroalueen yleinen korkotaso ja sen muutokset. Rahoituskustannuksiin voidaan vaikuttaa hallitsemalla velan korkoriskiä ja toteuttamalla uuden lainan ottaminen mahdollisimman kustannustehokkaasti.

Kunnan lainat 6 045 068 € koostuvat Kuntarahoituksen, Danske Bankin ja Pukkilan Osuuspankin pitkäaikaisista lainoista sekä 925 000 euron kuntatodistuksesta (osuus 15,30 %). Pitkäaikaiset, kiinteäkorkeiset lainat (5 kpl) ovat 3 470 068 € (osuus 57,41 %), vaihtuvakorkoinen laina 1 650 000 € (osuus 27,29 %). Lainoja lyhennettiin 695 658 €, joten lainakanta lisääntyi 229 343 €. Kunnan lyhytaikainen rahoitustarve hoidettiin kilpailutetuilla kuntatodistuslainoilla.

Lainojen korkokulut vuonna 2021 olivat 44 429 €. Kuntatodistuslainasta saatiin myös negatiivista korkoa, jolloin lainanoton korkotulo oli 2 318 €. Korkokulut ovat 3,28 % suuremmat kuin vuonna 2020.

Omavelkaiset takaukset Kunta-asunnot Oy:lle ovat 626 337 €. Vastavakuutena kunnalla on hallussaan 5 kpl Kiinteistöosakeyhtiö Pukkilan Vuokratulojen ja Asunto-osakeyhtiö Pukkilan Purokartanon panttikirjoja.

Tytäryhtiö Pukkikuitu Oy:lle on myönnetty 50 000 €:n suuruinen pääomalaina.

Ympäristöriskit

Mäntsälän ja Pukkilan välisen vesihuoltoinjan valmistuttua vuonna 2014 kunnan jätevedenpuhdistamo jäi pois käytöstä. Puhdistamorakennus on purkukuntoinen. Purkamisen aikataulusta ei ole sovittu, eikä taloussuunnitelmassa ole määräraharauksia. Kustannuksiin vaikuttaa altaiden hävittäminen ts. voidaan altaat täyttää maamassalla vai pitääkö altaat purkaa. Purkaminen lisää kustannuksia huomattavasti.

2.8 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnan tarkastusjärjestelmä muodostuu seuraavista kokonaisuuksista:

- tarkastuslautakunta
- tilintarkastajat
- sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävä ja luotettava ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena, väärinkäytösten ehkäisynä. Sisäistä valvontaa voidaan lisäksi toteuttaa sisäisen tarkastuksen toiminnon avulla. Sisäinen valvonta kattaa kunnan oman toiminnan sekä toiminnan, josta kunta vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden tai sopimusten nojalla. Tilivelvollisilla on erityinen vastuu sisäisen valvonnan rakenteiden luomisesta ja sisäisen valvonnan tehokkuuden parantamisesta ja jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta.

Kunnan hallintosäännön § 65 mukaan kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Toiminnot on järjestettävä ja johtamistehtävät hoidettava niin, että organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta.

Kuntalain 14 § mukaan valtuuston tehtävänä on päättää kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Valtuusto hyväksyi 18.5.2015 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kunnanhallitus hyväksyi 1.6.2015 kunnan sisäisen valvonnan ohjeen, joka on tullut voimaan 1.8.2015. Ohjeen tarkoituksena on varmistaa, että yhteisesti sovittuja ja hyväksytyjä toimintatapoja ja ohjeita noudatetaan kaikessa toiminnassa. Ohje täydentää hallintosäännön sekä lainsäädännön määräyksiä.

Sisäistä valvontaa ohjeistetaan myös taloussäännössä ja konserniohjeessa. Sisäisen valvonnan toivuudesta koko kuntakonsernin tasolla vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Päävastuualueiden päälliköiden ja kunnan tytäryhtiöiden johtajien tehtävänä on varmistaa toimialallaan yksityiskohtaisesti sisäisen valvonnan asianmukaisuus kunnanhallituksen antamien yleisohjeiden, hallintosäännön ja voimassa olevien erillisoheiden pohjalta. Päävastuualueiden päälliköt ja kunnan tytäryhtiöiden johtajat vastaavat siitä, että yksikön henkilöstön toimivalta ja vastuut on asianmukaisesti määritelty. Esimiehen on varmistuttava, että alaiset ovat tietoisia omista tehtävistään ja tulostavoitteistaan ja että edellytykset tehtävistä suoriutumiseen ovat olemassa. Tarvittaessa on järjestettävä työtehtävien edellyttämää koulutusta

Johdon ja esimiesten on myös varmistettava, että toiminnasta annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan ja että toimintaa koskeva tieto on luotettava. Esimiesten on jatkuvasti seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin välittömästi, mikäli lainsäädännön, hallintosäännön, toimintaohjeiden tai toimielinten päätösten vastaista tai muutoin virheellistä, tehotonta tai epätaloudellista toimintaa havaitaan.

Lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Sisäinen valvonta toteutetaan arvioimalla kunnan toimielinten ja niiden alaisten toimintayksiköiden ja henkilöstön toiminnan tuloksia, toimintatapaa, toiminnan lainmukaisuutta ja annettujen ohjeiden ja määräysten noudattamista.

Päävastuualueiden on raportoitava talousarviovuoden aikana sekä tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä talousarvion toteutumisesta. Raportoinnista annetaan tarkemmat ohjeet kunnan taloussäännössä. Vuonna 2021 raportoinnit suoritettiin ohjeiden mukaan. Kunnanhallitus antoi talousselvityksen valtuustolle 3 kertaa vuonna 2021 sekä tilinpäätöksen.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kunnan toiminta on perustunut voimassa oleviin säännöksiin sekä määräyksiin ja tehtyjä päätöksiä on noudatettu.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty toimintakertomuksen muissa kohdissa.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kunnassa toteutettiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisprojekti. Projektin tavoitteena oli kehittää kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tasoa niin, että se vastaa kuntalain 1.1.2014 voimaan tulleita sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan säännöksiä sekä tehostaa kunnan toimintaa varmistamalla, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessit ovat kunnan koko ja toiminta huomioon ottaen järkevällä tasolla. Työssä käytettiin apuna konsulttia (BDO Consulting Oy). Kunnan riskienhallinta on suunniteltu järjestettäväksi seuraavalla tavalla:

Riskienhallinnassa noudatetaan valtuuston hyväksymiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita sekä kunnanhallituksen hyväksymiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeita. Merkittävä osa riskienhallintaa toteutuu toimintaprosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Lisäksi riskienhallintaa toteutetaan säännöllisillä, vähintään kerran vuodessa tehtävillä riskikartoituksilla. Tunnistetut riskit dokumentoidaan riskirekisteriin. Tehtävälalueiden esimiehet vastaavat oman tehtävälalueensa riskien tunnistamisesta ja hallinnasta ja kunnan johtoryhmä kuntatason riskien tunnistamisesta ja hallinnasta. Riskirekisterissä on kuvattu riskien tunnistamisen sekä riskien vaikutuksen ja todennäköisyyden arvioinnin menetelmät.

Pukkilan kunnan kuntakonsernissa on yksi tytäryhtiö.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kunnan omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut merkittäviä menetyksiä tai korvauksia.

Entisen Kanteleen koulun aiemmat omistajat ovat nostaneet kanteen rakennuksessa ilmenneistä virheistä. Kanne on hylätty 24.5.2021 Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

Kunnan omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut merkittäviä muutoksia. Kunta hyödyntää yhteishankinnoissa Hansel Oy:tä.

Kunnan käyttöomaisuusrekisteriin merkitään vain kalusto, jonka arvo ylittää 10 000 €. Tarkastuslautakunta on aiemmin esittänyt harkittavaksi esimiesten valvontatyön tehostamiseksi myös alle 10 000 € irtaimiston/kaluston luettelointia erityisesti koneiden ja laitteiden osalta. Tällaisen irtaimen luettelointiin ei ole vielä ryhdytty.

Esimerkiksi tietotekninen omaisuus (tietokoneet, näytöt, oheislaitteet ja ohjelmistolisenssit) on pääosin vuokrattua ja rahoitusyhtiön omaisuutta. Omaisuus on luetteloituna palveluntarjoajan (3 Step IT) internet-pohjaisessa laiterekisterissä. Laitteet on luovutettu käyttöön tehtävä- ja vastuualueille, jotka ovat vastuussa hallinnassaan olevasta omaisuudesta.

Sopimustoiminta

Kunnan sopimusten noudattamisessa ei ole havaittu oleellisia puutteita. Sopimusten hyväksymisoikeuksista on määräyksiä hallintosäännössä. Sopimukset on järjestetty mappeihin tehtävälueittain. Tehtävälalueiden esimiehet vastaavat oman tehtävälalueensa sopimusten hallinnasta. Varsinaista sopimusrekisteriä ei ole perustettu.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Pukkilan kunnassa ei ole erikseen järjestettyä sisäistä tarkastusta.

3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021	2020
1 000 €		
Toimintatuotot	1 161	1 196
Toimintakulut	-12 598	-12 024
Toimintakate	-11 437	-10 828
Verotulot	7 356	6 997
Valtionosuudet	3 890	4 363
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	32	33
Muut rahoitustuotot	144	159
Korkokulut	-44	-43
Muut rahoituskulut		-1
Vuosikate	-59	680
Poistot	-385	-377
Arvonalentumiset		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-444	303
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-444	303

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatulot/Toimintakulut %	9,2	10,0
Vuosikate/Poistot %	-15,3	180,4
Vuosikate €/asukas	-32	372
Asukasmäärä	1 848	1 829

Tuloslaskelman **toimintakate** osoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Tilikauden toimintakatteeksi muodostui -11 436 861 €, mikä on 609 187 € huonompi kuin vuonna 2020. Toimintakulut nousivat 574 111 € (2,8 %) vuodesta 2020 ja toimintatuotot laskivat 35 075 € (4,8 %).

Vuosikate osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja rahoitus on riittävä.

Tilikauden vuosikate on 739 171 € huonompi kuin vuonna 2020. Valtionosuuksia kertyi reilut 3,8 milj. €, mikä on 472 880 € vähemmän kuin vuonna 2020. Verotulojen kokonaismäärä oli kertomusvuonna n. 7,3 milj. €, mikä on 359 066 € enemmän kuin vuonna 2020.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulo-rahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään.

Tilikauden alijäämä on 443 997 €.

Tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintamenot, %

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Tilikauden 2021 varsinaisilla toimintatuotoilla pystyttiin kattamaan 9,2 % toimintakuluista. Näin ollen toimintakuluista jäi verotuloilla ja valtionosuuksilla rahoitettavaksi 90,8 %.

Vuosikate/poistot, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Vuosikate €/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

Tilikauden lopun asukasmäärä oli Pukkilassa 1 848. Tilikauden vuosikate asukasta kohti on -32 €.

Suurimmat poikkeamat vuoden 2021 tilinpäätöksessä verrattuna vuoden 2020 tilinpäätökseen

	2021	2020	Erotus
Henkilöstökulut	2 705 979,00	2 616 354,00	89 625,00 opetus- ja varh.kasvatuspalvelut
Palvelujen ostot	9 296 358,00	8 777 366,00	518 992,00 Sos.ja terv.palvelut, yhdyskuntatekniset palv.
Verotulot	7 355 895,00	6 996 829,00	359 066,00
Valtionosuudet	3 890 227,00	4 363 107,00	472 880,00 v. 2021 ei Korona-avustusta

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2 021	2 020
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta	-57	675
Vuosikate	-59	680
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	2	-5
Investointien rahavirta	-200	-112
Investointimenot	-222	-270
Rahoitusosuudet investointimenoihin		117
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	22	41
Toiminnan ja investointien rahavirta	-257	563
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-50	
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	925	1 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-696	-1 346
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	64	104
Vaihto-omaisuuden muutos		1
Saamisten muutokset	257	-310
Korottomien velkojen muutos	117	-643
Rahoituksen rahavirta	617	-694
Rahavarojen muutos	360	-131
Rahavarat 31.12.	1 301	941
Rahavarat 1.1.	941	1072
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, 1 000 €	-26	4 801
Investointien tulorahoitus %	-26,5	444,0
Laskennallinen lainanhoitokate	0,0	0,9
Kassan riittävyys pv	36,8	27,8
Asukasmäärä	1 848	1 829

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunnan lainakanta kasvoi ollen tilikauden lopussa 6 045 068 € eli 3 271 € asukasta kohti. Lainanhoitokate tunnusluvun arvo on 0,0 eli kunnan lainanhoitokyky on heikko.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kunnan maksuvalmius parani edellisvuodesta. Kunnan rahavaroilla voitiin kattaa 36,8 päivän kassasta maksut.

4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitus-
asemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käy-
vät ilmi rahoituslaskelmasta. Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, ra-
hoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA (1 000 €)	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	301	335
Muut pitkävaikutteiset menot	301	335
Aineelliset hyödykkeet	4 907	5 060
Maa- ja vesialueet	1 160	1 183
Rakennukset	2 946	3 151
Kiinteät rakenteet ja laitteet	745	648
Koneet ja kalusto	37	59
Ennakkomenot ja keskeneräiset hankinnat	19	19
Sijoitukset	5 908	5 858
Kuntayhtymäosuudet	741	741
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	1 028	1 028
Muut lainasaamiset	550	500
Muut saamiset	3 589	3 589
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 116	11 253
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	54	54
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	10	70
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	64	124
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	95	95
Aineet ja tarvikkeet	95	95
Pitkäaikaiset saamiset		6
Muut saamiset		6
Lyhytaikaiset saamiset	186	437
Myyntisaamiset	33	43
Muut saamiset	23	24
Siirtosaamiset	130	370
Raoitusarvopaperit	7	7
Osakkeet ja osuudet	7	7
Rahat ja pankkisaamiset	1 294	934
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 582	1 479
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 762	12 856

VASTATTAVAA	(1 000 €)	2021	2020
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma		4 548	4 548
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)		1 576	1 273
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-444	303
OMA PÄÄOMA		5 680	6 124
PAKOLLISET VARAUKSET			
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Valtion toimeksiannot		54	54
Lahjoitusrahastojen pääomat		178	174
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		232	228
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		4 424	5 120
Saadut ennakot			
Muut velat			
Lyhytaikainen		2 426	1 384
Laina rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		1 621	696
Saadut ennakot		53	31
Ostovelat		416	330
Muut velat		49	44
Siirtovelat		287	283
VIERAS PÄÄOMA		6 850	6 504
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		12 762	12 856
Taseen tunnusluvut			
Omavaraisuusaste, %		44,7	47,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %		54,8	51,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €		1 132	1 576
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas		612	862
Lainat ja vuokravastuut, 1 000 €		6 045	5 816
Lainat ja vuokravastuut/asukas		3 271	3 180
Lainasaamiset, 1 000 €		550	500
Asukasmäärä		1 848	1 829

Omavaraisuusaste, %:

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. Omavaraisuuden ollessa 50 % tai sitä alempi merkitsee se kuntataloudessa merkittävän suurta velkaantuneisuutta.

Kunnan omavaraisuusaste on 44,7 % mitä voidaan pitää melko huonona.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnuksluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieraspääoma vähennettynä saaduilla ennakomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnuksluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla keskimäärin 59,9 %. Pukkilan kunnan vuoden 2021 tilinpäätöksessä suhteellinen velkaantuneisuus on 54,8 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainakanta, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää laske- ta.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.,

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut}$$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

$$= \text{Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset}$$

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

5. KOKONAISTULOT JA MENOT

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1 161 496	Toimintakulut	12 598 357
Verotulot	7 355 895	- Valmistus omaan käyttöön	
Valtionosuudet	3 890 227	Korkokulut	44 429
Korkotuotot	32 318	Muut rahoituskulut	409
Muut rahoitustuotot	144 438	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät	1 816		
- Pysyvien vast. hyöd. luovutusvoitot			
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin		Investointimenot	221 673
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	21 529		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset		Antolainasaamisten lisäys	50 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	925 000	Pitkäaikaisten lainojen väh.	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen väh.	695 657
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	13 532 719	Kokonaismenot yhteensä	13 610 525

Kokonaistulot – kokonaismenot = 77 806

Rahavarojen muutos – muut maksuvalmiuden muutokset = 77 806

6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Kuntayhtymät	4	
Tytäryhtiö	1	

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohjauksesta ja sopimusten hallinnasta määrätään hallintosäännön 16 §:ssä. Vuoden 2009 alussa voimaantulleen konserniohjeen mukaan konsernijohtolla tarkoitetaan kunnanhallitusta, kunnanjohtajaa ja tehtäväalueiden esimiehiä. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tilinpäätös vuonna 2021 olennaisia muutoksia konsernissa ei tapahtunut. Kunnan tytäryritys Pukkikuitu Oy perustettiin hoitamaan kunnan laajakaistaliittymien toteutus kunnan alueella.

6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntakonsernissa on odotettavissa oleellisia muutoksia vuoden 2022 aikana. Konsernista tulevat poistumaan seuraavat kuntayhtymät 31.12.2022 perustettaville hyvinvointialueille:

Kuntayhtymät

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä, siirtyy 1.1.2023 alkaen Päijät-Hämeen hyvinvointialueeksi.

Eteva kuntayhtymä: Etevan yksiköt hajaantuvat kuudelle eri hyvinvointialueelle sekä HUS-yhtymälle. Asumispalvelut, päiväaikainen toiminta ja perhehoito siirtyvät fyysisen sijaintinsa mukaisesti eri hyvinvointialueille Uudellamaalla sekä Kanta- ja Päijät-Hämeessä.

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymästä tulee Keski-Uudenmaan hyvinvointialuetta.

Uudenmaan liitto jatkaa toimintaansa ennallaan vuonna 2022 sekä 2023.

Tytäryhtiö

Pukkikuitu Oy jatkaa toimintaa Pukkilan kunnan tytäryhtiönä.

6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	10 956	10 350
Toimintakulut	-22 329	-21 041
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	4	1
Toimintakate	-11 369	-10 690
Verotulot	7 356	6 997
Valtionosuudet	3 890	4 363
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	38	33
Muut rahoitustuotot	173	167
Korkokulut	-49	-46
Muut rahoituskulut	-2	-3
Vuosikate	37	821
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-503	-524
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-3	-3
Satunnaiset erät		13
Tilikauden tulos	-469	307
Tilinpäätössiirrot	1	
Laskennalliset verot		
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		-1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-468	306
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatulot/Toimintakulut %	49,1	49,2
Vuosikate/Poistot %	7,3	155,7
Vuosikate €/asukas	20	449
Asukasmäärä	1 848	1 829

Vuosikate/Poistot, %
 $=100 \times \text{Vuosikate}/\text{Poistot}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista poistonalaisten investointien tasoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaisten investoinnit.

Tämän tunnusluvun mukaan kunta on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, jos tunnusluvun arvo on alle 80 %. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta	51	799
Vuosikate	37	820
Satunnaiset erät, netto		13
Tulorahoituksen korjauserät	14	-34
Investointien rahavirta	-674	-527
Investointimenot	-696	-732
Rahoitusosuudet investointimenoihin		118
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	22	87
Toiminnan ja investointien rahavirta	-623	272
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	1	2
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 754	1 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3	-6
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-966	-1 147
Oman pääoman muutokset	2	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	63	114
Vaihto-omaisuuden muutos	6	-62
Saamisten muutokset	-33	186
Korottomien velkojen muutos	238	-433
Rahoituksen rahavirta	1 062	154
Rahavarojen muutos	439	426
Rahavarat 31.12.	2 230	1 791
Rahavarat 1.1.	1 791	1 365
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, 1 000 €	-719	4 610
Investointien tulorahoitus, %	5,3	133,5
Laskennallinen lainanhoitokate	0,1	1
Kassan riittävyys, pv	35,3	30

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= \frac{\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}}{\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset}}$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA (1 000 €)	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	320	344
Aineettomat oikeudet	13	4
Muut pitkävaikutteiset menot	307	336
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet		4
Aineelliset hyödykkeet	6 618	6 425
Maa- ja vesialueet	1 187	1 207
Rakennukset	3 621	3 804
Kiinteät rakenteet ja laitteet	747	650
Koneet ja kalusto	193	217
Muut aineelliset hyödykkeet	1	1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	869	546
Sijoitukset	5 205	5 203
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	17	14
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	1 090	1 090
Muut lainasaamiset	506	507
Muut saamiset	3 592	3 592
PYSYVÄT VASTAAVAT	12 143	11 972
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	61	60
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	10	70
Muut toimeksiantojen varat	6	8
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	77	138
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	206	213
Aineet ja tarvikkeet	206	212
Valmiit tuotteet		1
Pitkäaikaiset saamiset	93	82
Myyntisaamiset	93	77
Muut saamiset		5
Lyhytaikaiset saamiset	796	773
Myyntisaamiset	244	225
Muut saamiset	263	141
Siirtosaamiset	289	407
Rahoitusarvopaperit	835	525
Osakkeet ja osuudet	7	7
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	828	518
Rahat ja pankkisaamiset	1 395	1 267
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 325	2 860
VASTAAVAA YHTEENSÄ	15 545	14 970

VASTATTAVAA	(1 000 €)	2021	2020
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma		4 548	4 548
Arvonkorotusrahasto		4	4
Muut omat rahastot			1
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		1 506	1 198
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-468	306
OMA PÄÄOMA		5 590	6 057
VÄHEMMISTÖOSUUDET		3	3
PAKOLLISET VARAUKSET		73	56
Muut pakolliset varaukset		73	56
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Valtion toimeksiannot		75	75
Lahjoitusrahastojen pääomat		178	174
Muut toimeksiantojen pääomat		18	20
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		271	269
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen		5 537	5 472
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		5 536	5 471
Lainat julkisyhteisöiltä			
Saadut ennakot			
Laskennalliset verovelat		1	1
Lyhytaikainen		4 071	3 113
Joukkovelkakirjalainat			230
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta		1 676	726
Saadut ennakot		53	30
Ostovelat		1 016	835
Liittymismaksut ja muut velat		314	251
Siirtovelat		1 012	1 041
VIERAS PÄÄOMA		9 608	8 585
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		15 545	14 970
Taseen tunnusluvut			
Omavaraisuusaste, %		36,1	40,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %		43,0	39,4
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €		1 038	1 504
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas		562	822
Lainat ja vuokravastuut 31.12.		10 817	9 797
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas		5 853	5 356
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €		506	507
Kunnan asukasmäärä		1 848	1 829

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= *Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut*

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Konsernin omavaraisuusprosentti

= *(Oma pääoma + Konsernireservi + Kertynyt poistoero + Vapaaehtoiset varaukset + Käyttöomaisuuden arvonorotukset)/(Koko pääoma - Saadut ennakot)*

Omavaraisuusprosentti mittaa konsernin vakavaraisuutta ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Pukkilan kuntakonsernin omavaraisuusprosentti on 36,1.

7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos on **443 996,85 € alijäämäinen**.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tilikauden alijäämä 443 996,85 € kirjataan omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämä tilille.

Taseen edellisten vuosien **ylijäämä 1 575 800,62 €** vähenee tilikauden tuloksella 443 996,85 €. Taseen ylijäämäksi muodostuu 1 131 803,77 €.

Tilikausien 2015 - 2021 tulokset

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
-56 670	2 177 949	611 462	-1 256 477	-1 095 354	303 132	-443 997

Vuosien 2022 - 2024 taloussuunnitelman vuosittaiset tulosarviot:

2022	2023	2024
-635 645	-85 777	-201 455

8. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

8.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

8.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot	316 244		316 244	314 405	-1 839
Maksutulot	121 774		121 774	90 698	-31 076
Tuet ja avustukset	307 000	30 000	337 000	371 323	34 323
Muut toimintatulot	380 651		380 651	385 069	4 418
TOIMINTATULOT	1 125 669	30 000	1 155 669	1 161 495	5 826
Henkilöstömenot	-2 654 998		-2 654 998	-2 705 978	-50 980
Palvelujen ostot	-9 273 105	-99 000	-9 372 105	-9 296 358	75 747
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-200 608		-200 608	-189 347	11 261
Avustukset	-383 600	-25 000	-408 600	-351 187	57 413
Muut toimintamenot	-38 030		-38 030	-55 487	-17 457
TOIMINTAMENOT	-12 550 341	-124 000	-12 674 341	-12 598 357	75 984
Sisäiset tulot	930 845		930 845	940 274	9 429
Sisäiset menot	-930 845		-930 845	-940 274	-9 429
Sisäiset yhteensä					
TOIMINTAKATE	-11 424 672	-94 000	-11 518 672	-11 436 862	81 810
Poistot ja arvonalentumiset	-388 665		-388 665	-385 177	3 488
Satunnaiset tuotot ja kulut					
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-11 813 337	-94 000	-11 907 337	-11 822 039	85 298

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunnan on lain mukaan valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tehtäväalue

Tarkastustoimi

TARKASTUSTOIMI

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot					
Maksutulot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatulot					
TOIMINTATULOT					
Henkilöstömenot	-1 197		-1 197	-1 075	122
Palvelujen ostot	-8 899		-8 899	-7 564	1 335
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset					
Muut toimintamenot					
TOIMINTAMENOT	-10 096		-10 096	-8 639	1 457
Sisäiset tulot					
Sisäiset menot					
Sisäiset yhteensä					
TOIMINTAKATE	-10 096		-10 096	-8 639	1 457
Poistot ja arvonalentumiset					
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-10 096		-10 096	-8 639	1 457

Tilinpäätösvuoden toiminta

Tarkastuslautakunta kokoontui viisi kertaa koskien tilikautta 2021, kokouksissa on kuultu johtavia vi-ranhaltijoita. Tarkastuslautakunta on laatinut arviointisuunnitelman tilikausille 2021-2024 sekä arviointin työohjelman tilikaudelle 2021. Tarkastuslautakunta on käsitellyt tilinpäätökseen, tilintarkastuskertomukseen sekä arviointikertomukseen liittyvät lakisääteiset asiat sekä antanut arviointikertomuksen tilikaudesta 2021 valtuustolle.

Tilintarkastuspalelut kilpailutettiin vuoden 2021 lopulla. Tilintarkastusyhteisönä jatkaa BDO Auditor Oy

Tunnusluvut

Tarkastustoimen nettomenot ovat 5 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

KUNNANHALLITUS

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot	316 244		316 244	314 405	-1 839
Maksutulot	121 774		121 774	90 698	-31 076
Tuet ja avustukset	307 000	30 000	337 000	371 323	34 323
Muut toimintatulot	380 651		380 651	385 069	4 418
TOIMINTATULOT	1 125 669	30 000	1 155 669	1 161 495	5 826
Henkilöstömenot	-2 653 801		-2 653 801	-2 704 903	-51 102
Palvelujen ostot	-9 264 206	-99 000	-9 363 206	-9 288 794	74 412
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-200 608		-200 608	-189 347	11 261
Avustukset	-383 600	-25 000	-408 600	-351 186	57 414
Muut toimintamenot	-38 030		-38 030	-55 487	-17 457
TOIMINTAMENOT	-12 540 245	-124 000	-12 664 245	-12 589 717	74 528
Sisäiset tulot	930 845		930 845	940 274	9 429
Sisäiset menot	-930 845		-930 845	-940 274	-9 429
Sisäiset yhteensä					
TOIMINTAKATE	-11 414 576	-94 000	-11 508 576	-11 428 222	80 354
Rahoitus tuotot					
Poistot ja arvonalentumiset	-388 665		-388 665	-385 177	3 488
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-11 803 241	-94 000	-11 897 241	-11 813 399	83 842

Kunnanhallituksen alaisuuteen kuuluvat kaikki kunnan tehtäväalueet: hallintopalvelut, elinvoimapalvelut, ruoka- ja siivouspalvelut, hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, sosiaali- ja terveyspalvelut, varhaiskasvatustalvet, opetuspalvelut ja yhdyskuntatekniset palvelut.

HALLINTOPALVELUT

	TA 2021	TA muutos	TA + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot				7 467	7 467
Maksutulot	1 100		1 100	808	-292
Tuet ja avustukset	6 500		6 500	13 034	6 534
Muut toimintatulot	1 220		1 220	2 269	1 049
TOIMINTATULOT	8 820		8 820	23 578	14 758
Henkilöstömenot	-329 307		-329 307	-333 020	-3 713
Palvelujen ostot	-304 295		-304 295	-298 203	6 092
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 950		-5 950	-7 329	-1 379
Avustukset	-131 000	55 000	-76 000	-60 214	15 786
Muut toimintamenot	-11 400		-11 400	-9 463	1 937
TOIMINTAMENOT	-781 952	55 000	-726 952	-708 229	18 723
Sisäiset tulot	132 550		132 550	125 031	-7 519
Sisäiset menot	-42 213		-42 213	-34 952	7 261
Sisäiset yhteensä					
TOIMINTAKATE	-773 132	55 000	-718 132	-684 651	33 481
Poistot ja arvonalentumiset					
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-773 132	55 000	-718 132	-684 651	33 481

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastualueet: keskusvaalilautakunta, valtuusto, kunnanhallitus, talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut.

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Kunnanjohtaja

Keskusvaalilautakunta

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot				2 080	2 080
Menot	-6 744		-6 744	-8 128	1 384
Netto	-6 744		-6 744	-6 048	-696
Sis. tulot					
Sis. menot	-100		-100	-136	36
Toimintakate	-6 844		-6 844	-6 184	-660
Poistot					
Yhteensä	-6 844		-6 844	-6 184	-660

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Vastuualue sisältää kustannuspaikat; kuntavaalit, valtiolliset vaalit ja EU-vaalit.

Vastuhenkilö on kunnanjohtaja.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Vuonna 2021 oli kuntavaalit.

Tunnusluvut

Keskusvaalilautakunnan nettomenot ovat 3 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Valtuusto

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot					
Menot	-10 800		-10 800	-13 876	-3 076
Netto	-10 800		-10 800	-13 876	-3 076
Sis. tulot					
Sis. menot	-3 500		-3 500	-3 464	36
Toimintakate	-14 300		-14 300	-17 340	-3 040
Poistot					
Yhteensä	-14 300		-14 300	-17 340	-3 040

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Vastuualue sisältää kustannuspaikan valtuusto.

Vastuhenkilö on kunnanjohtaja.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Kunnan ylimpänä päätöksentekuelimenä toimii valtuusto. Valtuustokaudella 2021 - 2025 valtuutettuja on 17. Valtuuston keskeisenä tehtävänä on kuntalakiin perustuen toimia kunnan strategisena johtajana. Tässä tehtävässä on tärkeää tulevaisuuteen suuntautunut kunnan toiminnan tavoitteiden ja päämäärien hahmottaminen ja linjaaminen.

Valtuusto päättää kuntalain 14 §:n mukaan

- o kuntastrategiasta
- o hallintosäännöstä
- o talousarviosta ja taloussuunnitelmasta
- o omistusohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta
- o liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista
- o varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista
- o sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista
- o palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista
- o takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen veloista
- o jäsenten valitsemisesta toimielimiin
- o luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista
- o tilintarkastajien valitsemisesta
- o tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta
- o muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrättyistä asioista

Valtuusto piti 7 kokousta vuonna 2021.

Tunnusluvut

Valtuuston nettomenot ovat 9 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Kunnanhallitus

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	920		920	8 205	7 285
Menot	-432 677	60 163	-372 514	-359 146	13 368
Netto	-431 757	60 163	-371 594	-350 941	20 653
Sis. tulot	4 350		4 350	5 071	721
Sis. menot	-20 944		-20 944	-13 924	7 020
Toimintakate	-448 351	60 163	-388 188	-359 794	28 394
Poistot					
Yhteensä	-448 351	60 163	-388 188	-359 794	28 394

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Vastualue sisältää kustannuspaikat: hallinto, yhteistoiminta, riskien hallinta, eläinsuojelu, maa- ja metsätilat, verotus, maaseutuhallinto, kaavoitus ja maankäyttö.

Vastuhenkilö on kunnanjohtaja.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Valtuustokaudella 2021- 2025 kunnanhallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä, aiemmalla kaudella yhdeksän. Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kunnanhallitus myös edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Hallinto TA Tulot 0 €, Menot -200 569 €, Netto -200 569 €
TP Tulot 864 €, Menot -210 801 €, Netto -209 937 €

Hallinnon kustannuspaikka sisältää kunnanhallituksen toiminnasta aiheutuvat menot ja vanhus- ja vammaisneuvoston ja nuorisoneuvoston kokouspalkkiot sekä vastualueen henkilöstömenot (kunnanjohtaja, hyvinvointipäällikkö 20 %, elinvoimapäällikkö 20 % ja tiedottaja 20 %).

Kunnanhallitus piti 19 kokousta vuonna 2021.

Yhteistoiminta TA Tulot 0 €, Menot -81 000 €, Netto -81 000 €
TP Tulot 0 €, Menot -63 875 €, Netto -63 875 €

Kunta maksaa osuuksia mm. Suomen Kuntaliitolle (sis. KT Kuntatyönantajat) ja Uudenmaan liitolle.

Kunta on vuoden aikana maksanut avustuksia järjestöille seuraavasti:

- Ampu 4H -yhdistys ry 5 000 €
- Eläkeliiton Pukkilan yhdistys ry 1 000 €
- Pukkilan Vesa ry 5 000 €
- Päivänkehrä 1 000 €
- Pukkilan Yrittäjät ry 1 300 €
- Seuratalojen lämmitysavustukset €
 - Kanteleen Nuutit ry 896,09 €
 - Pukkilan Nuorisoseura ry 2 351,44 €
 - Savijoen Raittiusseura Pilke ry 330,31 €
 - Torpin Riento ry 422,15 €

<u>Riskien hallinta</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -9 000 €, Netto -9 000 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -9 482 €, Netto -9 482 €

Kunta on IF Vahinkovakuutus Oy:n ja NK Vakuutusmeklarit Oy:n asiakas. Vakuutukset kilpailutettiin 2018. Sisäisen valvonnan ohjeessa ja henkilöstöohjeessa on käsitelty riskienhallintaa/vakuutuksia.

<u>Eläinsuojelu</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -3 000 €, Netto -3 000 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -2 880 €, Netto -2 880 €

Eläinsuojelulain 15 §:n mukaan kunnan on huolehdittava alueellaan irrallaan tavattujen ja talteen otettujen koirien ja kissojen sekä muiden vastaavien pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä. Talteen otettua eläintä on säilytettävä vähintään 15 päivän ajan, minkä jälkeen kunnalla on oikeus myydä, muutoin luovuttaa tai lopettaa eläin.

Palvelut tuottaa Riihimäellä sijaitseva Eläinten Auttajat ry/Eläinsuojelukeskus ja -hoitola Onnentassu. Palvelun hinta on 2 400 €/vuosi.

<u>Maa- ja metsätilat</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -2 000 €, Netto -2 000 €
	TP	Tulot 6 421 €, Menot -3 959 €, Netto -2 462 €

Kunnan maksamia yksikkömaksuja yksityisille.

<u>Verotus</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -43 008 €, Netto -43 008 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -42 698 €, Netto -42 698 €

Kunnan maksamia verotuksen kustannuksia valtiolle.

<u>Maaseutuhallinto</u>	TA	Tulot 920 €, Menot -23 400 €, Netto -22 480 €
	TP	Tulot 920 €, Menot -21 631 €, Netto -20 711 €

Maataloushallinnon tehtävistä vastaa Orimattilan kaupunki ja yhteistoiminta-alueella toimivat maaseutuelinkeinoviranomaiset. Maaseututoimen tavoitteena on ylläpitää ja kehittää maatalousyrittäjien toimintaedellytyksiä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Pääasialliset tehtävät:

- maaseutuelinkeinolain ja muiden maaseutuelinkeinoja koskevien lakien, asetusten, päätösten sekä EU:n säädösten täytäntöönpano
- Eu- ja kansallisten tukihakemusten vastaanotto, käsittely, maksatus ja päätösten teko
- maataloushallinnon rekisterin ylläpito
- hukkakauralain edellyttämät tarkastukset ja toimenpiteet
- petoeläinvahingot
- viranomaislausunnot muille viranomaisille ja viljelijöille
- viljelijöiden neuvonta koskien maaseutuhallinnon tehtäväkokonaisuutta

Vuonna 2021 Pukkilassa oli aktiivituloja 91 kpl. Maatalousyrittäjille on myönnetty noin 3,6 milj. € maataloustukia.

Yhteistoiminta-alueen kustannukset jaetaan vuosittain laskettavien vertailutietojen perusteella. Ne lasketaan aktiivitulojen, lohkojen, kunnan peltoalan, maksettujen tukien ja tukipäätösten lukumäärän perusteella. Vuoden 2021 toteuma on jaettu vuoden 2020 vertailutietoihin perustuvilla KA-%:lla.

<u>Kaavoitus ja maankäyttö</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -10 700 €, Netto -10 700 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -3 820 €, Netto -3 820 €

Askolan kunta on myynyt Pukkilan kunnalle sopimukseen perustuen aluearkkitehdin työpanosta. Kunta on ostanut aluearkkitehdin palveluja Askolan kunnalta 0,5 pv/vko. Sopimus irtisanottiin päättymään 31.12.2021.

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2021	31.12.2021
kunnanjohtaja	1	1
hyvinvointipäällikkö ¹⁾	0,2	0,2
elinvoimapäällikkö ²⁾	0,2	0,2
tiedottaja ³⁾	0,2	0,2

1) työpanos jakautui 20 % hallintopalvelut, kunnanhallitus ja 80 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, hallinto

2) työpanos jakautui 20 % hallintopalvelut, kunnanhallitus ja 80 % elinvoimapaalvelut, elinvoima- ja kehittämisspalvelut

3) työpanos jakautui 20 % hallintopalvelut, kunnanhallitus ja 80 % hallintopalvelut, talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut

Tunnusluvut

Kunnanhallituksen nettomenot ovat 195 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	7 900		7 900	13 293	5 393
Menot	-331 730	-5 000	-336 730	-327 077	9 653
Netto	-323 830	-5 000	-328 830	-313 784	15 046
Sis. tulot	128 200		128 200	119 960	-8 240
Sis. menot	-17 669		-17 669	-17 429	240
Toimintakate	-213 299	-5 000	-218 299	-211 253	7 046
Rahoituskulut					
Poistot					
Yhteensä	-213 299	-5 000	-218 299	-211 253	7 046

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Vastuualue sisältää kustannuspaikat: talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut, ICT-palvelut ja henkilöstöpalvelut.

Vastuhenkilö on kunnanjohtaja.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut TA Tulot 400 €, Menot -251 010 €, Netto -250 610 €
TP Tulot 2 087 €, Menot -247 127 €, Netto -245 040 €

Kunta ostaa talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja Sarastia Oy:ltä (ent. Kunnan Taitoa Oy). Kunnan talous- ja toimistopalvelut -tiimi tuottaa kunnan koko organisaatiolle mm. talous- ja toimistopalveluja, henkilöstöhallinnon palveluja ja sähköiseen viestintään liittyviä palveluja, mm. kunnan kotisivupäivitykset.

ICT-palvelut TA Tulot 0 €, Menot -41 800 €, Netto -41 800 €
TP Tulot 0 €, Menot -36 488 €, Netto -36 488 €

Kustannuspaikan menot koostuvat mm. tietoliikenne- ja operaattorikuluista, ICT-tukipalvelujen ostoista sekä ohjelmisto- ja lisenssimaksuista. Tietoliikennemaksuihin kului noin 4 300 € ja ohjelmisto- ja lisenssimaksuihin noin 17 300 €. ICT-tukipalvelut kunta ostaa paikalliselta yritykseltä, Nicemedia Oy:ltä. ICT-tukipalvelujen ostoon käytettiin noin 13 700 €.

Henkilöstöpalvelut TA Tulot 7 500 €, Menot -43 920 €, Netto -36 420 €
TP Tulot 11 205 €, Menot -43 462 €, Netto -32 257 €

Kunta ostaa henkilöstölleen työterveyshuollon palvelut hyväksytyin toimintasuunnitelman mukaisessa laajuudessa Työterveys Wellamo Oy:ltä. Kela korvaa kunnalle osan kustannuksista vuosittain. Vuonna 2021 ehkäisevän työterveyshuollon ja sairaanhoidon nettokustannukset olivat 19 852 €.

Työnantajalla ja työntekijöillä on lakisääteistä yhteistoimintaa (yhteistyötoimikunta, työsuojelupäällikkö, työsuojeluvaltuutetut ja ammattijärjestöjen valitsema luottamusmiehet/-naiset). Kunta järjestää työntekijöilleen TYHY -toimintaa ja virkistystä.

Kunta tukee työntekijöiden terveydenedistämistä ja kunnon kohottamista. Tämä perustuu valtuuston hyväksymään työhyvinvointisuunnitelmaan. Käytössä on ollut sähköinen ePassipalvelu, Flex-malli (Sportti ja Kulttuuri sekä Hyvinvointi). Henkilöstölle maksettiin vuoden aikana korvauksia yhteensä 11 780 €.

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2021	31.12.2021
laskentasihteeri	1	1
toimistos sihteeri	1	2
toimistovirkailija	1	
tiedottaja ¹⁾	0,8	0,8

1) työpanos jakautuu 80 % hallintopalvelut, talous-, toimisto ja asiakaspalvelut ja 20 % hallintopalvelut, kunnanhallitus

Tunnusluvut

Talous-, toimisto- ja asiakaspalvelujen nettomenot ovat 114 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

ELINVOIMAPALVELUT

	TA 2021	TA muutos	TA + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot				1 371	1 371
Maksutulot				15	15
Tuet ja avustukset	21 000		21 000	19 983	-1 017
Muut toimintatulot	12 700		12 700	15 992	3 292
TOIMINTATULOT	33 700		33 700	37 361	3 661
Henkilöstömenot	-75 148		-75 148	-70 115	5 033
Palvelujen ostot	-54 500		-54 500	-46 875	7 625
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 700		-1 700	-4 296	-2 596
Avustukset	-12 400		-12 400	-4 800	7 600
Muut toimintamenot	-800		-800	-6 866	-6 066
TOIMINTAMENOT	-144 548	0	-144 548	-132 952	11 596
Sisäiset tulot					
Sisäiset menot	-3 837		-3 837	-4 294	-457
Sisäiset yhteensä	-3 837		-3 837	-4 294	-457
TOIMINTAKATE	-114 685	0	-114 685	-99 885	14 800
Poistot ja arvonalentumiset					
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-114 685	0	-114 685	-99 885	14 800

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastuualueen elinvoima- ja kehittämispalvelut.

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Kunnanjohtaja

Sitovat tavoitteet

Elinvoimasuunnitelma

Toteutetaan kunnan elinvoiman kehittämistä elinvoimasuunnitelman mukaisesti.

Toteutuminen

Vuosi 2021 oli yhä varsin poikkeuksellinen maailmanlaajuisen korona-epidemian vuoksi. Haasteellisesta tilanteesta huolimatta korona toi yhä myös mahdollisuuksia. Yleinen epävarmuus kasvoi yrittäjien ja yritysten parissa, heijastuen investointeihin ja monella alalla lisääntyneisiin lomautuksiin toimintojen rajoitusten vuoksi pandemiatilanteessa. Vuoden aikana myytiin viisi omakotitonttia.

Kuntaan oli vuosikymmeniä yritetty saada laajakaistaa. Pukkikuitu aloitti vuonna 2018 oman aktiivisen työnsä sen eteen, että valokuitu tulisi kuntaan. Kunta liittyi mukaan yhteistyöhön vuonna 2019. Vuosien aikana Pukkikuitu kertoi valokuidun eduista kuntalaisille ja kannusti varaamaan oman liittymän valokuituyhteyteen. Valokuidun rakentaminen kuntaan aloitetaan vuonna 2022, mitä on edistetty monin tavoin koko vuoden 2021 ajan yhteistyössä Pukkikuitu Oy:n hallituksen kanssa.

Infra ja yhteydet toimivat

Pyritään löytämään taloudellisesti järkevä ratkaisu, joka mahdollistaa julkisen liikenteen kunnan alueella ja osin myös kunnan ulkopuolelle. Selvitetään mahdollisuutta yhdistää koulukuljetukset, palveluliikenne ja julkinen liikenne yhdeksi kokonaisuudeksi. Osallistutaan alueellisen liikennekokonaisuuden selvityksiin ja liitytään mahdolliseen kokonaisuuteen kunnanhallituksen harkinnan mukaan.

Sitovana tavoitteena on laatia selvitys vaihtoehtoisista joukkoliikennejärjestelyistä päätöksenteon pohjaksi.

Toteutuminen

Selvitys ei edennyt vallitsevassa tilanteessa suunnitelmien mukaisesti, mutta sidosryhmien kanssa käytiin keskusteluita ja seurattiin toiveita. Pandemia hankaloitti tarpeiden realistista hahmottamista hyvin rajoitetun liikkuvuudenkin vuoksi. Vuonna 2021 aloitettiin kutsutaksiliikennekokeilu, joka pohjustaa mahdollisuutta sille, että joukkoliikenteen kehittämistä jatketaan. Asiointikyytiä ajettiin tiistaisin ja torstaisin Pukkilassa. Mäntsälään suuntautuvia asiointikyytejä lisättiin kysynnän ja toiveiden mukaisesti. Joulukuussa toteutettiin palautekysely, jonka pohjalta päätettiin kokeilla Orimattilaan suuntautuvaa asiointikyytiä 2022.

Elinvoima- ja kehittämispalvelut

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	33 700		33 700	37 361	3 661
Menot	-144 548		-144 548	-132 952	11 596
Netto	-110 848	0	-110 848	-95 591	15 257
Sis. tulot					
Sis. menot	-3 837		-3 837	-4 294	-457
Toimintakate	-114 685	0	-114 685	-99 885	14 800
Rahoituskulut					
Poistot					
Yhteensä	-114 685	0	-114 685	-99 885	14 800

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: elinvoima- ja kehittämispalvelut, markkinointi, joukkoliikenne, asunto- ja teollisuustontit sekä työllisyyspalvelut.

Vastuhenkilö on elinvoimapäällikkö.

Talousarviovuoden toiminta

Elinvoima- ja kehittämispalvelut TA Tulot 0 €, Menot -29 713 €, Netto -29 713 €
TP Tulot 1 996 €, Menot -29 492 €, Netto -27 496 €

Vuonna 2021 maksettiin kuntaosuuksia Maaseudun kehittämissyhistys Silmu ry:lle 6 265 €.

Vuosi 2021 oli yhä varsin harmaa ja vaativa yrittäjille jatkuneen korona-epidemian vuoksi. Pandemia rajoituksineen vaikeutti etenkin ravintola- ja palvelualojen mahdollisuuksia.

Markkinointi TA Tulot 0 €, Menot -34 213 €, Netto -34 213 €
TP Tulot 1 390 €, Menot -29 883 €, Netto -28 493 €

Uuden kuntastrategian yhdeksi tavoitteeksi on kirjattu Pukkilan näkyvyys ja tunnettuus. Markkinointiviestinnän ja brändityön tarkemmat tavoitteet ja toimenpiteet määriteltiin viestintäsunnitelmassa, jota täydennettiin vuoden 2020 aikana tehdyllä markkinointiviestinnän osuudella. Vuonna 2021 ei tapahtuma- ja vetovoimamarkkinointia saatu liikkeelle toiveiden mukaisesti, johtuen osittain epävarmasta valtakunnallisesta tilanteesta, jossa kaikki tapahtumatoiminta oli pitkälti jäädytetty ja kokoontumisrajoitukset varjostivat jatkuvalla epävarmuudellaan.

Mainostilan vuokraa risteysalueelle pystytetystä mainostornista maksettiin 2 200 €.

Joukkoliikenne TA Tulot 12 000 €, Menot -38 700 €, netto -26 700 €
TP Tulot 13 975 €, Menot -30 936 €, netto -16 961 €

Kunnalla oli vuoden 2021 aikana vuoro Mäntsälään, jolla nuoret pääsevät eri oppilaitoksiin. Keväällä pyrittiin jo ottamaan iso askel kunnan liikenteen kehityksessä, mutta se jäi sivuasteleeksi koronaepidemian asettamien haasteiden vuoksi. Kutsutaksiliikennekokeilu pääsi kuitenkin aloittamaan toimintansa vuoden 2021 aikana.

Asunto- ja teollisuustontit TA Tulot 12 700 €, Menot -100 €, netto 12 600 €
TP Tulot 15 992 €, Menot -6 875 €, netto 9 117 €

Kunta on aiemmin vuokrannut rivitalo- ja omakotitontteja, nykyisin tontteja ei enää vuokrata. Vuonna 2021 vuokratulot olivat 11 362 €.

Työllisyyspalvelut TA Tulot 9 000 €, Menot -41 821 €, Netto -32 821 €
TA Tulot 4 008 €, Menot -35 767 €, Netto -31 759 €

Laki ja asetus työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta astui voimaan 1.1.2015. Työvoiman palvelukeskus on kunnan, TE-toimiston ja KELAn yhteinen palvelujärjestelmä. Palvelu alkaa aina huolellisella asiakkaan palvelutarpeen kartoituksella ja tarvittaessa kutsutaan mukaan lisää palveluntarjoajia. Moniammatillisen asiakaspalvelun keinoin edistetään yhdessä asiakkaan kanssa hänen työllistymismahdollisuuksiaan. Elinvoimapääällikkö kuului varsinaisena jäsenenä ja etsivä nuorisotyöntekijä, palveluohjaaja varajäsenenä Itä-Uudenmaan TYPin johtoryhmään. Palveluohjaaja toimii asiakasvastaavana.

Työttömille työnhakijoille tarjotaan psykologin sekä päihdesairaanhoidajan palveluita. Asiakkaita tullaan ohjaamaan terveystarkastuksiin sosiaaliohjaajan kanssa.

Palkkatuki

Vuoden aikana kunnassa oli palkattuna kaksi henkilöä palkkatuella.

Yritysten kuntalisä ja yritysysteistyö

Vuoden aikana kuntalisää on myönnetty yhdelle yritykselle.

Nuorten kesätyöllistäminen

Yritysten kesätyösetelimäärärahaa on myönnetty kuudelle yritykselle.

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2021	31.12.2021
elinvoimapääällikkö ¹⁾	0,8	0,8
etsivä nuorisotyöntekijä, palveluohjaaja ²⁾	0,3	0,33

1) työpanos jakautuu 80 % elinvoimapalvelut, elinvoima- ja kehittämispalvelut ja 20 % hallintopalvelut, kunnanhallitus

2) työpanos jakautuu 33 % elinvoimapalvelut, elinvoima- ja kehittämispalvelut, 67 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, nuorisopalvelut

Tunnusluvut

Elinvoima- ja kehittämispalvelujen nettomenot ovat 54 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT

	TA 2021	TA muutos	TA + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot	302 000		302 000	281 582	-20 418
Maksutulot	1 000		1 000	4 003	3 003
Tuet ja avustukset	1 000	10 000	11 000	16 330	5 330
Muut toimintatulot					
TOIMINTATULOT	304 000	10 000	314 000	301 915	-12 085
Henkilöstömenot	-408 897		-408 897	-428 932	-20 035
Palvelujen ostot	-22 650		-22 650	-16 362	6 288
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-111 835		-111 835	-114 302	-2 467
Avustukset					
Muut toimintamenot	-6 200		-6 200	-7 356	-1 156
TOIMINTAMENOT	-549 582	0	-549 582	-566 952	-17 370
Sisäiset tulot	229 118		229 118	236 727	7 609
Sisäiset menot	-27 800		-27 800	-25 143	2 657
Sisäiset yhteensä	201 318		201 318	211 584	10 266
TOIMINTAKATE	-44 264	10 000	-34 264	-53 453	-19 189
Poistot ja arvonalentumiset	-17 604		-17 604	-17 604	0
YKSIKÖ YHTEENSÄ	-61 868	10 000	-51 868	-71 057	-19 189

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastuualueen ruoka- ja siivouspalvelut.

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Palvelupäällikkö

Sitovat tavoitteet

Ruokapalvelut:

- Ruokapalvelun tavoitteena oli yhteistyön kehittäminen asiakkaiden kanssa.
- Erilaisten toimintamallien luominen, siihen miten oppilaat, päiväkotilapset ja henkilökunta voisivat olla mukana ruokakasvatuksessa.
- Tehdä asiakastyytyväisyyskysely.

Toteutuminen

Korona epidemian jatkuminen aiheutti edelleen poikkeuksia toiminnoissa mm. koulun siirryttyä etäopiskeluun helmikuussa 2021 valmistimme annospakattuja aterioita oppilaille noudettavaksi koululta. Yhteistoiminta oli korona rajoituksista johtuen vähäistä, koulun ja päiväkodin toimesta järjestimme kuitenkin muutamia toiveruokapäiviä. Hajautettua ruokailua jatkettiin koko vuosi 2-3 pisteessä. Koululla urheiluhallin ruokailusta luovuttiin syksyllä, kun rajoitukset kevenivät, mutta edelleen osa oppilaista ruokaili pienryhmätilassa. Päiväkodissa ruokailtiin kahdessa pisteessä, niin että pienimmät ruokailivat omassa ryhmässään.

Onnin kahvio oli suljettuna.

Osa henkilöstöstä osallistui yhteistyötahojen etänä järjestämiin koulutus- ja info tilaisuuksiin. P-H hyky kilpailutti kesällä Onnin osastojen ateriapalvelut ja meidän osalta ateriapalvelut päättyivät 31.12.2021 ja siirtyivät 1.1.2022 alkaen Attendo-ISS-ryhmittymälle.

Asiakastytyväisyyskysely tehtiin joulukuussa ensimmäistä kertaa SharePointissa. Osa vastauksista oli ryhmävastauksia ja osa yksilövastauksia. Kyselyn tulokset löytyvät oheisesta linkistä.

[https://forms.office.com/Pages/AnalysisPage.aspx?id=vvHhrS-](https://forms.office.com/Pages/AnalysisPage.aspx?id=vvHhrS-HMEGKI-aT_PAafdH5jvH2TmyFBjvvjWAwnKQdUQ1RZTFNIT1IIVU84SII0R1VDRjNMOVZWWi4u&AnalyzerToken=YMr9KKqWIBNm2CCFzyv3omdOHx9ZJnoG)

[HMEGKI-](https://forms.office.com/Pages/AnalysisPage.aspx?id=vvHhrS-HMEGKI-aT_PAafdH5jvH2TmyFBjvvjWAwnKQdUQ1RZTFNIT1IIVU84SII0R1VDRjNMOVZWWi4u&AnalyzerToken=YMr9KKqWIBNm2CCFzyv3omdOHx9ZJnoG)

[aT_PAafdH5jvH2TmyFBjvvjWAwnKQdUQ1RZTFNIT1IIVU84SII0R1VDRjNMOVZWWi4u&AnalyzerToken=YMr9KKqWIBNm2CCFzyv3omdOHx9ZJnoG](https://forms.office.com/Pages/AnalysisPage.aspx?id=vvHhrS-HMEGKI-aT_PAafdH5jvH2TmyFBjvvjWAwnKQdUQ1RZTFNIT1IIVU84SII0R1VDRjNMOVZWWi4u&AnalyzerToken=YMr9KKqWIBNm2CCFzyv3omdOHx9ZJnoG)

Ruokalistat vuodelle 2022 päivitettiin asiakaskyselyn sekä muiden palautteiden/toiveiden pohjalta.

Siivouspalvelut:

- Siivouspalvelujen tavoitteena oli sisällön selventäminen asiakkaille ja mitoituksen riittävyyden seuranta ja poikkeamien kirjaaminen,
- Palvelujen tuottaminen siivousmitoituksen määrittämällä budjetilla.
- Tehdä asiakastytyväisyyskysely.

Toteutuminen

Korona vaikutti myös siivoukseen, sillä THL:n ohjeiden mukaista siivoustopaa jatkettiin koko vuosi ja pintojen pyyhintää tehostettiin sekä lisättiin. Lisäsiivouksia tehtiin osassa tiloja myös korona esiintymisten vuoksi, myös P-H hyky pyysi lisäsiivouksia tiloille.

Asiakastytyväisyyskysely tehtiin joulukuussa ensimmäistä kertaa SharePointissa. Osa vastauksista oli ryhmävastauksia ja osa yksilövastauksia.

Vastausten tulokset löytyvät oheisesta linkistä:

[https://forms.office.com/Pages/AnalysisPage.aspx?id=vvHhrS-](https://forms.office.com/Pages/AnalysisPage.aspx?id=vvHhrS-HMEGKI-aT_PAafdH5jvH2TmyFBjvvjWAwnKQdUQ1RZTFNIT1IIVU84SII0R1VDRjNMOVZWWi4u&AnalyzerToken=YMr9KKqWIBNm2CCFzyv3omdOHx9ZJnoG)

[HMEGKI-](https://forms.office.com/Pages/AnalysisPage.aspx?id=vvHhrS-HMEGKI-aT_PAafdH5jvH2TmyFBjvvjWAwnKQdUQ1RZTFNIT1IIVU84SII0R1VDRjNMOVZWWi4u&AnalyzerToken=YMr9KKqWIBNm2CCFzyv3omdOHx9ZJnoG)

[aT_PAafdH5jvH2TmyFBjvvjWAwnKQdUQ1RZTFNIT1IIVU84SII0R1VDRjNMOVZWWi4u&AnalyzerToken=YMr9KKqWIBNm2CCFzyv3omdOHx9ZJnoG](https://forms.office.com/Pages/AnalysisPage.aspx?id=vvHhrS-HMEGKI-aT_PAafdH5jvH2TmyFBjvvjWAwnKQdUQ1RZTFNIT1IIVU84SII0R1VDRjNMOVZWWi4u&AnalyzerToken=YMr9KKqWIBNm2CCFzyv3omdOHx9ZJnoG)

Ruoka- ja siivouspalvelut

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	304 000	10000	314 000	301 915	-12 085
Menot	-549 582		-549 582	-566 952	-17 370
Netto	-245 582	10 000	-235 582	-265 037	-29 455
Sis. tulot	229 118		229 118	236 727	7 609
Sis. menot	-27 800		-27 800	-25 143	2 657
Toimintakate	-44 264	10 000	-34 264	-53 453	-19 189
Rahoituskulut					
Poistot	-17 604		-17 604	-17 604	0
Yhteensä	-61 868	10 000	-51 868	-71 057	-19 189

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: keskuskeittiö, päiväkotikiittiö, (Hyvinvointikeskus Onnin kahvio), koulun siivous, päiväkotikiittiö, Hyvinvointikeskus Onnin siivous, kunnantalon ja muiden kiinteistöjen siivous.

Vastuhenkilö on palvelupäällikkö.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Palvelut tuotettiin asiakaslähtöisesti. Ruokapalvelun suoritteita tuotettiin vuodessa n. 80 000, aterioita tarjottiin päivittäin n. 250 henkilölle. Siivousmitoituksen mukainen pinta-ala on n. 7 600 m² (v. 2018 n. 8 000 m²)

Keskuskeittiö TA Tulot 102 000 €, Menot -328 024 €, Netto -226 024 €
TP Tulot 109 193 €, Menot -342 968 €, Netto -233 775 €

- valmistaa ja toimittaa valmiin lounaan Kirkonkylän koululle, Vekaraan, Onnin osastoille ja päivätoiminnalle sekä lähettää kohteisiin aamu- ja välipala- ym. tarvikkeet sekä valmistaa kohteiden tilaus-tarjoiluja
- Onnin osastojen ateriapalvelut myytiin erillisellä sopimuksella P-H hykyille
- toimi vuoden jokaisena päivänä
- keittiössä pääsääntöisesti kolme työntekijää, viikonloppuisin ja pyhinä yksi, lisäksi arkipäivisin osa-aikainen työntekijä palkkatuella keittiöapulaisen tehtävissä

Päiväkoti Vekara, keittiö TA Tulot 0 €, Menot -35 842 €, Netto -35 842 €
TP Tulot 0 €, Menot -32 145 €, Netto -32 145 €

- jakelukeittiö, toimi arkisin
- valmistetaan päiväkodin aamupalat sekä lounaan salaattit
- yksi työntekijä

Hyvinvointikeskus Onni, kahvio

- kahvio oli suljettuna

Siivous, koulu TA Tulot 70 000 €, Menot -63 321 €, Netto 6 679 €
TP Tulot 61 210 €, Menot -61 192 €, Netto 18 €

- Kirkonkylän koululla työntekijöitä 1,65 koulupäivinä, työntekijöille kuului myös kunnantalon ja kirjaston siivous
- koulun siivous mitoituksen mukaan

Siivous, päiväkotiki Vekara TA Tulot 39 000 €, Menot -36 702 €, Netto 2 298 €
TP Tulot 44 523 €, Menot -44 498 €, Netto 25 €

- yksi työntekijä arkisin
- päiväkodin siivous mitoituksen mukaisesti ja syksystä alkaen lisäksi myös paloaseman siivous

Siivous, Hyvinvointikeskus Onni TA Tulot 85 000 €, Menot -68 251 €, Netto 16 749 €
TP Tulot 68 434 €, Menot -69 022 €, Netto 588 €

- kaksi työntekijää arkisin
- siivouspalvelut myydään Päijät-Hämeen laitoshuoltopalveluille (hyvinvointiyhtymän vuokraamille alueille) siivoussopimuksen mukaisesti ja työ suoritetaan laitoshuoltopalvelujen määrittelemien ohjeiden mukaisesti toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella terveystalouden alueelle
- Onnin osastojen osalta on siivoussopimus P-H hydyn kanssa voimassa vuosina 2021-2022

Siivous, kunnantalo ja muut kiinteistöt TA Tulot 18 000 €, Menot -17 442 €, Netto 558 €
TP Tulot 18 555 €, Menot -17 127 €, Netto -1 428 €

- 0,35 työntekijää
- alueeseen kuuluu kunnantalo, kirjasto (koulun siivooja) ja paloasema (vekaran siivooja)
- tilojen siivous mitoituksen mukaisesti
- paloaseman siivous sisältyy tilan vuokrasopimukseen, päivitetty 2015

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2021	31.12.2021
palvelupäällikkö	1	1
keittäjä	5	5
keittiöapulainen, määräaikainen	0,65	0,65
siivooja	5	5

Tunnusluvut

Ruoka- ja siivouspalvelujen nettomenot ovat 38 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

HYVINVIONTI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot	650		650	3 092	2 442
Maksutulot	32 174		32 174	10 824	-21 350
Tuet ja avustukset	180 000	12 000	192 000	187 355	-4 645
Muut toimintatulot	3 100		3 100	2 260	-840
TOIMINTATULOT	215 924	12 000	227 924	203 531	-24 393
Henkilöstömenot	-264 048		-264 048	-260 645	3 403
Palvelujen ostot	-216 746		-216 746	-171 330	45 416
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 528		-17 528	-15 484	2 044
Avustukset	-35 200		-35 200	-22 605	12 595
Muut toimintamenot	-7 750		-7 750	-8 776	-1 026
TOIMINTAMENOT	-541 272		-541 272	-478 840	62 432
Sisäiset tulot	43 179		43 179	41 737	-1 442
Sisäiset menot	-113 278		-113 278	-103 763	9 515
Sisäiset yhteensä	-70 099		-70 099	-62 026	8 073
TOIMINTAKATE	-395 447	12 000	-383 447	-337 335	46 112
Poistot ja arvonalentumiset	-5 847		-5 847	-5 847	0
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-401 294		-389 294	-343 182	46 112

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastualueet: hallinto, maahanmuuttopalvelut, nuorisopalvelut, liikuntapalvelut, senioripalvelut, kulttuuripalvelut ja kirjastopalvelut.

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Hyvinvointipäällikkö

Sitovat tavoitteet

Hallinto- ja liikuntapalveluiden yhteinen tavoite oli toteuttaa lähiliikuntapaikan kehittämissuunnitelma, mikäli hankkeeseen haetaan ja saadaan valtionavustusta sekä lupa kunnan 2019 saaman perintörahan käyttöön. Loppuvuodesta 2020 haettiin Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (Uudenmaan ELY-keskus) myöntämää valtionavustusta Suomen kuntien lähivirkistysalueiden ja lähiluontoalueiden kunnostamiseen, kehittämiseen sekä palvelujen parantamiseen. Avustuspäätös saapui maaliskuussa 2021, eikä avustusta myönnetty. Loppuvuodesta jatkettiin suunnitelman osatoteutusta hankkimalla koripallokorit liikuntapalveluiden talousarviosta. Lisäksi epäkuntoiset leikkivälineet sovittiin poistettaviksi alueelta ja aloitettiin lähiliikunta-alueen kehittämissuunnitelman toteutukseen liittyvien maatöiden suunnittelu teknisten palveluiden toimesta. Lähiliikuntapaikan kehittämissuunnitelman osatoteutus jatkuu vuoden 2022 aikana.

Maahanmuuttopalveluiden sitovana tavoitteena oli tuoda alkuvuonna Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelma esittelyyn päättäjille ja hyväksyä se kunnan lakisääteiseksi kotouttamisohjelmaksi. Tavoite saavutettiin, kun valtuusto hyväksyi kotouttamisohjelman alkuvuonna 2021.

Liikuntapalveluilla ja senioripalveluilla oli yhteisenä tavoitteena suunnitella ja toteuttaa hyvinvointiryhmä yli 65-vuotiaille. Ajatus ryhmästä nousi senioripalveluiden hyvinvointikyselyssä 2019 ilmenneiden seniorien toiveiden pohjalta. Tavoitteen mukaan toiminnassa oli tarkoitus hyödyntää moniammatillista yhteistyötä. Hyvinvointiryhmä toteutui suunnitellusti syksyllä 2021. Ryhmä oli suunnattu 65-68 vuotiaille senioreille, joille lähetettiin henkilökohtainen kutsu osallistua ryhmään. Ilmoittautujia oli yhdeksän henkilöä, joista lopulta kahdeksan henkilöä osallistui viisi kertaa toteutuneeseen ryhmään koko sen toiminnan ajan. Toiminta toteutettiin hyvinvointikyselyssä ilmenneen toiveen mukaisesti myös muualla kuin Hyvinvointikeskus Onnissa. Kokoukset olivat Torpin Rientola, Ravintola Olkari ja Hyvinvointikeskus Onni. Välitön palaute ryhmästä oli myönteistä. Ryhmä kokoontuu palauttekerään vielä tammi-helmikuussa 2022.

Hallinto

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	14 000		14 000	14 001	1
Menot	-48 899		-48 899	-47 041	1 858
Netto	-34 899	0	-34 899	-33 040	1 859
Sis. tulot	37 779		37 779	35 913	-1 866
Sis. menot	-2 880		-2 880	-2 873	7
Toimintakate	0	0	0	0	0
Poistot					
Yhteensä	0	0	0	0	0

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikan hallinto.

Vastuhenkilö on hyvinvointipäällikkö.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden keskeinen tavoite oli kuntalaisten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen. Palvelukokonaisuus muodosti näkyvän, kuntalaisten arkeen ja vapaa-aikaan vaikuttavan monialaisen, kunnan omien hyvinvointipalvelujen kokonaisuuden. Nuoriso-, liikunta-, kirjasto-, kulttuuri- ja senioripalvelut tuottivat yhdessä yhteistyöverkostojen toimijoiden kanssa palvelukattauksen, josta jokainen kuntalainen halutessaan löysi omannäköistä toimintaa. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa oli mukana kuntalaisia ja palautetta kerättiin kohtaamisissa ja kyselyssä.

Palvelujen tarkoituksena oli aktivoida kuntalaisia omaehtoiseen hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtimiseen ja vahvistaa yksilöllistä ja yhteisöllistä kasvua. Asiakasnäkökulman ja -palautteiden huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä vaatii jatkuvaa työtä, mutta lisää toiminnan vaikuttavuutta, tarkoituksenmukaisuutta ja laatua. Jatkuvan kehittämisen malli pohjautuu aina tietoon ja pitää toiminnan kiinni nykyajassa. Toiminnassa on kerätty aktiivisesti asiakaspalautetta, joka huomioitiin toiminnan suunnittelussa. Toimintoja kohdennettiin joiltakin osin eri-ikäisille kuntalaisille.

Alueellista yhteistyötä tehtiin mm. Päijät-Hämeen koordinaatioryhmissä, Itä-Uudenmaan toimijoista koostuvissa ryhmissä sekä muiden alueen toimijoiden kanssa. Loppuvuodesta 2021 kunta oli mukana Päijät-Hämeen alueellisessa hyvinvointikyselyssä. Kuntalaisten vastauksia käsiteltiin johtoryhmässä sekä hyvinvointilautakunnassa.

HYTE-kerroin kuvaa kokonaisuutena kunnan hyvinvointityötä. Tarkasteluajanjaksolla vuodesta 2018 vuoteen 2020 Pukkilan euromääräinen kerroin on noussut 9,2 eurosta 14,7 euroon. 2021 oli asukas-kohtainen luku noussut 14,8 euroon. Tunnusluvun nousu kuvastaa sitä, että on tehty oikeita toimenpiteitä ja kehitystä tulee jatkaa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä ennaltaehkäisevän työteen näkökulmat tulee tiedostaa ja ottaa huomioon päätöksenteossa sekä tehtäväalueen toimintojen kehittämisessä. Aktiivinen hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelujen toiminta markkinoi kuntaa ja tukee alueen elinvoimaisuutta.

Korona-epidemia aiheutti suunnitelmiin muutoksia vuoden 2021 aikana. Tehtäväkuvien lyhytaikaiset muutokset, etätyöhön siirtyminen ja asiakastoimintojen peruutukset, tilojen sulut sekä toimintojen uudelleenmuokkaukset olivat isossa roolissa vuoden aikana. Lisäksi tehtäväalueella oli osan vuodesta henkilöstövajetta perhevapaiden vuoksi ja läpi koko vuoden varauduttiin koronan aiheuttamiin sairaspoissaoloihin sekä henkilöstön ja asiakkaiden terveysturvallisuuteen. Korona aiheutti myös paljon selvitystyötä, koska valmiita toimintamalleja ei ollut ja viranomaisten ohjeistukset, suositukset ja rajoitukset muuttuivat tiheästi.

Pääsääntöisesti voidaan todeta, että tehtäväalue pystyi toteuttamaan erinomaisesti toimintaa läpi vuoden, mukailen suunnitelmaa koronan ja henkilöstötilanteen ehtoilla.

Alueellisen ja paikallisen suunnitelmatyön eteneminen

Vuoden aikana hyvinvointipäällikkö oli työstämässä alueellisia suunnitelmia useissa Päijät-Hämeen toimijoista koostuvissa työpajoissa. Myös vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä nuoris- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja olivat työstämässä oman alueensa suunnitelmia. Suunnitelmat valmistuivat loppuvuodesta ja Pukkilan valtuusto hyväksyi joulukuussa alueellisen ehkäisevän työn toimintasuunnitelman 2022-2025, alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 2022-2025, alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2022-2025 sekä Päijät-Hämeen suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi 2021-2025. Alkuvuodesta valtuusto hyväksyi alueellisen maahanmuutto-ohjelman lakisääteiseksi kotouttamisohjelmaksi. Alueellisissa suunnitelmissa sekä niiden soveltamisessa kunnan työskentelyyn ja asiakirjoihin tuli huomioida se, että kesken toimintakauden siirrytään Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Pukkilan monialainen LAPE-ryhmä työsti vuoden aikana omissa tapaamisissaan Pukkilan kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025. Suunnitelma hyväksyttiin valtuustossa joulukuussa. Suunnitelman toteutumista ja mahdollista päivitystarvetta tarkastellaan toteutusvuosien aikana. Erityisesti Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirryttäessä on tarkastelu ajankohtainen.

Loppuvuodesta 2021 käynnistyi kunnan strategiatyö. Hyvinvointipäällikkö piti uudelle valtuustolle ilta-koulussa työpajan, joka oli samalla kunnan laajan hyvinvointikertomuksen työstämisen aloitustapah-tuma. Laaja hyvinvointikertomus tulee linkittyä kunnan strategiaan sekä muuhun kunnalliseen suunnitteluun ja siksi työskentelyn aloitus ajoitettiin loppuvuoteen. Laaja hyvinvointikertomustyö jatkuu rinnan strategiatyöskentelyn kanssa 2022, jolloin työstöä jatketaan mm. vanhus- ja vammaisneuvoston, nuorisoneuvoston ja hyvinvointilautakunnan voimin.

Suunnitelmien päivittäminen jatkuu vuodelle 2022 mm. Pukkilan seniorien hyvinvointisuunnitelman 2022-2025 työstämisellä ja ehkäisevän työn toimielimen kokoonpanon ja tehtävän kirkastamisella.

Työhyvinvointi

Pukkilan strategiassa linjataan, että motivoitunut ja hyvinvoiva työntekijä on voimavaramme. Myös työsuojeluohjelmassa, työterveysuunnitelmassa sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa huomioidaan työnantajat velvollisuudet sekä mahdollisuudet tukea työhyvinvointia. Erityisesti korona ja lukuisat muutokset organisaatiossa aiheuttivat haasteita työhyvinvointiin ja jaksamiseen. Nämä haasteet tiedostettiin ja niihin reagoitiin. Hyvän tiimihengen ja luottamuksen ylläpito, toistemme tunteminen ja välittäminen olivat ennakoivia työkaluja vaikeina aikoina.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden työntekijöiden kanssa on pidetty 1-2 henkilökohtaista kehityskeskustelua vuoden aikana. Lisäksi säännöllisissä tiimipalavereissa on varattu aikaa yhteiselle keskustelulle ja esihenkilötyössä painotetaan helppoa tavoitettavuutta, kuuntelua ja läsnäoloa. Esiin mahdollisesti nousseita toiveita ja epäkohtia on pyritty viemään eteenpäin ja tarvittaessa käytetty työterveyden ym. asiantuntijoiden palveluja. Työnohjaukseen työntekijöitä on kannustettu, mikäli he kokevat työmuodon tukevan omaa jaksamista työssään. Työtiimi on saanut viettää yhteistä aikaa kunnan yhteisen TYHY-toiminnan lisäksi kaksi kertaa vuodessa järjestettävään tiimin omaan virkistykseen. 2021 käytiin muun muassa syömässä ja pakohuoneseikkailulla Lahdessa. Korona aiheutti ajoittain rajoituksia kohtaamisille ja rajoitti virkistysmahdollisuuksia, mutta puheluihin ja teams-palaveriin pyrittiin säilyttämään yhteishenki ja turvaamaan tiedonvaihtuvuus.

Joustopot ja työntekijän elämäntilanteen muutoksien huomiointi ovat tärkeitä jaksamista tukevia elementtejä. Korona-aikana huomiota on kiinnitetty erityisesti terveysturvalliseen toimintaan ja riskien minimoimiseen.

Rakenteiden muutokset

Hyvinvointilautakunta perustettiin syksyllä 2021. Toiminnan käynnistäminen vei jonkin verran resursseja, kun yhteistä toimintatapaa ja kokousaikataulua haettiin. Myös hallintosääntöön, organisaatiorakenteeseen sekä johtoryhmän kokoonpanoon tehtiin suuria uudistuksia vuoden 2021 aikana.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden tehtävät linkittyvät vahvasti kunnan kaikkien palvelualueiden toimintaan. Henkilöstömuutokset hallinto-, elinvoima-, työllisyys- ja varhaiskasvatuspalveluissa sekä tiedottamisessa antoivat aihetta pohtia toimintatapoja ja käytänteitä uudelleen. Uudistustyö jatkuu vuoden 2022 aikana.

Onni Nurmen säätiö

Onni Nurmen Säätiö myönsi kunnalle vuosiavustusta 260 000 €. Säätiön avustustoiminnassa noudatettiin säätiön hallituksen 9.3.2007, § 13 hyväksymiä linjauksia. Linjausten mukaisesti säätiön Pukkilan kunnalle myöntämät vuosiavustukset kohdennettiin Hyvinvointikeskus Onnin ylläpito- ja toimintamenoihin sekä ikääntyneiden kotona asumisen tukemiseen. Kunta antaa säätiölle vuosittain erillisen tilityksen avustusvarojen käytöstä. Säätiön avustuksella Pukkilan kunta toteutti sellaista toimintaa ja palveluja ikääntyneille kuntalaisille, mitä ei julkisissa palveluissa ole yleisesti ottaen mahdollista toteuttaa. Ikääntyneiden lakisääteisistä palveluista on vastannut vuoden 2017 alusta lukien Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä.

Onni Nurmen Säätiön avustuksella toteutettava ikääntyneiden toiminta jakaantui kolmeen kokonaisuuteen: henkilöstön palkkauskuluihin (ikäntyneiden toiminnan koordinointi, suunnittelu ja toteutus), Hyvinvointikeskus Onnin toimintaan (ryhmät ja tapahtumat oheistoimintoineen, Onninpäivän konsertti) ja ostopalveluihin (kotisiivouspalvelut, asiointi- ja kuljetuspalvelut). Hyvinvointikeskus Onnin toiminnasta vuonna 2021 annettiin säätiölle erillinen katsaus.

Kunta haki säätiöltä kesällä 2021 lisäavustusta vuoden 2022 toimintaan. Perusteena hakemuksessa oli seniorien määrän kasvu sekä koronan aiheuttamat muutokset palvelukentässä. Valtaosa senioreista elää kotona yhä pidempään ja aikaisempaa huonokuntoisempana. Kunto ja toimintakyky heikkenevät yksilöllisesti ja vaihtelu senioreiden välillä voi olla hyvinkin suurta. Fyysiset, psyykkiset, henkiset ja sosiaaliset toiveet ja tarpeet ovat senioreilla aiempaa moninaisemmat. Koronan myötä Pukkilassa on huomattu, että kotona asuvien senioreiden toimintakyky ja kunto on heikentynyt nopeasti. Samaa viestiä on saatu muilta Pukkilan seniorien kanssa työskenteleviltä tahoilta. Myös senioripalveluiden työntekijät ovat huomanneet toimintakyvyn laskun usean asiakkaan kohdalla. Korona on asettanut toiminnalle tiukat reunaehdot, jotta senioreiden ja työntekijöiden terveysturvallisuus on voitu turvata. Pop up-tyyppinen toiminta, pienryhmät, yksilötyö kasvotusten ja puhelimitse ovat olleet toimivia vastaiskuja korona-ajan haasteisiin. Odotettavissa on, että korona vaikuttaa toimintojen toteutukseen vielä vuoden 2022 aikana. Lisäksi kuntalaisissa jo tapahtuneet muutokset vaativat jatkossa uusia työmuotoja, mutta samalla tulee jo katsoa tulevaan ja ehkäistä ennalta tulevia, uusia haasteita. Toisaalta korona on ollut myös mahdollisuus senioritoiminnassa. Uusilla työtavoilla on saavutettu sellaisiakin senioreita, jotka eivät aikaisemmin ole toiminnan piirissä olleet. Toiminnan kehittäminen ei onnistu ilman riittävää henkilöstöresurssia.

Hyvinvointikeskus Onni

Vuonna 2021 Hyvinvointikeskus Onni oli kunnan ja naapurikuntien asukkaille vapaa-ajan aktiviteettien kannalta tärkeä paikka koronasta huolimatta. Useat ohjatut ja omaehtoiset vapaa-aika- ja harrastusmahdollisuudet tukivat kuntalaisten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Vuoden aikana järjestettiin yksi talokokous Onnissa työskenteleville henkilöille.

Vuosi käynnistyi Onnissa aiempien vuosien tapaan, mutta koronan vuoksi oli ajoittaisia tilojen sulkua Etelä-Suomen Aluehallintoviraston sekä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän suositusten mukaisesti. Myös etätyösuositus oli voimassa. Osa kunnan henkilöstöstä työskenteli lähityössä kunnantalolla. Onnissa tapahtuneen toiminnan terveysturvallisuudesta huolehdittiin tilojen käyttäjiä ohjeistamalla maskin ja turvavälien käyttöön sekä käsien pesuun, kosketuspintojen siivousta tehostamalla ja asiakasmääriin ja kokoontumiseen liittyviä vaihtelevia rajoitustoimenpiteitä suorittamalla.

Säätiön avustuksella Pukkilan kunta toteutti sellaista toimintaa ja palveluja ikääntyneille kuntalaisille, mitä ei julkisissa palveluissa ole yleisesti ottaen mahdollista toteuttaa. Ikääntyneiden lakisääteisistä palveluista on vastannut vuoden 2017 alusta lukien Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä.

Hyvinvointikeskus Onnin toiminnan tilastot 2021

ONNIN TOIMINTA 2021 (2020)	Kokoontumiskerrat	Käyntimäärät
Allasosasto		
Pukkilan liikuntapalvelut	194 (298)	1 925 (2 507)
Mäntsälän kansalaisopisto	36 (19)	288 (538)
Myrskylän kunta	28 (22)	293 (563)
Senioreiden vesiliikunta	239 (83)	803 (776)
Yhteensä	497 (422)	3 309 (4 384)
Kuntosali		
Pukkilan liikuntapalvelut ja järjestöt	319 (388)	513 (626)
Senioreiden saliliikunta	295 (136)	589 (640)
Yhteensä	614 (524)	1 102 (1 266)
Muut ryhmät		
Mäntsälän kansalaisopisto (sis. tapahtumat)	6 (18)	48 (200)
Senioripalvelut, ryhmät	263(146)	1 665(1 530)
Senioripalvelut, tapahtumat	28 (32)	539(1 056)
Yhteensä	297 (196)	2 252 (2 786)
KOKO TOIMINTA YHTEENSÄ	1 408 (1 142)	6 663 (8 436)

Asiointi- ja palvelukuljetuksen kyydit 2008–2021

Kuukausi/vuosi	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kyytejä yhteensä	1095	1301	1097	1080	1044	1314	1578	1738	1445	1470	1563	1676	964	1490

Onnin toiminnan kokoomataulukko 2008 – 2021

Kuntalaisten omaehtoista terveyttä ja hyvinvointia edistävä toiminta (toiminnan järjestäjinä mm. kunta, järjestöt, MKO)

	KOKO TOIMINTA		SENIORIPALVELUT / yli 65 v.	
	kokoontumiskerrat	asiakaskäynnit	kokoontumiskerrat	asiakaskäynnit
2008	1066	10 277	396	4884
2009	1061	11 219	432	6054
2010	1097	11 437	512	6925
2011	1182	12 482	572	7738
2012	1458	14 339	615	7290
2013	1411	15 701	586	8337
2014	1359	16 415	437	7399
2015	1468	16 039	520	7660
2016	1553	14 504	481	6763
2017	1678	15 961	622	7429
2018	667	8 421	436	6598
2019	1577	14 367	563	7502
2020	1142	8 136	397	4002
2021	1408	6 663	825	3596

Tilastoitujen kokoontumisten ja käyntien lisäksi Onnin tiloja käytettiin yksilökuntoutukseen, erilaisiin tapaamisiin, elokuvailtoihin, kokouksiin ja koulutuksiin.

Henkilöstö

Hyvinvointipäällikön tehtävänkuvaan kuului 80 % hyvinvointi- ja vapaa-ajanpalvelualueen hallintoa ja esimiestyötä. Tehtävään sisältyi myös kulttuuripalvelujen yhteistoiminta ja koordinointi, Hyvinvointikeskus Onnin yhteistoiminnan ja turvallisuus- ja pelastusasioiden koordinointi. Lisäksi hyvinvointipäällikkö hoiti perusturvantilaajajohtajan tehtävät, kunnan sisäisen HYTE- ja LAPE-työn koordinoinnin sekä niihin liittyvän alueellisen verkostotyön ja paikallisryhmät. Hyvinvointipäällikkö toimi myös sovittelun, työterveyden ja maahanmuuttoasioiden yhteyshenkilönä ja koordinoi kunnan ehkäisevää työtä, sekä osallistui perhe- ja lähisuhdeväkivallan seutukoordinaatioryhmään. Hyvinvointipäällikön tehtäviin kuului yleishallinnon tehtäviä 20 % työajasta sekä työsuojelupäällikön tehtävät. Hyvinvointipäällikkö toimi vuoden 2020-2021 aikana kunnan edustajana muun muassa tulevaisuuden sote-keskushankkeen sekä rakenneuudistushankkeen sote-johtajien seurantaryhmässä, HYTE-ryhmässä sekä mittarit - työryhmässä. Elokuussa 2021 aloitti hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin, jonka yhdyspintatyöryhmässä ja sen kolmessa alatyöryhmässä hyvinvointipäällikkö toimi. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelutehtävät olivat 15-30 % hyvinvointipäällikön työajasta ja hyvinvointialueen valmistelutyö jatkuu vuoden 2022 aikana.

Työterveysyhteistyö

Hyvinvointipäällikkö oli vuoden aikana säännöllisesti yhteydessä työterveyteen. Loppuvuodesta toteutettiin työhyvinvointikysely hallinnon-, elinvoiman, hyvinvointi- ja vapaa-aika sekä varhaiskasvatuksen tehtäväalueelle. Tulokset hyvinvointipäällikkö esittelee 2022 johtoryhmälle, yhteistyötoimikunnalle, henkilöstölle sekä hyvinvointilautakunnalle. Työterveyshoitajan kanssa sovittiin toimintatavaksi henkilökohtainen soittokierros kaikille kyselyyn vastanneille, jotta työntekijöitä voidaan tarvittaessa ohjata lisäpalveluiden piiriin.

Hyvinvointipäällikkö järjesti kunnan henkilöstölle hätäensiapukoulutuksen alkuvuonna 2021.

Tehtävänimike	1.1.2021	31.12.2021
hyvinvointipäällikkö	0,8	0,8

työpanos jakautuu 80 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, hallinto ja 20 %, hallintopalvelut, kunnanhallitus.

Tunnusluvut

Hallinnon nettomenot ovat 0 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Maahanmuuttopalvelut

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot					
Menot	-1 300		-1 300	-1 596	-296
Netto	-1 300		-1 300	-1 596	-296
Sis. tulot					
Sis. menot					
Toimintakate	-1 300		-1 300	-1 596	-296
Poistot					
Yhteensä	-1 300		-1 300	-1 596	-296

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikan maahanmuuttopalvelut.

Vastuhenkilö on hyvinvointipäällikkö.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Maahanmuuttopalvelut

Hyvinvointipäällikkö osallistui säännöllisesti Päijät-Hämeen maahanmuuttopoliittiseen ohjaustyöryhmään, jossa mm. valmisteltiin lakisäätäinen kotouttamisohjelma. Ostopalveluna on hankittu Alipi-neuvonta sekä kotouttamisohjelma.

Kotoutumistoimenpiteet

Alkuvuodesta 2021 hyväksyttiin kunnassa lakisäätiseksi kotouttamisohjelmaksi Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelma 2021-2025. Kotouttamisen tarkoituksena on edistää maahanmuuttajien kotoutumista Suomeen/Pukkilaan ja tukea heitä tarvittavien tietojen ja taitojen saavuttamisessa. Hyvinvointipäällikkö on mukana maahanmuuttopoliittisessa ohjausryhmässä sekä Itä-Uudenmaan VATE:n yhdyspintajaoston maahanmuuton alajaostossa. Kyseinen työryhmä tarkastelee sote-lakien vaikutusta maahanmuuttotyön jakaantumiseen jatkossa eri toimijoiden kesken sekä valmistelee hyvinvointialueen ja kuntien välisen yhdyspinnan rakentumista.

Tunnusluvut

Maahanmuuttopalvelujen nettomenot ovat 1 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Nuorisopalvelut

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	20 500	2 000	22 500	13 358	-9 142
Menot	-120 465		-120 465	-110 636	9 829
Netto	-99 965	2 000	-97 965	-97 278	687
Sis. tulot	5 400		5 400	5 824	-424
Sis. menot	-12 849		-12 849	-11 700	1 149
Toimintakate	-107 414	2 000	-105 414	-103 154	1 412
Poistot					
Yhteensä	-107 414	2 000	-105 414	-103 154	1 412

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikan nuorisopalvelut.

Vastuhenkilö on nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Toiminta perustuu nuorisolakiin. Nuorisotyön tehtävänä on edistää nuorten osallisuutta, tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä harrastamista, edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisopalvelujen painopistealueena oli vuonna 2021 kehittää verkkonuorisotyötä niin, että sen avulla kohdataan aikaisempaa enemmän nuoria. Nuorten seuraajien määrä nuorisopalvelujen Instagram sivulla lisääntyi vuoden aikana ja julkaisujen määrä tuplaantui verrattuna vuoteen 2020. Snapchatissa nuoret kohtasi nuoriso-ohjaajaa ja nuorisopalvelut toteutti myös Instagram liveä.

Vuotta 2021 kosketti edelleen koronaepidemia, joka näkyi nuorisopalvelujen toiminnassa, kuten kaikessa yhteiskuntamme toiminnassa. Nuorisotilalla panostettiin terveysturvalliseen kokoontumiseen ryhmäjoain, turvaväleihin, käsihygienian sekä desinfiointiin keinoin. Kasvomaskit olivat käytössä nuorisotoiminnassa. Nuorisopalvelut tarjosi maskit kävijöille. Helmikuun 15. päivä alkoi paikallinen kahden viikon sulkukohtainen toimintaan. Nuokku oli kokonaan suljettuna kolme viikkoa. Kaikki hiihtolomaviikon toiminnot peruutettiin tai siirrettiin etätoiminnaksi. Yläkouluikäisten ja vanhempien nuorten fyysinen toiminta oli keskeytettyä huhtikuulle asti, heidän alueellisen etäkoulun ajan. Verkkonuorisotyö ja "so-menuokut" otettiin käyttöön edelliskevään tavoin. Nuoriso-ohjaaja järjesti Snapchatissa kisoja, visailuja sekä keskusteluhetkiä nuorten kanssa. Instagramiin teimme etänuokkua, haasteita sekä livevideoita. Discordin kautta emme kohdanneet nuoria – se ei tuntunut omalta tavolta meidän nuorille. Liikuntapalvelujen kanssa toteutettiin "Ulkona kuin lumiukko"-haaste sekä "Ilmapallojen etsintä"- haaste. Seurakunnan kanssa toteutettiin yhteistyössä kaikille vuosina 2009 - 2004 syntyneille nuorille "Hyvän mielen"-kirjekampanja. Nuorisopalvelut jalkautui niin lähiliikuntapaikan luistelukentälle, Onnintorille kuin Askolan Wauto auton kanssa Torppiin ja Kanteleelle.

Nuorisopalvelut järjesti toimintaa pääsääntöisesti 5. luokkalaisille ja sitä vanhemmille nuorille sekä koulujen loma-aikoina myös nuoremmille. Toimintaa järjestettiin yhteistyössä liikuntapalvelujen, senioripalvelujen, kulttuuripalvelujen, koulujen, järjestöjen, seurakunnan ja Askolan vapaa-aikatoimen kanssa.

Säännöllinen toiminta

Nuorisotila Nuokku eli avoin nuorisotila oli avoinna maanantaisin ja keskiviikkoisin sekä syksystä 7.-luokkalaisille tiistaisin. Nuokku oli avoinna kerran viikossa 5.-luokkalaisille ja kerran viikossa 6.-luokkalaisille "Suomen harrastamisen mallin" mukaan heti koulupäivän jälkeen, samoin 7.-luokkalaisten toiminta. Maanantaisin tila oli avoinna myös yläkouluikäisille sekä vanhemmille nuorille ja keskiviikkoisin yläkoululaisille. Kesällä järjestettiin lomanuokkuja ulkona myös nuoremmille. Toimintaa toteutettiin yhteistyössä Pukkilan nuorisoseuran kanssa. Nuokulla toteutettiin teemaviikkoja mm. liikenneturvallisuusviikko, ehkäisevän päihdetyön viikko, peliviikko, mielenterveysviikko sekä nuorisotyön viikko. Toiminnassa oli mm. askartelua, kokkailua sekä bingo- ja kisailuitoja.

Perjantaisin Nuokun illoista vastasivat järjestöt ja seurakunta yhteistyössä kunnan kanssa. Nuoriso-ohjaajan työpanosta käytettiin perjantai-iltojen toimintaan. Nuokun kävijämäärät olivat keskimäärin 5.-6.-luokkalaisia, 10 osallistujaa/kerta ja yläkouluikäisiä sekä vanhempia 9 osallistujaa/ilta. Järjestöjen perjantai-illoissa kävi keskimäärin 16 osallistujaa/ilta. Kesänuokuissa kävi keskimäärin 5 nuorta/ilta.

Nuokkutoiminnan ohjauksesta vastasivat nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja sekä nuoriso-ohjaaja.

Muu toiminta

Koronavuosi vaikutti merkittävästi monien tapahtumien ja retkien järjestämiseen sekä yhteistyökumppaneiden kanssa yhdessä tekemiseen. Nuorisopalvelut järjesti mm. junnunuokun Torpin Rientolassa ja keilailuiltoja. Nuorisopalvelut oli mukana toteuttamassa cartingretkeä sekä 22 muuta tapahtumaa mm. Kake Karrissonin keikkaa ja frisbeegolfturnausta Kuutamoviikolla, nuorten kesä-illanviettoja ja joulupajapäivän. Seniori- liikunta-, kulttuuri- ja elinvoimapaalvelujen kanssa toteutettiin "Pidetään Pukkila puhtaana"- siivouskampanja Unelmien liikuntapäivänä ja "Heijastinpuukampanja" syksyllä. Kesällä toteutettiin neljä Iilijärven telttaleiriä yhteistyössä Pukkilan nuorisoseuran ja Askolan nuorisotoimen kanssa. Talvilomaviikolla pidettiin etäleiripäivä, kesä- ja syyslomilla järjestettiin päiväleirejä Ampun 4H:n ja nuorisoseuran kanssa.

Koulunuorisotyö oli tiivistä ja sitä kehitettiin edelleen sisällöllisesti ja toiminnallisesti niin ala- kuin yläkoulujen kanssa. Alakoulun kuraattorin kanssa pidettiin kevätkaudella 6. -luokkalaisille yläkouluun siirtymisestä etätuokio ja kävimme tutustumassa bussimatkaan ja yläkouluun. Nuorisopalvelut oli mukana järjestämässä 5. ja 6. luokkalaisille seksuaalikasvatustuokioita Teamsissa. Nuorisopalvelut oli mukana 6. luokan kevätretkellä. Syyskaudella pidettiin kuraattorin kanssa tuokioita 5. luokkalaisille ja toteutettiin päiväretki Kukonkorven grillikodalle. Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja matkasi uusien 7. luokkalaisten kanssa syksyn ensimmäisenä päivänä yläkouluun ollen tukena koko päivän, osallistui 7. luokkalaisten ryhmäytymispäiviin sekä lukion ryhmäytymispäivään. Nuorisopalvelut organisoi syksyn ensimmäisen alakoulupäivän suojatiepäivystyksen. Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja kävi viikoittain kohtaamassa ja ohjaamassa pitkän välitunnin alakoululla esim. ulkopelejä. Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja vieraili yläkoululla kohtaamassa nuoria välitunneilla noin joka toinen viikko (ei etäkouluaikana) järjestäen yhdessä Askolan nuoriso-ohjaajan kanssa teemallista toimintaa mm. pelivälitunteja, kisailuja, pohdintaa tunteista sekä mielen hyvinvoinnista.

Nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuudet

Vuonna 2021 toimi kahdeksanjäseninen nuorisoneuvosto, jonka toimintaa nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja ohjasi. Nuorisoneuvostolla oli neljä virallista kokousta. Nuorisoneuvostosta nimettiin edustajat kunnanvaltuustoon, Uudenmaan nuorisovaltuustoon, Silmu ry:n nuorisosaostoon, lapsi- ja perhetyöryhmään sekä nuorten ohjaus- ja palveluverkostoon. Nuokun talopalaverit olivat myös foorumi nuorten kuulemiselle.

Nuorisoneuvosto järjesti nuorille ilmaisen Hätäensiapukoulutuksen Teamsissa 15.3. Osallistujia oli 9. Paloturvallisuuskoulutus ei toteutunut koronatilanteen vuoksi. Nuorisoneuvosto oli mukana toteuttamassa 6. luokan yläkoulututustumista ja narsissikampanjaa. Kesällä nuorisoneuvosto oli mukana järjestämässä nuorteniltoja ja elokuussa Kuutamotoria mm. vetämällä toribingon. Halloweenpäivää ei voinut tänäkään vuonna järjestää koronarajoitusten ja turvallisuuden vuoksi. Nuorisoneuvosto oli mukana perheliikunnan Pop up päivässä 24.10, toteuttamassa itsenäisyyspäivän juhlaa jumalanpalveluksen yhteydessä, Nuokun pikkujouluja sekä osallistuivat Joulupuulahjakeräykseen.

Etsivä nuorisotyö

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa tarjoten luottamuksellisen aikuiskontaktin. Nuoriin otetaan kontaktia siellä, missä nuoret aikaansa viettivät ja opiskelivat esim. koulujen ja ammattiopistojen erilaisissa tapahtumissa. Korona-aika toi haasteen kohtaamisille, koska kouluilla ei voinut vieraila. Etsivä nuorisotyöntekijä oli auttamassa yhteyshaussa yläkoululla, osallistui ryhmäytymispäiviin sekä kutsuntatilaisuuteen. Etsivässä työssä yhteydenpitoa pidettiin nuoriin lähinnä Instagramin, Facebookin, Whatsappin ja Snapchatin kautta. Kanavat ovat tärkeitä väylät muutoinkin nuorten yhteydenpitoon. Kesällä etsivä nuorisotyöntekijä oli mukana jalkautuvassa työssä ja nuorten kesänuokulla. Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja sijaisti etsivää nuorisotyöntekijää akuuteissa asioissa kolmen kuukauden ajan loppuvuodesta.

Etsivän työn asiakkaille ja muillekin nuorille aloitettiin syksyllä "Nuorten Tärskyt"- ryhmätoimintana Nuokulla tiistaisin yhdessä seurakunnan diakonin kanssa. Kokouksia oli 4. Toiminnassa oli mahdollista kohdata työntekijät matalalla kynnyksellä sekä keskustella mieltä painavista asioista vaikka kokkailun lomassa. Ensimmäisellä kokouksella oli vierailija Mäntsälän Ohjaamosta. Toiminta oli ensisijaisesti 17-29-vuotiaille nuorille. Etsivä nuorisotyöntekijä osallistui vuoden aikana lukuisiin etäkoulutuksiin mm. Aikalisä-, INTO, PAR- ja "Päihteiden puhekeskustelu etsivässä nuorisotyössä"-koulutuksiin. Etsivä nuorisotyöntekijä osallistui Zoomissa/Teamsissa etsivien verkostoihin ja tapaamisiin.

Nuorten kesätyöt

Nuorisopalvelut organisoivat nuorten kesätyöllistämishaun. Nuorille järjestettiin 3.3. kesätyöilta poikkeusolojen vuoksi Instagram liveinä yhteistyössä Ampun 4H:n kanssa. Nuoria työllistyi 20. Koronatilanteen vuoksi kesätyöpaikkoja ei voitu avata yhtä kesätyöpaikkaa.

Avustukset

Nuorisopalvelut jakoi avustuksia järjestöille 10 900 €. Stipendeinä luovutettiin 700 € nuorille harrastajille ja aktiiveille. Koronatilanteen vuoksi perinteistä stipenditilaisuutta ei voitu järjestää, vaan stipendit käytiin luovuttamassa eri yhteyksissä saajille.

Koulutukset ja verkostot

Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja sekä nuoriso-ohjaaja osallistuivat mm. alueellisille nuorisotyöpäiville etänä, Huuma-hankkeen luennoille sekä Ehyt ry:n luennoille. Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja toimi ehkäisevän päihdetyön koordinaattorina ja osallistui seudulliseen verkostoon sekä toimi koollekutsujana nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa. Hän toimi myös Pukkilan Lape-työryhmässä.

Nuorisopalvelujen toiminta 2021 (2020)	kokoukset	käyntimäärät
Nuokut, ma ja ke (kaksi ryhmää/ilta, kesänuokut)	93 (51)	854 (999)
Nuokku, 7-luokkalaisille	16 (23)	63 (81)
Retket	1 (3)	21 (45)
Leirit	10 (10)	160 (121)
Tapahtumat	20 (16)	388 (325)
Jalkautuva nuorisotyö	6 (3)	85 (50)
Etsivän työn ryhmä "Nuorten Tärskyt"	4 (4)	9 (2)
"Somenuokut" ja haasteet	15 (18)	260 (90)
Tapahtumat/haasteet liikuntapalvelujen kanssa	4 (1)	104 (50)
Yhteensä	169 (129)	1 944 (1 763)

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2021	31.12.2021
nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja ¹⁾	0,75	0,75
etsivä nuorisotyöntekijä, palveluohjaaja ²⁾	0,67	0,67
nuoriso-ohjaaja	0,5	0,52

1) työpanos jakautuu 0,75 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, nuorisopalvelut, 20 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, kulttuuripalvelut ja 5 % sosiaali- ja terveyspalvelut, ehkäisevä päihdetyö

2) 11.1.2021 alkaen. Työpanos (35 h/vko) jakautuu 67 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, nuorisopalvelut, 33 % elinvoimapaalvelut, elinvoima- ja kehittämisspalvelut.

Tunnusluvut

Nuorisopalvelujen nettomenot ovat 56 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Liikuntapalvelut

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	28 000	10 000	38 000	24 921	-13 079
Menot	-52 773		-52 773	-43 145	9 628
Netto	-24 773	10 000	-14 773	-18 224	-3 451
Sis. tulot					0
Sis. menot	-53 370		-53 370	-39 416	13 954
Toimintakate	-78 143	10 000	-68 143	-57 640	10 503
Poistot					
Yhteensä	-78 143	10 000	-68 143	-57 640	10 503

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikan liikuntapalvelut.

Vastuhenkilö on liikunnanohjaaja.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Toiminta pohjautuu liikuntalakiin. Liikuntapalvelujen tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen liikunnan avulla. Liikuntapalveluissa toimi vastuuhenkilönä liikunnanohjaaja, jonka työpanoksesta ohjautuu 50 % liikuntapalveluille ja 50 % senioripalveluille. Kerhotoimintaan sekä muutamiin uintivalvontoihin on palkattu tuntiohjaajia.

Liikuntapalvelut tarjosivat lapsille ja aikuisille monenlaista liikuntatoimintaa ja tapahtumia yhteistyössä järjestöjen kanssa. Avustuksia järjestöille oli liikuntapalveluilla jaettavana 7 500 €, jota järjestöt eivät hakeneet laisinkaan. Järjestöillä oli mahdollisuus siirtää edellisvuoden avustuksia vuodelle 2021. Koronapandemia rajoitti tapahtumien järjestelyjä jo vuonna 2020, jolloin avustusvaroja jäi käyttämättä. Liikuntapalvelut jakoivat stipendein ja kunniamaininnoin 1 500 € ansioituneille aikuisille, yli 12-vuotiaille urheilijoille, sekä nuorille liikunnanharrastajille ja Kirkonkylän koulun 6.luokkalaisille kannustaan heitä jatkamaan harrastustensa parissa liikkumista.

Lasten ja nuorten säännöllinen toiminta

Vuosi 2021 alkoi tilojen sululla sillä, 26.11.2020 tulivat voimaan koronapandemiasta johtuvat rajoitukset. Kaikki kunnan sisäliikuntapaikat suljettiin ja liikuntaryhmät keskeytyivät. Koulun liikuntasali oli koululaisten ruokailukäytöstä lokakuuhun 2021 asti ja tästä syystä lasten liikuntaryhmiä ei voitu tilassa järjestää. Liikuntapalvelut järjestivät alakouluikäisille liikuntakerho toimintaa sekä 3-5 – vuotiaille ”Tarzanit ja Janet” jumppakerhon Nuorisoseurantalo Toimelassa. Pukkilan Vesan kanssa yhteistyössä järjestetyt kerhot olivat kevätkauden 2021 tauolla.

Syyskausi 2021 päästiin aloittamaan normaaliin tapaan. Alakouluikäisille lapsille oli tarjolla liikunta-, palloilu-, sekä yleisurheilukerhoa. Palloilu- sekä yleisurheilukerho järjestettiin yhteistyössä Pukkilan Vesan kanssa. Näiden lisäksi oli tarjolla 3-5 – vuotiaille lapsille ”Tarzanit ja Janet” kerho. Nuorille oli tarjolla kaksi kuntosali vuoroa viikossa sekä sählyvuoro, joka jouduttiin perumaan kävijöiden puutteen vuoksi. Kävijämäärät olivat edellisvuoden tapaan vähäiset verrattuna kävijälukuihin ennen koronapandemiaa.

Toimintaa ohjasivat liikunnanohjaaja ja tuntipalkkaiset nuoret kerhonohjaajat. Pukkilan Vesan kanssa yhteistyössä olevissa liikuntaryhmissä ohjausvastuussa oleva ohjaaja on järjestöpuolesta ja liikuntapalvelut tarjoavat nuoren apuohjaajan. Lasten ja nuorten liikuntaryhmät olivat maksuttomia.

Liikunnanohjaaja toimi uimaopettajana koululaisuinneissa. Keväällä 2021 pystyi järjestämään esikouluisten sekä Päiväkoti Vekaran 5-vuotiaiden lasten uintikerrat. Syyskaudella 2021 koululaisuinnit järjestettiin normaaliin tapaan.

Liikunnanohjaaja jakaa vuosittain uimastipendejä kannustamaan uimataidon kehittämisessä. Uimastipendit koostuvat kuudesta uimalipusta Hyvinvointikeskus Onnin uima-altaalle.

Työikäisten säännöllinen toiminta

Vuosi 2021 alkoi tilojen sululla sillä, 26.11.2020 tulivat voimaan koronapandemiasta johtuvat rajoitukset. Kaikki kunnan sisäliikuntapaikat suljettiin ja liikuntaryhmät keskeytyivät. Kevät kauden 2021 aikana ei rajoituksista johtuen järjestetty ohjattua toimintaa työikäisille, lukuun ottamatta matalan kynnyksen ryhmä, joka kokoontui kerran viikossa ulkona käyden kävelylenkillä.

Syyskausi 2021 päästiin aloittamaan normaalein viikoittaisin toiminnoin. Hyvinvointikeskus Onnissa oli tarjolla kuntalaisille maksullisia vesijumppia, kunto-, perhe- sekä avointa uintia. Viikoittain kokoontui matalan kynnyksen ryhmä, kolme vesijumpparyhmää, kaksi kuntouinti ryhmää joista toinen muutettiin avoimeksi uinniksi, tavoitteena saada lisää kävijöitä.

Suosittuja avoimia uintiryhmiä oli ensin kolme ja kuntouinti nimityksen muutoksen jälkeen neljä ryhmä. Avoimien uintien suosio oli kuitenkin hieman kärsinyt koronapandemiasta eikä kävijöitä ollut niin runsaasti kuin ennen sulkua. Sen sijaan entisten järjestöuintien tilalle muokatut avoimien perheuintien tarjonta oli positiivinen yllätys. Kaikille avoimia perheuinteja oli tarjolla kaksi kertaa viikossa, maanantaisin ja perjantaisin. Perjantain perheuinteissa oli mahdollisuus myös matalan veden perheuintiin.

Onnin vesijumppien sekä matalan kynnyksen ryhmän ohjauksesta vastasi liikunnanohjaaja. Perhe- ja kuntouintien valvonnat toteutettiin järjestövoimin. Avoimissa uintivuoroissa oli tuntivalvojat.

Kunnassa on mahdollisuus omatoimiseen kuntoiluun kolmella eri kuntosalilla, Kirkonkylän koululla, paloasemalla sekä Hyvinvointikeskus Onnissa. 26.11.2020 tulleiden rajoitusten myötä kuntosalit olivat kiinni kevääseen 2021 asti. Kuntosaleja availtiin porrastetusti tilanteen niin sallissa. Paloaseman kuntosali avattiin 25.5.2021, Hyvinvointikeskus Onnin kuntosali avattiin 7.6.2021 ja koulun kuntosali avattiin 23.8.2021. Koulun kuntosalia ei kuitenkaan saanut käyttää koululaisten koulupäivän aikana 11.11.2021 alkaen.

Yksittäiset liikuntatapahtumat

Kuntalaisille järjestettiin kevään 2021 aikana erilaisia haasteita aktivoimaan heitä omatoimiseen liikumiseen, liikuntatilojen ollessa suljettuina. Haasteina oli muun muassa kuntoiluhaaste, kävelykilotmetrikisa, kuvataidekävely sekä liikuntabingo. Tämän lisäksi unelmien liikuntapäivä järjestettiin tänä vuonna "Pidä Pukkila puhtaana" -päivänä. Tämän päivän organisoinnista vastasivat hyvinvointi- ja vapaa-aika palvelut.

Talvilomalle oli suunniteltu kaikenlaista liikunnallista toimintaa lapsille ja nuorille. Nämä jouduttiin peruuttamaan Pukkilassa pahentuneet koronapandemiatilanteen vuoksi. Syysloman toiminnot pystyttiin järjestämään suunnitellusti. Koulujen loma-ajalle suunnitellut toiminnot toteutetaan yhteistyössä nuorisopalvelujen sekä järjestöjen kanssa.

Syksyn 2021 aikana liikuntapalvelut olivat mukana erilaisissa tapahtumissa muun muassa kuutamotapahtumassa järjestämässä kuutamoturnausta yhdessä nuorisopalvelujen kanssa, vaunulenkki vauvan päivänä yhdessä seurakunnan kanssa sekä karting retki Pukkilan moottoriurheilijoiden ja nuorisopalvelujen kanssa.

Liikuntapaikat

Sisäliikuntapaikkoja ovat Kirkonkylän koulun liikuntasali ja kuntosali, Hyvinvointikeskus Onnin allas ja kuntosali sekä paloaseman punttisali. Liikunnanohjaaja organisoi Kirkonkylän koulun liikuntasalin ilta- ja viikonloppukäyttöä ja vastaa Onnin kuntosalin sekä allasosaston toiminnasta sekä uimavalvonnan toimivuudesta. Kirkonkylän koulun liikuntasalivuorot olivat maksuttomia pukkilalaisille yhdistyksille ja yksityisiltä perittiin kausimaksu. Paloaseman ja koulun kuntosaleja käytettiin ahkerasti.

Ulkoliikuntapaikkoja ovat Teikarinmäen urheilukenttä, pururata sekä frisbeegolfrata, lähiliikuntapaikka, Torpin koulun koripallokenttä, Pikkumetsän urheilualue, Savijoen tenniskenttä sekä kunnan ainoa virallinen uimaranta Iilijärvi. Kunnan liikuntapaikkojen kunnossapidosta vastasi Myrskylän tekninen toimi. Liikunnanohjaaja valvoi liikuntapaikkojen kuntoa. Talvikauden lokakuusta maaliskuuhun talviliikuntapaikkojen (luistelu sekä hiihto) kunnossapidosta huolehti liikuntapaikkojen hoitaja.

Liikuntapalvelujen toiminta 2021 (2020)	kokoontumiskerrat	käyntimäärät
Lasten ryhmät, 2 ryhmää/vko kevät	8 (98)	195 (993)
Lasten ryhmät, 8 ryhmää/vko syksy	26 ()	1 380 ()
Lasten ryhmät, 3 ryhmää/vko kesä	16 ()	309 ()
Liikuntapäiväleiri	2 (3)	17 (50)
Nuorten ryhmät, 1 ryhmä/vko	0 (13)	0 (66)
Uimakoulu, 2 vkoa	10 (0)	370 (0)
Perheliikunnat	8 (11)	66 (110)
Hyvinvointikeskus Onnin ryhmät, 14 ryhmää/vko	187 (277)	970 (1 862)
Liikuntatapahtumat	25 (12)	217 (173)
Liikuntaneuvonta +kuntosaliohjelmat	7 (16)	10 (16)
TYHY-toiminta allas/kuntosali	194 (231)	266 (319)
Yhteensä	483 (661)	3 497 (3 589)

Lukuihin vaikuttaa koronapandemiasta aiheutuneet sulut

Henkilöstö

Talvikaudeksi ulkoliikuntapaikkojen hoitajaksi palkattiin työntekijä.

Tehtävänimike	1.1.2021	31.12.2021
liikunnanohjaaja	0,5	0,5
talviliikuntapaikkojen hoitaja*	1	1

liikunnanohjaajan työpanos jakautuu hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, liikuntapalvelut 50 % ja senioripalvelut 0,50 %

*talviliikuntapaikkojen hoitajan työpanot jakautuu tammi-maaliskuu sekä loka-joulukuu.

Tunnusluvut

Liikuntapalvelujen nettomenot ovat 31 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Senioripalvelut

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	152 874		152 874	151 212	-1 662
Menot	-152 874		-152 874	-131 830	21 044
Netto	0		0	19 382	19 382
Sis. tulot					0
Sis. menot	-25 679		-25 679	-32 118	-6 439
Toimintakate	-25 679		-25 679	-12 736	12 943
Poistot					
Yhteensä	-25 679		-25 679	-12 736	12 943

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikan senioripalvelut.

Vastuhenkilö on senioritoiminnan ohjaaja.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Ryhmätoiminta ja tapahtumat

Senioripalvelujen toiminnan tavoitteena on ikääntyneiden pukkilalaisten kotona asumisen ja hyvinvoinnin tukeminen monipuolisen toiminnan ja palvelujen avulla. Toiminnan painopisteenä oli ikääntyneiden oman toimijuuden ja aktiivisuuden vahvistaminen. Senioripalvelut tarjosivat mahdollisuuksia fyysisen kunnon, henkisen vireyden ja sosiaalisten suhteiden ylläpitämiseen toteuttamalla sosiokulttuurista ryhmätoimintaa, vesi- ja saliliikuntaryhmiä sekä teema- ja kulttuuritapahtumia pääsääntöisesti Hyvinvointikeskus Onnissa. Senioripalvelut tarjosivat myös ostopalveluna asiointi- ja kuljetuspalvelua sekä kotisiivouspalvelua. Palvelut täydensivät lakisääteisiä ikääntyneiden palveluja. Jalkautuvaa seniorityötä päätettiin jatkaa vuonna 2021.

Toiminnan suunnittelussa huomioitiin senioreiden suuri ikäjakauma ja pyrittiin tavoittamaan myös heidät, jotka eivät palveluja ole aiemmin käyttäneet. Sitovana tavoitteena oli toteuttaa hyvinvointiryhmä nuoremmille senioreille. Syksyllä 2021 65-68 -vuotiaille toteutettiinkin hyvinvointiryhmä, joka suunniteltiin vuonna 2019 hyvinvointikyselyssä ilmenneiden senioreiden toiveiden pohjalta. Ryhmä toteutui viisi kertaa ja siihen osallistui yhdeksän 65-68 -vuotiasta pukkilalaista.

Hyvinvointikeskus Onnissa tarjottiin mahdollisuuksia erilaiseen järjestettyyn ja omaehtoiseen toimintaan kotona asuville yli 65-vuotiaille kaikkiaan 825 (397/2020) kertaa ja asiakaskäyntejä näissä oli noin 3 596 (4002/2020). Toimintaa toteutettiin yhteistyössä useiden eri toimijoiden ja vapaaehtoisten kanssa. Yhteistyökumppaneina olivat Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymä, Mäntsälän kansalaisopisto, Porvoonseudun musiikkiopisto, Pukkilan seurakunta, kunnan muut palvelualueet ja paikalliset yhdistykset.

Koko kevätkausi elettiin koronan vuoksi poikkeusaikaa, jolloin toimintaa Onnin sisätiloissa ei voitu järjestää. Onninpäivän konsertti korvattiin kotiin postitettavilla Pukkila-seinäkalentereilla. Kevään aikana, viikosta 4 alkaen, toteutimme toimintaa ulkotiloissa. Järjestimme viikoittain erilaista ohjelmaa, mm. sauvakävelyä, tuolijumppaa, mөлkkyyä, betanqueta, makkaranpaistamista yhdessä nuotiolla ja keppi-jumppaa. Juhlistimme vappua järjestämällä Onnintorilla Simaa, munkkia ja vappufiilistä -tapahtuman, joka keräsi paikalle yhteensä 45 senioria. Ulkotoiminta jatkui elokuun puoliväliin asti lyhyttä lomataukoja lukuun ottamatta.

Koko kevään ajan pidimme säännöllisesti yhteyttä ryhmätoimintoihimme osallistuneisiin senioreihin. Postitimme myös kaksi kertaa kevään aikana tiedotteita senioreita koskevista senioripalveluiden ajan-kohtaisista asioista.

Touko-kesäkuussa senioripalveluiden työntekijät osallistuivat kuntavaalien ennakkoäänestykseen vaalitoimitsijoina.

Kesä-heinäkuussa toteutui yhteisömuusikko-opiskelijan musiikkiryhmä. Ryhmä kokoontui ulkotiloissa 4 kertaa. Kesäkuussa pääsimme aloittamaan myös Onninkahvit Onnintorilla yhteistyössä senioripalveluiden vapaaehtoisten kanssa. Perinteiset Jussinjuhlat toteutuivat 22.6. Onnintorilla ja keräsivät paikalle 130 henkilöä. Tapahtumassa esiintyi Kaartin varusmiessoittokunta ja paikalla oli myös Pikku-Eetun kahvilavaunu.

Toiminta Onnin sisätiloissa päästiin aloittamaan kuutamoviikolla, viikko 34. Säännöllinen viikkotoiminta sisälsi Onni-päivät tiistaisin ja torstaisin, käsityökerhon, pelikerhon, Onninkahvit, ulkotuolijumpan, sauvakävelyn, lauluryhmän sekä Pukkilan seurakunnan hartauksia. Tarjolla oli viikoittain myös seitsemän kuntosalivuoroa ja viisi vesiliikuntaryhmää. Myös avoimia uintivuroja tarjottiin kolme kertaa viikossa. Altaalla otettiin syksyllä käyttöön Hydrohex -virtuaalivesijumpasovellus, joka mahdollisti itsenäisen vesijumpan myös avoimilla uintivuoroilla.

Syksyn aikana toteutettiin Onninkahvion tilassa kolme konserttia. Myös elokuvia järjestettiin niin Onnin kävijöille kuin Onninkotien asukkaille omina näytöksinään. Järjestimme myös kirjailijaesittelyn sekä muistikahvilan. Matalankynnyksen digitukea tarjottiin koko syksyn ajan. Ohjaus tapahtui Onnissa ja opastajina toimivat niin kunnan tiedottaja kuin senioripalveluiden työntekijät. Myös Mäntsälän kansalaisopisto tarjosi Onnissa tietotekniikan yksilöopastusta ja digikurssia. Digikurssi ei toteutunut vähäisen kiinnostuksen vuoksi.

Vanhustenviikkoa vietimme teemalla ”Luonto antaa voimaa”. Järjestimme Teikarinmäen urheilukentällä leikkimielisen Hullunkurinen seitsenottelu -ulkoilutapahtuman, johon osallistui 30 senioria. Vanhustenviikolla järjestettiin myös Elämän värejä -konsertti sekä Järven tarina -elokuva Onnissa. Joulukuussa vietimme senioreiden iloisia pikkujouluja Onninkahviossa.

Toiminta jatkui koko syksyn ajan muuttuvien koronarajoitusten mukaisesti ohjeita ja rajoituksia noudattaen. Rajoitukset ja koronatilanteen aiheuttama epävarmuus vaikuttivat koko syksyn ajan Onnin kävijämääriin.

Senioripalvelujen toimintamuodot kohdentuivat vuoden 2021 aikana kotona asuvien ikääntyneiden lisäksi myös Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän Onninkotien asukkaille. Onnin vapaaehtoisten kokouksia toteutui kolme kertaa. Vanhus- ja vammaisneuvosto osallistui toiminnan ja palvelujen kehittämiseen sekä toimi ikääntyneiden pukkilalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi.

Ostopalvelut

Ikääntyneiden asiointi- ja palvelukuljetusta ajettiin kahtena päivänä viikossa Pukkilan alueella (ti ja to klo 8.30 – 14.30). Mäntsälään suuntautuvia asiointikyytejä lisättiin kysynnän ja senioreiden toiveiden mukaisesti. Aiemmin Mäntsälään ajettiin asiointikyyti kerran kuukaudessa, vuoden 2021 alusta alkaen kyyti toteutui joka toinen keskiviikko. Senioripalvelut tarjosivat koko vuoden ajan kasvomaskit kyytiläisille maksutta. Koko vuoden aikana asiointitaksissa ajettiin 1 277 (870/2020) kyytiä eli yhdensuuntaista matkaa. Kyydin hinta yli 65-vuotiaille kuntalaisille oli 1 €/suunta. Mäntsälään suuntautuvan asiointikyydin hinta oli 2,5 €/suunta. Mäntsälän kyydissä oli vuoden aikana 213 (94/2020) matkustajaa. Joulukuussa toteutettiin palautekysely asiakkaille asiointitaksin toiminnasta. Asiointi- ja palvelukuljetuksen palveluntuottajana toimi Kuljetus Högström.

Kotisiivous- ja kotiapupalvelua järjestettiin 228 (257/2020) kertaa, yhteensä noin 411 (533/2020) tuntia. Asiakashinta oli 7,50 €/tunti. Tuloraja palvelun saamiseksi oli 1 200 €/kk (yhden hengen talous) ja 2 400 €/kk (kahden hengen talous). Kaksi ensimmäistä siivoustuntia tarjottiin kaikille maksutta. Kotisiivouspalveluun oikeutettuja olivat pääsääntöisesti yli 75-vuotiaat pukkilalaiset, joiden sosiaalinen tai hoidollinen tilanne edellytti kotona selviytymisen tueksi siivousapua. Kotisiivouspalvelun asiakkaiden määrä oli vuonna 2021 keskimäärin 12 kotitaloutta. Huhtikuussa toteutettiin puhelimitse palautekysely siivouspalvelun asiakkaille. Palveluntuottajana vuoden 2021 alusta alkaen toimi Kotisiivous Kilpeläinen.

Jalkautuva työ

Vuoden 2020 lopussa jalkautuvaa seniorityötä päätettiin jatkaa määräaikaisena 80 % työajalla vuoden 2021 loppuun. Työnkuva sisälsi mm. Onni-päivien suunnittelun ja toteuttamisen yhdessä senioritoiminnan ohjaajan kanssa. Jalkautuvan työntekijän tavoitteena oli edelleen jatkaa ikääntyneiden oman toiminnan aktiivisuuden vahvistamista sekä vähentää yksinäisyyden tunnetta ja fyysisen kunnon heikkenemistä. Asiakaskohtaamisissa annettiin monipuolisesti tietoa ikäihmisten palveluista sekä innostettiin asiakkaita tutustumaan hyvinvointikeskus Onnin monipuolisiin toimintoihin.

Alkuvuodesta, koronapandemian jatkuessa, normaalia Onnin ryhmätoimintaa ei pystytty käynnistämään. Jalkautuvan työntekijän toimenkuva jatkui senioripalveluiden toiminnan järjestäjänä yhdessä senioritoiminnan ohjaajan kanssa. Kevään aikana, 25 viikon ajan, ulkotiloissa järjestettiin erilaisia pop up -tapahtumia. Tapahtumien suunnittelu, mainosten tekeminen, tiedottaminen ja toteuttaminen olivat osa jalkautuvan seniorityöntekijän työtä.

Helmikuussa jalkautuva seniorityöntekijä otti puhelimitse yhteyttä yli 80-vuotiaisiin kuntalaisiin tiedustellakseen olivatko he saaneet varattua koronarokotusajan Orimattilan terveysasemalle ja oliko heillä mahdollista saada kyyti rokotuspaikalle. Kaikki yhteydenottoon vastanneet, ja he jotka olivat halukkaita ottamaan rokotteen, olivat jo saaneet rokotteen tai saaneet varattua ajan rokotukseen. Myös kyyti Orimattilaan oli saatu järjestymään.

Myös Onninkotien asukkaiden virkistys-/asukaskokoukset olivat pitkään tauolla PHHYKY:n koronarajoitusten takia. Kesäkuun alussa, heti PHHYKY:n rajoitusten hellitettyä, jalkautuva työntekijä pääsi aloittamaan Onninkotien asukkaiden virkistyshetket ulkotiloissa. Ulkovirkistyshetkiä järjestettiin kolme kertaa. Syyskaudella virkistyshetket jatkuivat sisätiloissa. Onninkotien asukkaille järjestettiin myös yksityiselokuvanäytöksiä syksyn aikana kolme kertaa.

Fyysiset kotikäynnit olivat tauolla koko kevään ajan koronatartuntalukemien ollessa Pukkilassa korkealla. Yhteydenotot, neuvonta ja virkistyshetket toteutettiin puhelimitse. Kesän aikana, koronapandemian helpotettua, jatkettiin taas kotikäyntejä ikäihmisten saatua ensimmäiset ja osan heistä jo toisetkin koronarokotukset. Kotikäyntejä toteutettiin kesä - syyskauden aikana 19.

Muu toiminta

Pajatien Käspaikka toimi avoimena kädentaitojen harrastuspaikkana ikääntyneille. Viikoittaisia kokouksia oli 16 (21/2020) kertaa ja käyntejä niissä oli yhteensä 52 (107/2020). Lisäksi oli 16 yksittäistä kävijää.

Verkostot

Seni- ja kulttuuripalvelut oli yhdessä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän Onninkotien kanssa mukana kolmentoista kunnan muodostamassa kulttuurisen seni- ja vanhustyön valtakunnallisessa Aili-verkostossa. Verkosto toimi alustana kulttuurisen vanhustyön kehittämiseksi sekä hyvien käytäntöjen ja toimintamallien leviämiseksi.

Senioripalvelujen toiminta 2021 (2020)	kokoontumiskerrat	käyntimäärät
Senioripalvelujen teema- ja kulttuuritapahtumat	28 (32)	539 (1 056)
Senioripalvelujen muut ryhmät	263 (146)	1 665 (1 530)
Senioripalvelujen liikuntaryhmät	534 (219)	1 392 (1 416)
Yhteensä	825 (397)	3 596 (4 002)

Henkilöstö

Senioritoiminnan ohjaaja koordinoi senioripalvelujen kokonaisuutta suunnitellen ja toteuttaen toimintaa yhteistyössä jalkautuvan seniorityöntekijän kanssa. Senioritoiminnan ohjaaja toimi vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerinä. Jalkautuva seniorityöntekijä työskenteli senioripalveluissa koko vuoden ajan. Vakituinen senioritoiminnan ohjaaja palasi opintovapaalta heinäkuussa ja aloitti työskentelyn lokakuussa. Liikunnanohjaajan työstä 50 % oli senioriliikunnan ohjausta ja suunnittelua.

Senioripalvelujen toiminnan ja palvelujen kustannukset sekä henkilöstön palkkauskulut katettiin täysimääräisesti Onni Nurmen Säätiön avustuksella.

Tehtävänimike	1.1.2021	31.12.2021
senioritoiminnan ohjaaja	1	0,8
määräaikainen senioritoiminnan ohjaaja	0	1
jalkautuva seniorityöntekijä	0,8	0,8
liikunnanohjaaja ¹⁾	0,5	0,5

1) työpanos jakautuu 50 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, senioripalvelut ja 50 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, liikuntapalvelut

Tunnusluvut

Senioripalvelujen nettotulot ovat 7 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Kulttuuripalvelut

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	550		550	0	-550
Menot	-70 407		-70 407	-49 108	21 299
Netto	-69 857		-69 857	-49 108	20 749
Sis.tulot					
Sis. menot	-7 150		-7 150	-3 474	3 676
Toimintakate	-77 007		-77 007	-52 582	24 425
Poistot					
Yhteensä	-77 007		-77 007	-52 582	24 425

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: yleiset kulttuuripalvelut, Koivulinna, museo, musiikkiopistopalvelut ja kansalaisopistopalvelut.

Vastuhenkilö on hyvinvointipäällikkö.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Kulttuuripalveluiden toimintaa säätelee mm. Laki kuntien kulttuuritoiminnasta. Lain hengen mukaisesti kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa, jonka toteuttamiseksi kunta edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luo edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista, tarjoaa mahdollisuuksia tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle ja edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä. Lisäksi kunta edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa. Kunta voi toteuttaa tehtäväänsä yhteistyössä esim. järjestöjen kanssa. Kunnan on huolehdittava myös toiminnan arvioinnista ja tiedon tuottamisesta. Myös kunnan strategiassa on asetettu tavoitteeksi kunnan kulttuuritoiminnan ylläpitäminen (kts. tarkemmin kunnan strategia).

Kulttuuri kuuluu Pukkilassa jokaiselle ja siitä huolehtii laajasti katsoen koko kunnan henkilöstö yhdessä yhdistysten ja kuntalaisten kanssa. Kansallista tietovarantoa (TEAvisari) tarkasteltaessa, Pukkilan kulttuurityö on verokkikuntiin verraten keskimääräisellä-hyvällä tasolla (tarkastelunäkökulmat: sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, osallisuus, muut ydintoiminnot).

Kulttuuria on tarjolla kaiken ikäisille. Senioripalveluissa järjestetään useita matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia vuosittain Onni Nurmen säätiön tukemana. Jokaisen seniorin toiveita on kuultu esim. loppuvuodesta 2019 toteutetulla senioreiden hyvinvointi- ja palveluntarvekyselyllä. Lisäksi yleiset kulttuuripalvelut huolehtivat vuosittain mm. näyttävästä itsenäisyyspäivän juhlasta, Kuutamo-torista sekä joulukonsertista kirkossa paikallisia kulttuuritoimijoita tukien. Kesäisin kulttuuria tuodaan esimerkiksi Onnintorille ja kylien nuorisoseurantaloihin. Kaikkien kunnan asukkaiden, mukaan luettuna Onninkodin asukkaiden ja varhaiskasvatuksen sekä koulun lasten, osallistuminen pyritään mahdollistamaan kulttuuripalveluiden tapahtumiin.

Koronavuosi aiheutti sen, että kulttuuripalveluiden tapahtumat olivat osin verkkoon siirrettyjä tapahtumia ja konsertteja.

Kulttuurityössä on avuksi otettu myös yhteistyön mahdollistamat isommat hartiat. Kunnassa on vuosia oltu mukana AUF-hankkeessa, jotta pieneenkin kuntaan on saatu huipputasoisia konsertteja kohtuuhinnalla. Vuoden 2021 aikana konsertit olivat verkkokonsertteja, joita pukkilalaiset saivat katsoa maksutta.

Aili-hankkeessa mukanaolo tarjosi puolestaan senioreiden kulttuurityönkirjaamiseen työkaluja Onninkodeissa ja ikääntyneiden kotihoidossa. Aili-hanke päättyi 2020 ja Pukkila oli usean kunnan kanssa yhteistyössä hakemassa uutta hanketta, jolla mm. olisi voinut parantaa ikäihmisten digitaalisia kulttuuripalveluita. Hankerahoitusta ei saatu, mutta hankekunnat tekevät yhä yhteistyötä soveltuvin osin.

Kunta on mukana Uudenmaanliiton kulttuuriasiantuntijaryhmässä, jonka on tarkoitus laajentaa kunnan kulttuuritarjontaa yhteistyössä Uudenmaan toimijoiden kanssa.

Lisäksi Pukkila on mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön Kulttuuri kylässä -hankkeessa yhteistyökuntien kanssa. Hankkeen tavoitteena on luoda erityisesti kyliin ja lähiöihin Uudellemaalle alueellinen ammattilaisverkosto ja kehittämismalli ja rakenne taiteilijoiden ja taiteen ammattilaisten työllistämiseksi. Alueellisen kehittämistehtävän hoitamiseen myönnetty määräraha on tarkoitettu ensisijaisesti alueille, joilla ei vielä toteuteta alueellista kehittämistehtävää. Hankerahalla rahoitettiin caravan-kulttuuritapahtuma Onnintorille kesällä 2021. Näyttelyssä vieraili varhaiskasvatuksen, nuorisopalveluiden, koulun ja senioripalveluiden asiakkaita. Tapahtuma oli avoin ja maksuton kaikille kuntalaisille. Hanke jatkuu vuodelle 2022.

Kulttuuri kylässä-hankkeen kautta osallistettiin myös kuntalaisia kyselyin sekä tarjottiin paikallisille taiteilijoille kunnan verkkosivujen ja Facebookin kautta tietoa ja keinoja oman osaamisen ja näkyvyyden vahvistamisesta.

<u>Yleiset kulttuuripalvelut</u>	TA	Tulot 400 €, Menot -30 507 €, Netto -30 107 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -15 838 €, Netto -15 837 €

Kulttuuripalveluja toteutettiin yhteistyössä, ostopalveluna tai avustusten turvin paikallisten järjestöjen, seurakunnan, yksittäisten toimijoiden, Mäntsälän kansalaisopiston, Porvoon Musiikkiopiston ja Lohjan kaupunginorkesterin kanssa.

Kulttuuri toimintaan myönnettiin kohdeavustusta (3 000 €) kahdelle toimijalle. Avustukset mahdollistavat kuntalaisyhteiskunnan toiminnan myös kulttuurin kentällä. Kunnan yhdistysavustuskriteerit mahdollistavat yhdistystoimijoille persoonalliset tavat toimia matalalla kynnyksellä. Pop up-rahaa kunnassa jaetaan myös vuosittain yhdistysten ja toimijoiden tapahtumien järjestämiseen. Avustuskriteereitä muutettiin koronan vuoksi, jotta yhdistysten toimintaa voitaisiin tukea vaikeana aikana.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tukema AUF-yhteistyöhanke alkoi keväällä 2018 ja Pukkila on osallistunut hankkeeseen koko sen olemassa olon ajan. Hankkeessa kolme orkesteria (Kamariorkesteri Avanti!, UMO Helsinki Jazzorchestra ja Suomalainen barokkiorkesteri FiBO) tuottavat yhteistyössä hankekuntien kanssa konsertteja. Kehityshankkeen tavoitteena on parantaa kulttuurin valtakunnallista tasarvoista saavutettavuutta sekä rakentaa ja kokeilla uudenlaisia toimintamalleja. Hankkeen osalta ei voitu 2021 järjestää live-konsertteja koronan vuoksi, mutta toimintaa oli jonkin verran verkossa. Esimerkiksi Suomalaisen barokkiorkesterin (FiBO) verkkotapahtuma tarjottiin kuntalaisille ilmaiseksi maaliskuussa. Lisäksi konsertteja suunnattiin eri ikäryhmille, kuten nuorille Jazztasting.

Kulttuuripalvelut järjesti yhdessä nuorisopalveluiden ja seurakunnan kanssa narsissitempauksen keväällä 2021.

Kansallinen Veteraanipäivä toteutettiin yhteistyössä Kirkonkylän alakoulun, seurakunnan ja reserviläisten kanssa. Koronarajoitusten vuoksi tilaisuuteen ei voitu tänäkään vuonna kutsua yleisöä. Tilaisuus aloitettiin Kirkonkylän koulun pihalta lipunnostolla, josta siirryttiin seppeliekulueena sankarivainajien muistomerkillä. Seppelienlaskun jälkeen reserviläisistä Kaarlo Sihman piti puheen. Reserviläiset olivat kunniaavartiossa ja koulun kaksi 6 luokan oppilasta ja opettaja olivat seppelienlaskussa.

Elokuussa saimme nauttia Kuutamoviikon monipuolisesta tarjonnasta. Tänä kesänä toteutui 15 eri tapahtumaa ja näyttelyä tavoittaen hienosti n. 1500 henkilöä. Kuutamoviikon toteuttamiseen osallistivat nuoriso-, seniori-, liikunta-, elinvoima- ja kulttuuripalvelut, seurakunta, yhdistykset ja paikalliset yrittäjät. Kuutamotori, kuten muutkin tapahtumat toteutettiin turvallisuutta noudattaen. Kuutamotorilla ohjelmassa oli mm. Tuubakuusikon esityksiä, toribingo, sirkustelua ja iloista yhdessäoloa. Torilla kerättiin myös kuntalaispalautetta kunnan toiminnasta. Kuutamoviikolla Galleria Koivulinna oli avoinna ja Hyvinvointikeskus Onnissa avattiin Pukkilan kuvataidekoulun 31 v. juhlanäyttely.

Marraskuussa aivan viime hetkellä koronarajoitukset kiristyivät ja jouduimme perumaan itsenäisyyspäivän juhlan. Juhlaohjelma siirrettiin itsenäisyyspäivän jumalanpalveluksen yhteyteen, joka toteutettiin kunnan, seurakunnan ja yhdistysten yhteistyönä. Kirkkovaltuuston pj Heli Kuosa piti itsenäisyyspäivän juhlapuheen Lotta Svärdin juhluvuotta kunniottaen ja lähetti seppelekulkueen matkaan. Jumalanpalvelukseen oli mahdollista osallistua paikan päällä rajoitusten mukaan. Juhlajumalanpalvelus ja seppeleenlasku striimattiin ja niitä pystyi seuraamaan Pukkilan seurakunnan YouTube kanavalla.

Kulttuuripalvelujen järjestämien tapahtumien lisäksi kulttuuria toteutettiin eri muodoissa eri vastuualueilla arkeen jalkautuvana toimintana eri-ikäisille kuntalaisille.

Pukkilan kulttuuripalvelujen tapahtumat, hankkeet ja yhteistyöryhmissä toimiminen ovat tuoneet myönteistä näkyvyyttä Pukkilan kunnalle. Toiminta on ylläpitänyt Pukkilan profiilia kulttuuririkkaana kuntana, jossa kulttuuri käsitetään laajana ja se kuuluu jokaiselle.

Koivulinna TA Tulot 0 €, Menot -5 000 €, Netto -5 000 €
TP Tulot 0 €, Menot -4 005 €, Netto -4 005 €

Koivulinnassa toimi galleristina Juha-Pekka Ikäheimo.

Koivulinnan kesä sujui melko normaalisti jatkuvasta koronapandemiasta huolimatta. Suunnitellut aikataulut pystyttiin pitämään ja avajaisetkin voitiin järjestää suhteellisen normaalisti terveysturvallisuus kuitenkin huomioiden. Avajaisvieraita pyydettiin saapumaan satunnaiseen aikaan klo 17-20 ja sisätiloissa oli avajaisten aikaan kasvomaskikehoitus. Kesä -22 muodostui kolmesta näyttelystä, joissa oli yhteensä seitsemän taitelijaa. Kesäkuun (2.6.-27.6.) taitelijat olivat Satu Laurel ja Laura Melkinen. Heinäkuussa (30.6.-1.8.) nähtiin Jan Nevan Kalevala-aiheisen näyttelyn ja elokuun (4.8.-29.8.) saatiin nauttia Lasisirkuksen (Alma Jantunen & Johannes Rantasalo) lasitaiteesta, sekä Maria Mughalin ja Marja Maljosen maalauksista. Kesäkuussa Koivulinnassa työskenteli kunnan palkkaama kesätyöntekijä. Galleristi markkinoi kesän näyttelyitä edellisten kesien tapaan kesän näyttelyt esittelevällä esitteellä, sekä sosiaalisessa mediassa. Koivulinnan Facebook-sivujen tykkääjämäärä on jälleen noussut parilla sadalla 849->1052. Kävijöitä kesäkuun näyttelyssä oli yhteensä 515, heinäkuun näyttelyssä 587 ja elokuun näyttelyssä 501.

Galleria Koivulinnan toteutetulla kattoremontilla pyrittiin säilyttämään kulttuurisesti tärkeä kiinteistö. Remontti valmistui kesäksi 2021.

Museo TA Tulot 150 €, Menot -2 800 €, Netto -2 650 €
TP Tulot 0 €, Menot -2 061 €, Netto -2 061 €

Museon perusnäyttelyn kokosi artesaani Heli Kuosa. Pukkilan kotiseutumuseon näyttelytilat ovat samassa pihapiirissä Galleria Koivulinnan kanssa ja niillä on yhteiset aukioloajat. Vuonna 2021 näyttelyt olivat auki 1.6. - 29.8. keskiviikosta sunnuntaihin klo 11-17. Kävijöitä oli noin 1200. Näyttely purettiin syyskuun alussa. Toisen näyttelyrakennuksen katon korjaukseen saatiin Museovirastolta avustus vuonna 2020 ja korjaus toteutettiin keväällä 2021. Vanha peltikate vaihdettiin huopakatteeseen, joka on nyt siis molemmissa museon näyttelyrakennuksissa. Museolle hankittiin myös ramppi, joka parantaa näyttelyrakennuksen esteettömyyttä.

Kansalaisopistopalvelut TA Tulot 0 €, Menot -19 000 €, Netto -19 000 €
TP Tulot 0 €, Menot -10 862 €, Netto -10 862 €

Pukkilassa oli kalenterivuonna 2021 opiskelijoita yhteensä 134 (2020: 180, 2019: 286, 2018: 211), näistä miehiä 20 ja naisia 114 (2020: 26/154, 2019: 46/240, 2018: 41/170)

	Suun. tunnit	Tot. tunnit	Suun. kurssit	Tot. kurssit
Koko opisto	9 702	6 954	496	372
Pukkila	772	515	36	29

Pukkilan toteutuneet tunnit aiempina vuosina: 2020: 760, 2019: 889, 2018: 894.

Pukkilan toteutuneet kurssit aiempina vuosina: 2020: 38, 2019: 45, 2018: 39.

Kunnan asukkaista noin 10 % (10 %, 15 %, 11 %) osallistui opiston toimintaan.

Vuoden 2021 opetuksen järjestämiseen vaikutti edelleenkin Covid19-pandemia. Kevään opetus toteutettiin aikuisten osalta melkein kokonaan etäopetuksen keinoin. Lasten ja nuorten kurssit saivat koontua lähiopetuksena. Syksyllä kurssien osallistujamääriä jouduttiin supistamaan viranomaisten antamien määräysten mukaisiksi, mutta opetus toteutettiin lähiopetuksena.

Kansallispukekurssi jatkoi toimintaansa Pukkilan kansallispuvun valmistuksen parissa. Kevät toteutettiin etäopetuksena, vaikkakin etäopetuksen toteuttaminen kädentaidoissa todettiin haastavaksi. Syksyllä kurssi sai olla lähiopetuksena. Onnin lauluhetki kokoontui joka toinen viikko MuM Eila Hartikaisen johdolla. Pääasiassa lauluhetki toteutettiin etäopetuksena. Syksyllä saatiin toteutettua Saima-salissa Virpi Kallion kokoama Kotiseuturetki Pukkilaan- luento.

Näytelmäkurssi ei päässyt harjoittelemaan eikä esittämään valmistamaansa Shakespearen näytelmää "Kesäyön unelma" kesällä 2021 koronarajoitusten vuoksi. Näytelmän ohjaajana toimi TtM Heini Rautoma, puvustuksen teki Maria Alatalo. Näytelmä esitetään kesällä 2022. Teatterileikkejä lapsille-kurssilla oli ohjaajana TtM Heini Rautoma.

Aikuisten digitaitoja vahvistettiin Android tabletti/kännykkä käyttöön- kurssilla. Tietotekniikan yksilöopastusta oli myös tarjolla. Liikunnan kurseja on ollut tarjolla vesijumpissa ja lyhytkursseina on toteutettu kundaliinijoogaa ja lihaskuntojumpsua.

Taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan annettiin 220 tuntia opetusta kuvataiteessa ja suunnitellut neljä ryhmää toteutuivat. Ryhmissä opiskeli 61 oppilasta. IONA2021 kevättapahtuma peruutettiin koronatilanteen takia.

Pukkilan osaston yhteyshenkilöinä toimi Piritta Ahl.

Kuvataiteen perusopetus TA Tulot 0 €, Menot 5 000 €, Netto 5 000 €
TP Tulot 0 €, Menot 8 397 €, Netto 8 397 €

Kansalaisopisto järjestää lapsille ja nuorille taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista kuvataiteen opetusta. Koulun ja varhaiskasvatuksen toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä taiteen perusopetuksen kuvataiteen opetuksen tunnetuksi tekemisessä. Opisto tekee aktiivisesti yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan annettiin 220 tuntia opetusta kuvataiteessa ja suunnitellut neljä ryhmää toteutuivat. Ryhmissä opiskeli 61 oppilasta. IONA2021 kevättapahtuma peruutettiin koronatilanteen takia.

Musiikkiopistopalvelut TA Tulot 0 €, Menot -8 100 €, Netto -8 100 €
TP Tulot 0 €, Menot -7 944 €, Netto -7 944 €

Musiikkiopisto järjesti vuonna 2021 pukkilalaisille lapsille ja nuorille taiteen perusopetusta musiikin laajan oppimäärän mukaan. Musiikkiopisto on ollut omalta osaltaan kehittämässä musiikkileikkikoulutoimintaa ja valmentavaa soitonopetusta Pukkilassa. Oppilasmäärien kasvattaminen valmentavassa soitonopetuksessa ja musiikkileikkikoulussa on osoittautunut haastavaksi johtuen paikkakunnan suhteellisen pienestä lasten ja nuorten määrästä kokonaisväestömäärässä. Musiikkiopisto panostaa laadukkaaseen opetukseen ja tarjoaa pedagogista osaamistaan musiikin taiteen perusopetuksessa.

Opetuksen järjestämiseen on opetusministeriön myöntämä järjestämislupa. Toiminnan ja opetuksen järjestämisessä noudatettiin erityislakia ja asetusta taiteen perusopetuksesta. Opetusta annettiin sekä laajan että yleisen oppimäärän mukaan. Opetus on järjestetty etäopetuksena koronapandemian rajoitusten ollessa päällä. Rajoitusten salliessa opetus on tapahtunut lähiopetuksena. Etäopetukseen musiikkiopistolla on ollut erinomaiset mahdollisuudet mm. valtionvarainministeriön rahoittaman digihankkeen avulla, etäopetus on sujunut hyvin.

perusopetuksen paikkoja Pukkilalla on 8.

Oppilasmäärät	kevät 2021	syksy 2021
Perusopetus	6	6
Valmennusopetus	2	2
Yleinen oppimäärä	1	1

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2021	31.12.2021
nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnantoiminnan ohjaaja	0,2	0,2

työpanos jakautuu 20 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, kulttuuripalvelut, 0,75 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, nuorisopalvelut, ja 5 % sosiaali- ja terveyspalvelut, ehkäisevä päihdetyö

Tunnusluvut

Kulttuuripalvelujen nettomenot ovat 28 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

Yleisten kulttuuripalvelujen nettomenot ovat 9 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Koivulinnan nettomenot ovat 3 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Museon nettomenot ovat 1 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Kansalaisopistopalvelujen nettomenot ovat 6 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Musiikkiopistopalvelujen nettomenot ovat 4 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Kirjastopalvelut

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0		0	38	38
Menot	-94 554		-94 554	-95 485	-931
Netto	-94 554		-94 554	-95 447	-893
Sis.tulot					
Sis. menot	-11 350		-11 350	-14 180	-2 830
Toimintakate	-105 904		-105 904	-109 627	-3 723
Poistot	-5 847		-5 847	-5 847	0
Yhteensä	-111 751		-111 751	-115 474	-3 723

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikan kirjastopalvelut.

Vastuhenkilö on hyvinvointipäällikkö.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Kirjasto on kunnallinen peruspalvelu, jonka tehtävänä on kirjastolain mukaisesti tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjastolaki mahdollistaa kirjastopalveluiden järjestämiseen monia toteuttamistapoja, kuten yhteisessä kirjastolaitoksessa nyt käytössä olevat lähipalvelut asiakaspalvelulla ja tätä laajentava omatoimikirjasto.

Toteutuma

Myrskylän ja Pukkilan yhteisen kirjastolaitoksen toimintavuoden 2021 lähtökohtana oli pyrkimys vakiinnuttaa kirjastopalvelut mahdollisimman normaaleiksi tätä edeltäneen korona-ajanjakson jälkeen. Aiempi akuutti koronavuosi sulkutiloineen ja muine poikkeustoimenpiteineen vaikutti silti edelleen toimintaan luoden epävarmuutta palvelunkäyttäjille ja henkilöstölle. Tästä huolimatta ajanjakso on voinut vaikuttaa myös positiivisesti kirjastopalvelujen toiminnalliseen tarkasteluun vain korostaen niiden tärkeyttä.

Edellisvuoden kaltaisia kirjastopalveluiden täysiä koronasulkuja ei toimintavuonna ollut. Aluehallintoviraston eri määräyksiin ohjattiin lähinnä auki pidettävien tilojen yleistä terveysturvallisuutta, sekä rajoitettiin tiloissa yhtäaikaaisesti asioivien henkilöiden määrää. Tällä oli luonnollisesti vaikutusta kirjastossa kokoontuvien ryhmien toimintaan ja tapahtumien järjestämisen mahdollisuuksiin.

Toimintavuonna kirjastolaitoksen henkilöstössä, viroissa ja sopimusperusteisuudessa tapahtui muutoksia. Kirjastonjohtajan jäätyä vuosilomalle heinäkuussa ja eläköidyttyä tämän jälkeen syyskuun loppussa, kirjastonjohtajan virka jätettiin suunnitelmallisesti täyttämättä loppuvuodelle johtuen Pukkilan kunnan talouden tasapainottamistoimista. Kirjastonjohtajan hallinnollisena sijaisena ja virkailijoiden lähiesihenkilönä toimi vastuukunta Myrskylän hallintojohtaja oman viran ohella.

Pukkilan kirjastolla vakinaisen kirjastovirkailijan pidemmät poissaolot turvattiin aluksi sijaisjärjestelyin alkusyksystä loppuvuoteen, kunnes kunnat saivat valitettavan suruviestin vakituisen virkailijan poistamisesta. Sijaisuutta on jatkettu määräaikaisella työ sopimuksella ylimenokaudeksi.

Osana kuntien jo vuonna 2020 aloittamaa sivistystoimen yhteistyön kehittämisselvitystä, päättivät kunnat muuttaa eläköitymisen myötä avoimeksi jääneen kirjastonjohtajan viran hallintoasiantuntija-kirjastonjohtajan viraksi. Tehtäväsisällössä työpanosta ohjattiin kuntien muun sivistystoimen hankkeiden vastuuseen sekä kansalaisyhteiskuntatyön kehittämisen ja tukitehtäviin. Tätä koskevat muutokset kirjattiin päivitettyyn kuntien palvelua koskevaan yhteistoimintasopimukseen. Toimintavuoden lopulla virantäyttöprosessi oli kesken.

Uutena palvelunlaajentamana molemmissa toimipisteissä otettiin käyttöön kesällä koronatoimien helpittämisen myötä omatoimikirjasto. Pukkilassa omatoimikirjaston käyttäjiksi siirrettiin automaattisesti kaikki kirjastoasiakkaat, Myrskylässä asiakkailta edellytetään erillistä sopimusta ja käyttöopastusta. Uusi palvelumuoto on laajentanut kirjastopalvelun käytettävyyttä ja aukioloaikoja, sekä tuonut henkilöstölle ajankäytöllisen liikkumavaran yksiköiden muun, kuin asiakaspalvelutyön hallintaan. Omatoimikirjastot on otettu hyvin vastaan.

Koronan myötä kesken jäänyt Inspiroivat kirjastotilat -hanke (ikäihmisten ja muiden mobiiliopastus, historiallisen aineiston digitointi) saatiin valmiiksi vuoden loppuun mennessä, kun hankkeeseen kohdennettiin alkusyksystä hankehenkilön työtä. Aluehallintovirasto oli erikseen sallinut hakemuksessa esitetyn hankeajan jatkon.

Kirjastolaitoksen kirjavahvuus oli toimintavuonna kolme (3) henkilöä: kirjastonjohtaja ja kaksi kirjastovirkailijaa (1+2). Kirjastonjohtajan työpanos painottui yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Pukkilaan suhteessa 80:20, eli käytännössä 4 päivää viikosta. Inspiroiva kirjastotilat -hankkeeseen oli palkattuna yksi (1) henkilö hankevaroin ajalla 16. - 31.8.2021. Henkilötyövuosiksi muutettuna vuoden 2021 resurssi oli 2,86. Mikäli kirjastolaitoksen henkilöstötilanne olisi pysynyt stabiilina, HTV-luku olisi suoraan 3,0. Vertailun vuoksi mainittakoon joitain Itä-Uudenmaan ja Päijät-Hämeen vuoden 2020 HTV-lukuja maaseutuvaltaisista lähikunnista samansuuntaisessa kuntakokoluokassa: Askola 3,0, Lapinjärvi 2,0, Pornainen 3,9, Padasjoki 3,0, Sysmä 3,8 ja Hartola 2,5.

Kirjastolaitoksen kokonaislainaus piristyi akuutin koronavuoden jälkeen ollen 24 905 kappaletta (23 373, +6,6 %), mutta jäi vertailukelpoisimmasta, viimeisimmästä normaalivuodesta 2019, jolloin kokonaislainauksia oli 30 011 kappaletta. Kokonaislainauksesta Myrskylän lainamäärät olivat 13 982 kappaletta (11 601, +20,5 %) ja Pukkilan 10 923 (11 772, -7,2 %). Myrskylässä kirjasto tavoittaa suhteessa eniten alakouluikäisiä, 7-12- ja 65-80 -vuotiaita kuntalaisia. Pukkilassa aktiivisimmat asiakkaat ovat ikäryhmässä 7-15 -vuotiaat.

Myrskylässä on nähtävillä muutos erityisesti aikuisten kaunokirjallisuuden lainoissa suhteessa muuhun aineistoon, kasvua on n. 35 %, minkä osuus kaikista lainoista on n. 40 %. Tältä osin ylittivät jopa vuoden 2019 lainausluvut ja myös muiden osastojen lainaus on kasvussa. Pukkilan lainausluvuissa on valitettavasti kauttaaltaan laskua, ainoastaan aikuisten kaunokirjallisuudessa on pientä nousua, n. 3 %.

Kirjaston aukiolotunteja oli kaikkiaan 2072 vuodessa (1 911), joista Myrskylässä 1 225 (1 034) ja Pukkilassa 847 (877) tuntia. Omatoimikirjasto laajensi aukioloa mutta, tässä vertailukelpoiset luvut ovat toistaiseksi vain asiakaspalveluajat. Uusia kirjoja hankittiin Myrskylässä 747 (833) ja Pukkilassa 710 (755). Poistoja tehtiin vastaavasti Myrskylässä 1003 (808) ja Pukkilassa 840 (740).

Myrskylän lasivitrinissä oli vain yksi näyttely (8) Myrskylä-puukoista ja kirjastossa järjestettiin 36 (6) tapahtumaa, joissa oli yhteensä 275 kävijää (70). Suosituimmat toiminnot olivat Päiväkahvit, Wellamo-opiston digiklinikka sekä lukupiiri. Yksittäisiä tapahtumia olivat mm. Pehmeiden yö, kirjailijavieras ja Nenäpäivä-kahvila. Vastaavasti Pukkilassa oli 3 (8) näyttelyä vitriinissä ja kirjastossa järjestettiin muutoin 5 (7) tapahtumaa, joissa oli yhteensä 55 kävijää. Edellisen vuoden raportoitu vertailuluku on 249, mutta tilastoissa lienee virheellisyys tältä osin. Pukkilan suosituimmat tapahtumat olivat lukupiiri ja Trubaduuri-ilta.

Aikakauslehtiä tuli Myrskylän kirjastoon 36 ja sanomalehtiä 4 (42/4 v. 2020), Pukkilaan 40 ja 5 (40/4). Kaikesta Myrskylän kirjaston aineistosta 11,0 % (7,6 %) tuli kuljetuksen mukana varattuna muista Helle-kirjastoista, Pukkilassa 26,0 % (v. 2020 9,3 %).

Myrskylän Arkiturvallisen kuntastrategian kautta yhteiselle kirjastolaitokselle oli asetettuna seuraava tulostavoite:

Tavoite	Toimenpide	Tulostavoite	Mittari	Toteuma
Kunta tunnetaan yhteistyökyvystään ja innovoinnistaan.	Palvelut ovat saavutettavissa vaivatta lähialueelta.	Kartoitetaan kirjaston aineiston kysynnän ja tarjonnan kohtaamista tutkimuksin. Hankitaan aineistoa, jota kokoelmista puuttuu.	Kirjaston lainojen määrä verrattuna edelliseen vuoteen	Kirjastolaitoksen tasolla lainaus kasvoi +6,6%, mutta eriytyi toimipisteittäin (Myrskylä +20,5%, Pukkila -7,2 %). Vuosi ei täysin verrokkikelpoinen.

Koronapandemia hankaloitti edelleen osittain asiakkaiden kohtaamista tai näiden uskallusta täysin palveluiden piiriin. Varsinaisia asiakaskyselyjä ei tässä tilanteessa toteutettu. Sen sijaan Hellekirjastokimpan yhteinen "Kirja kohtaa kävijän kirjastossa" -hankkeesta saatiin arvokasta tietoa kokoelmatyöhön. Hankkeen tuottamien päivittyvien raporttien avulla kokoelman uudistaminen on helpompaa. Toisaalta yhden hengen toimipisteissä kirjastovirkailija pysyy helpommin tietoisena kokoelman tilasta kokonaisuutena, prosessin ollessa aineiston valinnasta hankintaan ja aina asiakkaalle lainaamiseen saakka selkeänä.

Hankinnassa on kuitenkin otettava huomioon kokoelman monipuolisuus suhteessa toimipisteiden koon. Esimerkiksi eniten lainattua jännityskirjallisuutta ei voida hankkia määräänsä enempää. Kirjastokimpan seutuvarauksilla kirjastolaitos ja aineisto on kuitenkin tässä kokoaan suurempi. Lainauslukuista ja seutukuljetusten määrästä voikin tehdä joitain päätelmiä. Trendinomaista on, että Myrskylästä lähetetään enemmän lainoja muualle, vastaavasti Pukkilassa vastaanotetaan paljon lainoja. Pukkilassa jopa joka neljäs laina tulee muista Helle-kirjastoista (26 %), Myrskylässä joka kymmenes laina. Asiakkaat löytävät Myrskylässä siis lainattavaa hyvin myös omasta kokoelmasta lainauslukujen ollessa kasvussa ja seutukuljetusten määrän pysytellessä maltillisena. Pukkilassa aktiivisia lainaajia oli vuonna 2021 yhteensä 208, kun vielä vuonna 2020 heitä oli 378. Kun samalla seutukuljetukset näyttelevät kuitenkin merkittävää osaa lainoissa, voisi kokoelman edelleen suuntaaminen olla ajankohtaista.

Kaikkiaan lainamäärien osalta vuosi ei kuitenkaan koronan vuoksi ollut täysin vertailukelpoinen. Tilastoinnista on hankala erottaa normaalin kirjastokäytön elpymistä sekä omatoimikirjastojen tuomaa volyyminlisäystä selkeästi tulostavoitteen mukaisesta kohtaannosta.

Tunnusluvut

Kirjastopalvelujen nettomenot ovat 62 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot					
Maksutulot					
Tuet ja avustukset		1 000	1 000	3 933	2 933
Muut toimintatulot					
TOIMINTATULOT		1 000	1 000	3 933	2 933
Henkilöstömenot	-122 188		-122 188	-128 057	-5 869
Palvelujen ostot	-6 462 025		-6 462 025	-6 357 304	104 721
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-300		-300	-1 455	-1 155
Avustukset	-120 000	-80 000	-200 000	-198 663	1 337
Muut toimintamenot					
TOIMINTAMENOT	-6 704 513	-80 000	-6 784 513	-6 685 479	99 034
Sisäiset tulot					
Sisäiset menot	-14 000		-14 000	-16 850	2 850
Sisäiset yhteensä					
TOIMINTAKATE	-6 718 513	-79 000	-6 797 513	-6 698 396	104 817
Poistot ja arvonalentumiset					
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-6 718 513	-79 000	-6 797 513	-6 698 396	104 817

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastualueen sosiaali- ja terveyspalvelut.

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Kunnanjohtaja

Sitovat tavoitteet

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymällä on toiminnalleen määritellyt tavoitteet ja lisäksi palvelusopimuksessa on kirjattu yhteistoiminnalliset tavoitteet.

Kunnan ja kuntayhtymän palvelusopimuksen HYTE-liitteen mukaiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet ovat seuraavat:

1. Mielen hyvinvointi

Painopistealueen tavoitteena on, että kasvu-, opiskelu- ja elinympäristö tukee mielenterveyttä erilaisissa elämäntilanteissa ja yhteiskunnan muutoksissa, ja haavoittuvassa asemassa tai elämäntilanteessa olevat tulevat kuulluiksi ja kohdatuiksi eri tuen ja avun muodoissa.

Mielen hyvinvoinnin painopistealueen toimenpiteet:

Lisätään yhteisöllistä hyvinvointia asuinalueilla ja kunnan arkiympäristöissä kehittämällä kunnan hallinnonalojen ja eri yhdyspintojen välisiä toimintatapoja ja erilaisia palvelupolkuja. Lisätään kuntien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten mielenterveysosaamista ja -taitoja valmis-teilla olevan, valtiorahoitteen hankkeen puitteissa, alaikäisten mielenterveyspalvelumallin kehittäminen, käyttöönotto ja monialainen työskentely palvelujen ja tuen saamiseksi lähemmäs arkea, vaativan erityistason konsultaatiotimin perustaminen yhteistyössä sivistyspalvelujen kanssa vaativan erityistason oppilaiden tukemiseksi. Palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen ja yhteistyötoimintamallin (työparityöskentely, käytettävissä olevan tiedon hyödyntäminen) luominen oikea-aikaisen avun ja tuen saamiseksi arjessa, omaishoidon kehittämistyön jatkaminen.

2. Arjen turvallisuus

Painopistealueen tavoitteena on, että kuntalaiset kokevat asuin- ja elinympäristönsä viihtyisäksi ja turvalliseksi, toimeentuloedellytykset ovat koko maan tasolla tai sitä parempia ja lähisuhteet ovat turvallisia.

Arjen turvallisuuden painopistealueen toimenpiteet:

Otetaan käyttöön tunne- ja turvakasvatuksen menetelmiä varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Kehitetään lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomakkeen systemaattista käyttöä ja rakenteellista kirjaamista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa.

3. Päihteettömyys ja terveelliset elämäntavat

Painopistealueen tavoitteena on, että elintavat ovat terveellisiä ja päihteiden kokeilu ja käyttö on vähäisempää kuin maassa keskimäärin.

Päihteettömyyden ja terveellisten elämäntapojen toimenpiteet:

Jatketaan maakunnallista ravitsemusyhteistyötä ravitsemusyksikön tuella. Kehitetään varhaiskasvatuksen ruokakasvatusta Ruokakunta-hankkeen tukemana. Käynnistetään Maistuva koulu -toimintamallia alaluokkien ruokakasvatuksen toteuttamiseen. Jatketaan tyypin 2 diabeteksen ehkäisyn toimintamallin käyttöä, ja käynnistetään Arkeen voimaa - vertaisohjaajatoiminta. Jatketaan liikuntaneuvonnan toteuttamista. Tuetaan ikääntyneiden hyvää ravitsemusta ja toimintakykyä ja ehkäistään kaatumisia. Kehitetään Kintterön terveismetsä -konseptia. Osallistutaan Huumahankkeen toteutukseen. Jatketaan ja kehitetään edelleen päihteiden käytön, rahapelaamisen ja masennusoireiden varhaista tunnistamista ja mini-intervention käyttöä sekä tehdyn työn rakenteista kirjaamista soveltuviin kuntien ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Tuetaan nikoitiinittomuutta terveydenhuollon palveluissa.

4. Osallisuus ja yhteisöllisyys

Painopistealueen tavoitteena on, että kuntalaisten kokemus osallisuudesta ja vaikuttamisesta vahvistuu edellisvuosiin verrattuna ja syrjäytymisriskissä olevien kuntalaisten määrä on maan keskitasoa pienempi.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden toimenpiteet:

Käynnistetään kuntayhtymän vanhus- ja vammaisneuvostotoiminta ja kehitetään palveluyhteistyötä Kuuluuko asiakkaan ääni -foorumissa. Käynnistetään koordinoitu järjestö- ja vapaaehtoistoiminta Olka kuntayhtymän erikoissairaanhoidossa. Käynnistetään ja toteutetaan työllisyyden hoidon kuntakokeilu sekä haettava, valtiorahoitteen Työkykyhankkeen kehittämistyö. Tuetaan digitaalisten kehitysmallien eri kohderyhmissä, asukkaiden osallistaminen maakunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittämisessä, vammaisten henkilöiden henkilökohtaisen budjetoinnin kokeiluhanke (haettu).

Mittari: Toteutunut yhteistyö ja selvitykset lähipalvelujen kehittämisestä.

Hyvinvointikuntayhtymä antaa kunnalle maakuntavalmistelussa tarvittavaa tukea.

Yhteistyörakenteiden toiminta ja kuvaus (esim. ehkäisevätyö, HYTE, työllisyys, maahanmuuttajapalvelut).

Toteutuminen

Vuoden aikana kokoonnuttiin Päijät-Soten, Itä-Uudenmaan ja kunnan edustajien kesken neuvottelemaan hyvinvointialueen vaihtumisen valmistelusta. Päijät-Sote on tarjonnut tietoa ja näkemyksiään Itä-Uudenmaan valmisteluun. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelussa on huomioitu Pukkilan erityisasema sote-palveluiden uudistuksessa. Kunnan edustaja on osallistunut yhtymän talousjohtajien (hyvinvointipäällikkö), työvaliokunnan (kunnanjohtaja) ja puheenjohtajafoorumien (valtuuston ja hallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja) kokouksiin, joissa keskustellaan yleisellä tasolla yhteistyöstä sekä lähipalveluiden kehittämisestä.

Hyvinvoinnin edistämisen, LAPE-, maahanmuutto- sekä ehkäisevässä työssä alueellinen seutukoordinaation rakenne on ollut hyvä ja toimiva. Rakenne on tukenut osaltaan kunnan toimintaa. Yhtymän työntekijä on koordinoitunut maakunnallista HYTE-toimijoiden yhteistyöryhmää, jossa Pukkilan hyvinvointipäällikkö on ollut mukana. Samoin LAPE-työn koordinoitua maakunnallisella tasolla hoiti yhtymän työntekijä. Maakunnallinen LAPE-yhteistyöryhmä toimi koko vuoden. Pukkilan edustajana toimi hyvinvointipäällikkö ja varaedustajana rehtori. Pukkilassa kokoontui vuoden aikana säännöllisesti Pukkilan LAPE-ryhmä, jossa on jäseniä kunnasta, seurakunnasta, järjestöistä, yhtymästä kuin nuorisovaltuustostakin. Hyvinvointipäällikkö toimii ryhmän koollekutsujana ja sihteerinä. LAPE-työn tavoitteena on

palveluiden tarjoaminen yhteistyössä eri toimijoiden kesken, matalalla kynnyksellä, ennaltaehkäisevästi ja oikea-aikaisesti.

Päijät-Hämeen Liiton palkkaama alueellinen hyvinvointipäällikkö koordinoi alueellista hyvinvointikertomustyötä. Kunnassa hyväksyttiin vuoden aikana alueellisesti organisoidut suunnitelmat (ehkäisevän työn toimintasuunnitelman 2022- 2025, alueellisen hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman 2022-2025, alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2022-2025 sekä Päijät-Hämeen suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi 2021-2025). Maakunnallinen maahanmuuttopolitiittinen työryhmä toteutti vuoden 2020 aikana alueellisen kotouttamisohjelman 2021-2023. Pukkilan hyvinvointipäällikkö osallistui työn valmisteluun. Ohjelma hyväksyttiin kunnassa 2021.

Kuntouttavan työtoiminnan toimintapäiviä oli 112. Kunnan edustajat (hyvinvointipäällikkö, elinvoimapäällikkö, etsivä nuorisotyöntekijä, palveluohjaaja) osallistuivat yhtymän ja kuntien välisiin työllisyyden kuntapalaveriin alkuvuodesta 2021.

Voidaan todeta, että HYTE-liitteen toimenpiteistä useimmat ovat toteutuneet ja ulottuneet Pukkilan palveluihin.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Vuosi 2021 oli Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän viides toimintavuosi.

Hyvinvointialueelle siirtymisen valmistelu

Kunnan sote-johtajat (kunnanjohtaja ja hyvinvointipäällikkö) osallistuivat vuoden aikana aluehankevalmistelun, eli rakenneuudistushankkeen ja tulevaisuuden sote-keskushankkeen, työryhmiin, ohjausryhmään sekä muihin valmisteleviin kokouksiin aktiivisesti. Syyskaudella 2021 aloitti lisäksi toimintansa hyvinvointialueen valmistelutoimielin (VATE), jossa kunnanjohtaja oli mukana, sekä VATE:n alatyöryhmät, joista hyvinvointipäällikkö (15-30 %) osallistui yhdyspintajaoston sekä sen alajaostojen työskentelyyn. Itä-Uudenmaan hyvinvointialuetta valmisteleva työ jatkuu vuoden 2022 aikana.

Vuoden 2021 aikana keskusteltiin useiden eri toimijoiden kesken Pukkilan sosiaali- ja terveystalouden turvaamisesta lähitulevaisuuden muutoksissa. Hyvinvointialueiden ja kunnan yhdyspintoja tunnistettiin ja valmisteltiin toimenpiteitä muutoksen läpiviemiseksi (esim. työllisyys, sivistystoimi, maahanmuutto, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ehkäisevä työ, järjestöt, seurakunnat, johtaminen, yrittäjät). Kunnan henkilöstön vaihtuvuus ja vähäisyys haastoivat selvittelyjen aiheuttaman lisätyön toteutumisen.

Vuoden 2021 keskusteluissa selvitettiin yhä myös sote-lakien taipumista kolmen vuoden ylimenovaiheen ratkaisumalliin, jossa Pukkilan terveystaloudet voitaisiin järjestää Päijät-Hämeessä Itä-Uudenmaan sijasta. Pienempien kokoonpanojen lisäksi väliaikainen valmistelutoimielin käsitteli asiaa, mutta ratkaisua ei vuoden aikana löytynyt. Työ jatkuu vuoden 2022 aikana.

Yhtymän talous

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän antaman tiedotteen mukaan ”Hyvinvointikuntayhtymän jäsenkuntien palvelukäytön kokonaiskustannukset olivat vuonna 2021 yhteensä olivat 666,4 miljoonaa euroa, mikä on 15,6 miljoonaa euroa (2,4 %) enemmän kuin vuonna 2020. Muutostalousarvioon nähdyn maksuosuudet alittuivat 9,7 miljoonaa euroa (-1,4 %).

Talouden seuranta ja ennakointi on kokonaisuudessaan ollut vaikeaa koronapandemian muutosvaikutusten vuoksi. Yhtymälle aiheutui koronapandemiasta merkittäviä lisäkustannuksia kaikilla toimialoilla, joihin saatiin valtioavustusta yhteensä 38,9 miljoonaa euroa. Voidaan kuitenkin todeta, että talouden seuranta on parantunut ja kuntaraportointi täsmentynyt. Talouden sopeutuksella on kuitenkin ollut myös varjopuolensa ja yhtymän henkilöstön kokema työkuormitus on ollut ajoittain liian suurta.

Maksuosuuksista valtaosa, 58,5 prosenttia käytettiin kuntalaisten peruspalveluihin (2020: 57,4 %). Erikoissairaanhoidon osuus oli 34,9 prosenttia (2020: 36,3 %), päivystyksen 4,5 prosenttia (2020: 4,2 %) ja ensihoidon viimevuotiseen tapaan hiukan alle 2 prosenttia. Ympäristöterveydenhuolto käytti 0,3 prosenttia maksuosuuksista. Ympäristöterveydenhuollon suhteellinen osuus kasvoi hiukan johtuen Iitin kunnan tulosta mukaan palvelun käyttäjäksi. Yhtymälle aiheutui viime vuonna koronapandemiasta

merkittäviä lisäkustannuksia kaikilla toimialoilla, joihin saatu valtioavustus kohdennettiin palveluille aiheuttamisperiaatteella.

Kolmen kunnan osalta kunnan maksuosuus laski edelliseen vuoteen verrattuna, ja yhdeksän kunnan sote-menot nousivat. Kymmenen kunnan maksuosuus alittui ennakkolaskutukseen verrattuna, ja kahden kunnan ylittyi. Euromääräisesti suurimmat alitukset olivat Hollolassa (noin 2,7 miljoonaa euroa), Heinolassa (noin 2,3 miljoonaa euroa) ja Orimattilassa (noin 1,7 miljoonaa euroa). Yhtymän suurimman maksuosuuden maksajan Lahden palvelunkäyttö alitti hieman ennakkolaskutuksen tason (noin 0,6 miljoonaa euroa). Palvelunkäytön lopulliset kustannukset ylittyivät Padasjoen kunnassa (noin 0,4 miljoonaa euroa) ja Myrskylän kunnassa (noin 0,6 miljoonaa euroa).

Erikoissairaanhoidon maksosuudet toteutuivat 3,4 miljoonaa euroa (1,4 %) edellistä vuotta pienempinä ja olivat 232,8 miljoonaa euroa. Päivystyskeskuksen maksuosuus nousi 2,8 miljoonaa euroa ja kuntien maksuosuudeksi muodostui 30,3 miljoonaa euroa. Ensihoitokeskuksen osalta kuntien maksuosuudeksi muodostui 11,6 miljoonaa euroa. Ensihoidon nettokustannukset laskivat 0,4 miljoonaa euroa (3,3 %).

Peruspalveluiden kokonaismaksuosuus on 390 miljoonaa euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna maksosuudet nousivat 16,5 miljoonaa euroa (4,4 %). Ympäristöterveydenhuollon maksosuudeksi muodostui 1,8 miljoonaa euroa. Kuntien maksuosuus kasvoi 0,2 miljoonaa euroa (12,5%) edelliseen vuoteen verrattuna.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen vuoksi on vuoden 2018 ensihoidon kustannusten jaosta tehty oikaisukirjaukset vuoden 2021 kirjanpitoon (kustannusneutraali yhtymän kannalta) ja asia tulee yhtymäkokouksen käsittelyyn toukokuussa 2022. Oikaisu jäsenkuntien kesken toteutetaan samanaikaisesti vuoden 2021 lopullisten maksuosuuksien laskutuksen kanssa.

Vuoden 2021 lopulliset maksosuudet laskutetaan sen jälkeen, kun yhtymäkokous on käsitellyt tilinpäätöksen toukokuun kokouksessaan.”

Pukkilan maksuosuus:

Pukkilassa talousarvio/maksuosuus oli 6 460 814 € (2020: 326 054 €, 2019: muutostalousarvio 6 237 131 €). Pukkilan palveluidenkäyttö oli tilinpäätöksessä yhteensä 6 356 849 € (2020: 6 032 534 €, 2019: 5 991 288 €.) Talousarvion toteumaprosentti oli 99 %.

Erikoissairaanhoidon kustannukset olivat 2 284 231 € (2020: 2 106 551 €, 2019: 1 801 682 €, 2018: 1 918 586 €), päivystyskeskuksen 251 168 € (2020: 229 256 €, 2019: 17 833 €, 2018: 193 581 €), ensihoitokeskuksen 89 076 € (2020: 97 781 €, 2019: 114 195 €, 2018: 106 624 €), peruspalveluiden 4 014 150 € (2020: 3 540 369 €, 2019: 3 807 712 €, 2018: 3 757 305 €) ja ympäristöterveydenhuollon 58 468 € (2020: 58 577 €, 2019: 49 865 €, 2018: 50 813 €).

Kustannukset jaetaan kunnille aiheuttamisperiaatetta noudattaen. Erikoissairaanhoidon, päivystyksen ja ympäristöterveydenhuollon oman toiminnan kustannusjako perustuu hinnaston mukaiseen palveluiden käyttöön. Asiakaspalvelujen ostot läpilaskutetaan jäsenkunnilta. Erityismaksosuudet kohdistetaan asukasmäärän mukaan jäsenkunnille.

Kalliiden (yli 80 000 €) hoitojen ylitys oli Pukkilassa 0 € (2020: -346 390 €). Asukasperusteinen kalliin hoidon kuntaosuus on 69 325 € (2020: 69 669 €.) Potilovahinkovakuutusvaikutuksen jälkeen erityismaksuosuuden maksuunpano oli Pukkilalle 106 136 € (2020: hyvitys oli 268 692 €).

Ensihoidon jäsenkuntalaskutus oikaistiin vuodelta 2018. Pukkilaan kohdistunut vuoden 2018 oikaisu oli 29 244 € ja 2021 tilinpäätöksen mukainen palautus on 74 721 €. Eli yhteensä ensihoidon palautus on 103 965 €.

Sosiaali- ja terveystalvet

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot		1 000	1 000	3 933	
Menot	-6 704 513	-80 000	-6 784 513	-6 685 479	99 034
Netto	-6 704 513	-79 000	-6 783 513	-6 681 546	101 967
Sis. tulot					
Sis. menot	-14 000		-14 000	-16 850	2 850
Toimintakate	-6 718 513	-79 000	-6 797 513	-6 698 396	99 117
Poistot					
Yhteensä	-6 718 513	-79 000	-6 797 513	-6 698 396	99 117

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: sosiaali- ja perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido, ympäristöterveydenhuolto, muut palvelut, työmarkkinatuki ja ehkäisevä päihdetyö.

Vastuhenkilö on kunnanjohtaja.

Tilinpäätösvooden toiminta

Sosiaali- ja perusterveydenhuolto TA Tulot 0 €, Menot -4 125 230 €, Netto -4 125 230 €
TP Tulot 0 €, Menot -4 014 265 €, Netto -4 014 265 €

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut

Avosairaanhoidon käynnit 3 979
Suun terveydenhuollon käynnit 1 646

Ikääntyneiden palvelut ja kuntoutus

Palvelutarpeen arvioinnin odotusaika ikääntyneiden palveluissa ja kuntoutuksessa oli Päijät-Sotessa 8 työpäivää (ka). Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden prosentuaalinen osuus Pukkilassa oli 89,55. Päijät-Sotessa vastaava luku on 93,66. Säännöllisen kotihoidon kattavuus oli 13,18 %, kun se Päijät-Hämeessä keskimäärin oli 9,12 %. Kotihoidon ostopalvelukäyntejä oli Pukkilassa 1 077 (2020: 361) ja Päijät-Soten omia käyntejä oli 19 753 (2020: 20 036). Kotihoidon asiakkaita oli (yli ja alle 75-vuotiaat) ostopalveluissa 3 (2020: 6) ja Päijät-Sotella 29 (2020: 30).

Tehostetun palveluasumispaikan saaneiden odotusvuorokaudet olivat Pukkilassa 49 kun ne Päijät-Sotessa olivat 21 vrk. Tehostettu palveluasuminen kattoi Pukkilassa yli 75-vuotiaista 10,45 % kun luku Päijät-Sotessa oli 6,34 %. Tehostetun palveluasumisen päiviä Pukkilassa oli tänä vuonna 813 (osto) ja 6 768 (oma) kun viime vuonna vastaavat luvut olivat 732 ja 6 218. Asukkaiden määrä tehostetussa palveluasumisessa oli 23 (oma) ja 2 (osto). Vastaavat luvut vuonna 2020 olivat 3 ja 18.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Lastensuojeluilmoitusten ja -hakemusten määrä oli 31/1 000 asukasta kohden (2020: 35/1 000 as. kohden). Sosiaalihuoltolain palveluiden piirissä olevia 0-17-vuotiaita lapsia oli perhepalveluissa 45/1 000 as. kohden ja vuonna 2020 heitä oli 71/1 000 asukasta kohden. Kodin ulkopuolisten sijoitusten asumispäiviä oli 1 296 (oma) ja 358 (osto). Vuonna 2020 vastaavat luvut olivat 1 225 ja 367. Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasperheitä oli Pukkilassa 2,7/1 000 as. kohden ja viime vuonna heitä oli 2,2/1 000 as. kohden. Perheneuvolan asiakkaiden lukumäärä oli 28 lasta/1 000 alle 18 v. asukasta kohden. Viime vuoden vastaava luku oli 11.

Työikäisten palvelut

Kuntouttavan työtoiminnan päivien lukumäärä oli 112 ja viime vuonna päiviä oli 157. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita oli 2/1 000 yli 18-vuotiasta kohden. Luku oli viime vuonna 4,1. Toimeentulotukea sai vuoden aikana 7 taloutta. Talouksien määrä on säilynyt samana viime vuodesta. Toimeentulotukea sai 3,8 kotitaloutta/1 000 asukasta. Luku on pysynyt samana viime vuodesta. Asunnottomia asumispalveluiden asiakkaita 2020 ja 2021 Pukkilassa on ollut 0,5/1 000 as. kohden.

Vammaispalvelut

Vammaispalveluiden asumispäiviä ostettiin vuonna 2021 ostopalveluina 937 päivää ja omaa tuotantoa oli 730 päivää. Vastaavat luvut viime vuodelta olivat 844 ja 732. Asumispalveluiden asiakkaita kunnassa oli 3,3/1 000 as. kohden (2020: 2,7/1 000 as.). Alle 65-vuotiaita omaishoidontuen saajia oli 1,4/1 000 alle 65 v. asukkaista (2020: 2,1/1 000 alle 65 v. asukasta). Vammaispalvelulain mukaisia kuljetusasiakkaita kunnassa oli 9/1 000 as. kohden. Viime vuoden vastaava luku oli 10.

Psykososiaaliset palvelut

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispäiviä oli vuoden aikana 365 (2020: 404).

Erikoissairaanhoido	TA	Tulot 0 €, Menot -2 280 667 €, Netto -2 280 667 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -2 284 231 €, Netto -2 284 231 €

Erikoissairaanhoidon käyttökustannukset olivat 2 284 231 € (2020: 2 106 551 €)

Päivystyskeskus:

Päivystyskeskuksen käyttökustannukset olivat 251 168 € (2020: 229 256 €). Omia päivystysuoritteita kertyi yhteensä vuoden aikana 21 475. Ostosuoritteita oli 3 553 kpl.

Ensihoitokeskus

Ensihoitokeskuksen käyttökustannukset olivat 89 076 € (2020: 97 781 €)

<u>Ympäristöterveydenhuolto</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -54 917 €, Netto -54 917 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -58 468 €, Netto -58 468 €

Ympäristöterveydenhuollon kustannukset olivat 58 468 € (2020: 58 577 €.)

Terveydensuojelu, suoritteet	631
Eläinlääkintähuolto, suoritteet	491

<u>Muut palvelut</u>	TA	Tulot 1 000 €, Menot -120 000 €, Netto -119 000 €
	TP	Tulot 3 933 €, Menot -127 338 €, Netto -123 405 €

Kunta vastaa osaltaan lakkautettujen kuntayhtymien, sekä kuntayhtymistä eroamisen jälkeisistä eläkemenoperusteisista maksuista (mm. Orimattilan seudun terveydenhuollon kiinteistö kuntayhtymä, Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä, HUS) Kunta vastaa myös Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän ja muiden kuntayhtymien palvelukseen Pukkilan kunnasta siirtyneiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden eläkemenoperusteisista maksuista. Eläkemenoperusteista maksua maksetaan niistä eläkkeistä, jotka ovat kertyneet ennen vuotta 2005. Maksut olivat vuonna 2021 yhteensä 112 444 €.

<u>Työmarkkinatuki</u>	TA	Tulot 0 €, Menot -200 000 €, Netto -200 000 €
	TP	Tulot 0 €, Menot -198 663 €, Netto -198 663 €

Työmarkkinatuki ja siihen mahdollisesti liittyvä lapsikorotus rahoitetaan valtion varoista sen maksuerän loppuun, jonka aikana henkilölle on maksettu työttömyyden perusteella työmarkkinatukea yhteensä 300 päivältä. Tämän jälkeinen työttömyysaika rahoitetaan puoliiksi valtion ja puoliiksi työmarkkinatuen saajan kotikunnan varoista siihen asti, kunnes henkilö on saanut työmarkkinatukea työttömyyden perusteella 1 000 päivää. Tämän jälkeen työttömän kotikunnan rahoitusvastuu nousee 70 %:iin. Sisältää kunnan maksuosuuden työmarkkinatukimenoista.

Ehkäisevä päihdetyö TA Tulot 0 €, Menot -3 699 €, Netto -3 699 €
TP Tulot 0 €, Menot -2 513 €, Netto -2 513 €

Ehkäisevään päihdetyöhön on nimetty kolmijäseninen toimielin. Nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja toimi toimielimen koordinoijana ja osallistui seudulliseen verkostoon. Toimintasuunnitelmana toteutettiin "Arki terveeksi- mieli hyväksi" -Päijät-Hämeen ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyön toimintasuunnitelma 2018 – 2021. Pukkila oli mukana HuuMa-Päijät-Häme huumeeton maakunta -hankkeessa (1.1.2019 - 31.12.2021) sekä Yhdessä mielessä – mielenterveysosaaminen paikalliseksi pääomaksi -hankkeessa (2020-2022).

Ehkäisevän päihdetyön teemalla järjestettiin eri toimijoiden toimesta sekä yhteistyössä mm. erilaisia teemaviikkoja kaiken ikäisille. Toukokuun liikuntakuu toteutettiin kannustaen omatoimiseen liikkumiseen liikuntakampanjoin. Ehkäisevän päihdetyön viikolla yhdessä Askolan ept-ryhmän kanssa toteutettiin kokemusasiantuntija Jesse Boströmin vierailut yläkoululle sekä keskiasteelle. Yläkoululla katsottiin "Pidä huolta" -opetusvideo, Nuokulla pidettiin päihdeteemaista ohjelmaa sekä jalkauduttiin kyliin Askolan Wautoautolla. Etsivän nuorten ryhmä työsti "päihdekasvatuspelin" Nuokulle. Pelikasvatustiimillä järjestettiin peliteemalla iltoja Nuokulla ja mielenterveysviikkoa toteutettiin hyvänmielen toiminnoin eri yksiköissä.

Ehkäisevän päihdetyön tiimoilta osallistuttiin "Tipaton tammikuu" ja "Anna lapselle raitis joulu"-kampanjoihin. Toimielin jakoi koulutus- ja kurssitietoa. Kunnan henkilöstöä osallistui mm. Entäs omaisen aamukahveille, Vuorovaikutteisuus osallisuuden keinoin ept.työssä -koulutukseen, Ehkäisevän päihdetyön osajakoulutukseen; Pääteet puheeksi ikääntyvien kanssa, Pääteiden puhekeskiotto etsivässä nuorisotyössä. Kuntalaisilla oli mahdollisuus osallistua Ehyt ry:n etäkoulutuksiin, joita markkinoitiin mm. koulujen kautta.

Koronatilanteesta johtuen toimielin ei voinut vielä järjestää ehkäisevän päihdetyön tapahtumaa vuonna 2020 saaduilla lahjoitusrahoilla.

Pukkilan kunta on "Savuton kunta". Nuoriso- ja liikuntapalvelujen kaikki toiminta on pääteetöntä. Nuorisotilalla, liikuntatiloissa, leireillä eikä retkillä ei sallita energiajuomia. Pukkilan kunnan alakoulu sekä Askolan yläkoulu ovat Liikkuvia kouluja sekä KIVa-kouluja. Koulunuorisotyöhön panostettiin niin ala- kuin yläkouluilla. Kunnan sekä yhdistysten lasten ja nuorten liikuntaryhmät olivat ilmaisia. Nuorilla oli mahdollisuuksia ilmaiseen omatoimiseen liikunnan harrastamiseen.

Koronaepidemia vaikutti ehkäisevän päihdetyön toteuttamiseen edelleen. Kaikkea ei voinut toteuttaa livenä. Jo vuonna 2020 opitut toimintatavat olivat myös kohtaamisen keinoja fyysisen kohtaamisen rinnalla. Nuorisopalvelut toteutti mm. "somenuokkuja" ja jalkautuva työtä. 5.- 6. -luokkalaisten tuokiot mm. itsetunnosta ja seksuaalisuudesta toteutettiin Teamsissa. Monet yhdistykset eivät toteuttaneet toimintaa vielä kevätkaudella ollenkaan esim. urheilutoiminta ja perhekahvila. Senioripalveluissa tehtiin soittokierroksia senioreille. Edelleen tapahtumia muutettiin "omatoimikampanjoiksi- ja tekemisiksi" ulos esim. "Elävä joulukalenteri".

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2021	31.12.2021
nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnantoinninnan ohjaaja	0,05	0,05

työpanos jakautuu 5 % sosiaali- ja terveyspalvelut, ehkäisevä päihdetyö, 20 % hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, kulttuuripalvelut ja 0,75 % hyvinvointi- ja vapa-aikapalvelut, nuorisopalvelut

Tunnusluvut

Sosiaali- ja terveyspalvelujen nettomenot ovat 3 625 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).

VARHAISKASVATUSPALVELUT

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot					
Maksutulot	76 000		76 000	67 125	-8 875
Tuet ja avustukset		5 000	5 000	9 795	4 795
Muut toimintatulot					0
TOIMINTATULOT	76 000	5 000	81 000	76 920	-4 080
Henkilöstömenot	-580 111		-580 111	-559 831	20 280
Palvelujen ostot	-40 000		-40 000	-45 559	-5 559
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 800		-16 800	-9 995	6 805
Avustukset	-85 000		-85 000	-64 904	20 096
Muut toimintamenot	-3 500		-3 500	-5 079	-1 579
TOIMINTAMENOT	-725 411		-725 411	-685 368	40 043
Sisäiset tulot	97 021		97 021	83 560	5 685
Sisäiset menot	-290 601		-290 601	-291 995	-1 394
Sisäiset yhteensä	-193 580		-193 580	-208 435	-14 855
TOIMINTAKATE	-842 991	5 000	-837 991	-816 883	21 108
Rahoituskulut					
Poistot ja arvonalentumiset					
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-842 991	5 000	-837 991	-816 883	21 108

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastuualueen varhaiskasvatus.

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Päiväkodin johtaja

Sitovat tavoitteet

1. Varhaiskasvatuksen pedagogisen dokumentoinnin kehittäminen ja käyttöönotto.
 - Hyviksi todettuja pedagogisen dokumentoinnin käytänteitä on jatkettu edelleen. Esim. kasvunkansio, johon kerätään lapsen kuvia, taideteoksia, ja mielipidekyselyitä. Seuraava kehityssaskel olisi dokumentoinnin digitalisointi.
2. Varhaiskasvatuksen järjestäminen kaikille lapsille laadukkaasti varhaiskasvatussuunnitelmia noudattaen ja niitä hyödyntäen. Toiminnan näkyväksi tekeminen huoltajille.
 - Laadukas ja varhaiskasvatussuunnitelmien mukainen toiminta on toteutunut hyvin korona-epidemiasta huolimatta. Päiväkodin yhteinen, vasun mukainen toimintasuunnitelma ohjaa varhaiskasvatuksen opettajia toiminnan suunnittelussa. Kahden opettajan tiimit 2-5-vuotiaiden lasten ryhmissä on taannut laadukkaan ja suunnitelmallisen pedagogiikan toteutumisen ryhmissä.

Korona-epidemian vuoksi on pitänyt miettiä uudelleen, miten toimintaa tehdään näkyväksi huoltajille. Perheille on jaettu nähtäväksi päiväkodin syys/kevät kauden toimintasuunnitelma. Ryhmät ovat myös valokuvanneet toimintaansa ja kuvia on ollut nähtävänä ryhmien eteistiloissa. Päiväkodin toiminnasta on myös jaettua kuvia Pukkilan kunnan sosiaaliseen mediaan ja nettisivuille on lisätty esittelyvideo päiväkodin tiloista.

3. Uuden normaalin hyväksyminen ja uusien ja vaihtoehtoisten toimintatapojen pohtiminen ja käyttöönotto.
- Korona-epidemia on pakottanut miettimään uudelleen toimintatapoja esim. vanhempien kohtaamista. Uutta normaalia on esim. Varhaiskasvatuskeskustelujen ja vanhempainiltojen pitäminen etä-yhteydellä. Myös henkilöstön koulutuksissa on käytetty aikaisempaa enemmän etä-yhteyksiä, mikä on mahdollistanut paremmin koulutuksiin osallistumisen. Etä-yhteyksien käyttö jatkuu uutena normaalina tarpeen mukaan.

Varhaiskasvatus

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	76 000	5 000	81 000	76 920	-4 080
Menot	-725 411		-725 411	-685 368	40 043
Netto	-649 411	5 000	-644 411	-608 448	35 963
Sis. tulot	97 021		97 021	83 560	-13 461
Sis. menot	-290 601		-290 601	-291 995	-1 394
Toimintakate	-842 991	5 000	-837 991	-816 883	21 108
Poistot					
Yhteensä	-842 991	5 000	-837 991	-816 883	21 108

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: hallinto, päiväkoti Vekara, perhepäivähoito, esikoululaisten varhaiskasvatus, varhaiskasvatuksen ostopalvelut ja lastenhoidon tuki.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Hallinto TA Tulot 0 €, Menot -73 021 €, Netto -73 021 €
TP Tulot 0 €, Menot -65 218 €, Netto -65 218 €

Päiväkoti Vekara TA Tulot 70 000 €, Menot -496 640 €, Netto -426 640 €
TP Tulot 66 636 €, Menot -490 885 €, Netto -424 249 €

Päiväkoti Vekarassa on kaksi 3-6-vuotiaiden lasten ryhmää ja yksi alle 3-vuotiaiden lasten ryhmä. Tällä hetkellä päiväkodissa on 48 lasta ja esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa (ap/ip) on 15 lasta. Yhteensä on varhaiskasvatuspalvelujen piirissä 65 lasta.

Henkilöstörakenne

Päiväkoti Vekarassa työskentelee 10 (5 VO ja 5 VLH) kasvatusvastuullista varhaiskasvatuksen lastenhoitaja/opettaja. Varhaiskasvatuksen lasten ja kasvatushenkilöstön suhdeluku on lakisääteinen. Lisäresurssina on osa-aikainen lastenhoitaja (57,52 %). Lisäresurssia tarvitaan lakisääteisen suhdeluvun takaamiseksi esim. varhaiskasvatuksen opettajien SAK¹- ajalle.

Vekarassa toimii täysipäiväisesti oma varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Vekaraan on keskitetty vuorohoito (ilta- ja viikonloppuhoito) sekä erityislasten ja varhennetussa esiopetuksessa olevien lasten hoito. Päiväkodin aukioloaika on ollut klo 5.00 - 22.00 hoidontarpeen mukaan. Lakimuutos velvoittaa 1.8.2018 alkaen tarjoamaan huoltajien työssäolon perusteella hoitoa 24/7 mukaan lukien juhlapyhät. Päiväkodissa on myös viikonloppuhoitoa. Vuorohoidon tarve on ollut kohtuullinen. Vuorohoito järjestetään pääsääntöisesti oman henkilökunnan voimin.

Yhteistyö

Koronapandemian takia on jouduttu rajoittamaan yhteistyötä musiikkiopiston ja liikuntatoimen kanssa Vekaran tilojen käytön osalta. Yhteistyötä Pukkilan seurakunnan kanssa on järjestetty voimassaolevien rajoitusten ja turvatoimien mukaisesti.

Varhaiskasvatuspalvelujen asiakasmaksut

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat hoitoaikaperusteisia. Käytössä on viisi maksuluokkaa. Ennalta varatut ja kokonaiset koulujen loma-ajat sekä kaksi kehittämispäivää ovat huoltajille hyvityspäiviä, mikäli he pystyvät itse omien lastensa hoitoa järjestämään.

¹ 13% viikoittaisesta työajasta tapahtuva suunnittelu-arviointi-kehittämistyö lapsiryhmän ulkopuolella (KVTES Liite 5 4§1 mom. 1).

<u>Perhepäivähoito</u>	TA Tulot 1 000 €, Menot -16 729 €, Netto -15 729 €
	TP Tulot 0 €, Menot -11 346 €, Netto -11 346 €

Perhepäivähoitoa ei tarjottu vuonna 2021. Kustannuspaikan menot koostuivat eläkemenoperusteisista maksuista, sekä alkuvuonna Vekaraan sijoitetun perhepäivähoitajan palkkakustannuksista.

<u>Esikoululaisten varhaiskasvatus</u>	TATulot 10 000 €, Menot -39 020 €, Netto -29 020 €
	TP Tulot 10 283 €, Menot -35 645 €, Netto -25 362 €

Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta toteutetaan Kirkonkylän koulun esiopetustiloissa. Yksi varhaiskasvatuksen työntekijä työskentelee esiopetusryhmässä. Yhteistyö koulun aamu- ja iltapäivätoiminnan kanssa on ollut tiivistä toiminannan sisällön osalta.

<u>Varhaiskasvatuksen ostopalvelut</u>	TA Tulot 0 €, Menot -15 000 €, Netto -15 000 €
	TP Tulot 0 €, Menot -17 370 €, Netto -17 370 €

Varhaiskasvatuksen palveluseteliä on käytetty yksityisen perhepäivähoitajan palvelujen ostamiseksi 8/2019 lähtien alle 3v. vuorohoitoa tarvitsevalle lapselle. Palveluseteliä on käytetty yhden lapsen hoitoon koko vuoden aikana.

<u>Lastenhoidon tuki</u>	TA Tulot 0 €, Menot -85 000 €, Netto -85 000 €
	TP Tulot 0 €, Menot -64 904 €, Netto -64 904 €

Lastenhoidon tukiin kuuluvat: kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki, joustava hoitoraha ja osittainen hoitoraha. Lastenhoidon tukia perheet hakevat Kelan kautta.

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2021	31.12.2021
varhaiskasvatusjohtaja	1	
päiväkodin johtaja		1
varajohtaja	1	1
varhaiskasvatuksen opettaja	3	4
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	7,5	7,5
päiväkotiapulainen	0,7	0,6
perhepäivähoitaja	1	

Tunnusluvut

Varhaiskasvatuksen nettomenot ovat 442 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät).
Päiväkotiki Vekaran nettomenot ovat 13 923 €/lapsi (sis. poistot ja sisäiset erät).
Esikoululaisten varhaiskasvatuksen nettomenot ovat 2 302 €/lapsi (sis. poistot ja sisäiset erät).

OPETUSPALVELUT

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot	13 594		13 594	20 893	7 299
Maksutulot	11 500		11 500	7 923	-3 577
Tuet ja avustukset	3 500	2 000	5 500	17 890	12 390
Muut toimintatulot	4 000		4 000	2 448	-1 552
TOIMINTATULOT	32 594		34 594	49 154	14 560
Henkilöstömenot	-859 003		-859 003	-911 364	-52 361
Palvelujen ostot	-1 117 087	-99 000	-1 216 087	-1 223 990	-7 903
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46 495		-46 495	-36 188	10 307
Avustukset					
Muut toimintamenot	-8 380		-8 380	-11 673	-3 293
TOIMINTAMENOT	-2 030 965	-99 000	-2 129 965	-2 183 215	-53 250
Sisäiset tulot	101 478		101 478	106 009	4 531
Sisäiset menot	-430 216		-430 216	-444 785	-14 569
Sisäiset yhteensä	-328 738		-328 738	-338 776	-10 038
TOIMINTAKATE	-2 327 109	-99 000	-2 424 109	-2 472 837	-48 728
Rahoituskulut					
Poistot ja arvonalentumiset	-35 611		-35 611	-35 611	0
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-2 362 720	-99 000	-2 459 720	-2 508 448	-48 728

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastualueet: perusopetus ja muut opetuspalvelut.

Koulun toiminta-ajatus on määritelty opetussuunnitelmassa:

”Oppilaita tuetaan heidän kasvussaan itsestään, muista ihmisistä, ympäröivästä yhteiskunnasta ja luonnosta välittäviksi vastuuntuntoisiksi kansalaisiksi. Koulun pyrkimyksenä on oppilaan itsetunnon ja monipuolisen ilmaisutaidon kehittäminen.”

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Rehtori

Sitovat tavoitteet

Laadukas perusopetus on sidoksissa kuntastrategiaan. Koulun strateginen painopistealue lukuvuonna 2020-2021 on sujuvuus. Tähän linkittyvät osatekijöinä myös luotettavuus ja turvallisuus.

Henkilökunta on koulutettu 8/21 Huomaa hyvä! -materiaaleihin. Tämän tavoitteena on pyrkiä opetuksen ohessa lisäämään lapsen itsetuntemusta ja kaveritaitoja, joiden myötä lisätä turvallisuudentunnetta. Pidemmän aikajänteen tavoite on, että lisääntyneet kaveritaidot ja itsetuntemus vähentävät myös kiusaamistapauksia. Vuoden vaikuttavimpana turvallisuusasiana on ensisijaisesti ollut päivittäinen terveysturvallisuus niin ohjeissa, puheissa kuin käytännön toimissakin (siivous, kaiken koulutoiminnan porrastaminen, yhteisöllisen toiminnan rajaaminen, hygieniasääntöjen noudattaminen, turvaväleistä huolehtiminen, maskit, käsienpesut, desinfiointit, karanteenit, tartunnanjäljitys, tartunnansaaneiden ja altistumisen päivittyvät toimintaohjeet ym.).

Sujuvuuden näkökulmasta tarkastelussa ovat henkilökunnan työtehtävien, tehtäväalueittaisten palkkarakenteiden ja henkilökohtaisen palkan rakenteen läpinäkyvyys, vastuualueiden, sopimuspalveluiden sekä koulupäivien sujuvuuteen liittyvät prosessit. Vuoden aikana on tarkistettu ja päivitetty laaja-alaisen erityisluokanopettajan ja koulusihteerin tehtäväkuvat, tehty avoimeksi ohjaajatyöntien ja kaminen henkilöstön kesken, tarkistettu apip-toiminnan prosesseja käytännön järjestelyjen tasolla, käynnistetty 0-2.lk alkuluokkatoiminta, tarkistettu koulukuljetussäännöt, tarkistettu maksullisen koulukuljetuksen toimintaohjeet, ja covid-19.stä johtuvissa poikkeusoloissa toimiminen on vaatinut jatkuvaa arviointia liittyen koulupäivän toimintoihin ja sujuvuuteen.

Talouden näkökulmasta tavoitteena ja 8/2020 alkanein toimin on tarkastella ja arvioida opetuspalveluiden kustannuksia koskien seuraavaa toimintakautta siten, että toimintoalueittain budjetoidut varat ovat mahdollisimman täsmälliset suhteessa keskimääräisiin vuosikustannuksiin. Näin opetuspalveluiden talouden kokonaisuudessa ei olisi aiempien vuosien tavoin säännöllistä ylijäämää (vertailussa käytetty vuosien 2018, 2019 ja 2020 TP/TA). Kokonaiskustannukset ovat edelleen tarkastelussa. TA21.n tehdyt säästöt verraten TA20.n oli joiltakin osin ylimitoitettut huomioiden mm karanteenien vuoksi pidentyneistä ja lisääntyneistä sairaspöissaoloista johtuneet kustannukset ja muuttuneet erityisen tuen oppilaiden tilanteet (henkilöstökulut).

Sujuvuutta talouteen etsitään mm. vakiinnuttamalla toimintakustannukset tietyille tasolle, ja tekemällä kokonaisuuden sekä toimintoalueiden toimintakulut läpinäkyviksi ja jäljitettäväiksi, sekä tasapainoon suhteessa kunnan taloustilanteeseen. Tarkempi toimintakustannusten seuranta on sisältänyt mm. keskustelua tiliöimisohjeiden tarkennuksista. Esim. koulukuljetusten toimintakulut muunnettiin 2021 koulukäytössä km-perustaisesta reittikohtaisiksi päivähinnoiksi. Tämä yksinkertaistaa kuluseurannan selkeällä kiinteällä maksulla. Muun toiminnan peruskulut elävät vuosittain riippuen esim. laitteiden tai materiaalien uusimistarpeesta. Todellinen sujuvuus vaatisi pidemmän aikajänteen taloussuunnittelua. Talousvuosia 2020 ja 2021 keskenään verraten opetuspalveluihin kohdistuneet TA21 säästöt olivat jälkikäteen arvioiden ylimitoitettut.

Edelleen on mahdollista tarkistaa tuloja ja menoja esim. selvittämällä kunnalta laskutettavia lastensuojelun huostaanoton vuoksi muualla opiskelevien maksujen perusteita / laskuttamalla vastaavia kuluja muualta -> vastuuhenkilö, vakiintuneet toimintamallit ja tarkka seuranta. Tämä työ on edelleen kesken.

Hätätilanteissa oikein toimimisen ja sujuvan toiminnan turvaamiseksi kummankin lukukauden aikana oppilaiden kanssa harjoiteltiin yhden kerran poistumista (si) ja kerran sisäänsuojautumista (kl). Ensimmäinen poistumisharjoitus tehtiin ilman hälytystä ja sovittuna kellonaikana. Sisäänsuojautumisessa harjoiteltiin sisätiloihin turvallista kokoontumista.

Hyvinvoiva ja liikkuva pukkilalainen

Perusopetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaiden arjen taitoja ja antaa kaikille tilaisuuksia, joissa niitä voi pysähtyä pohtimaan ja harjoittelemaan. Sujuvaan ja hyvään työ- ja koulupäivään liittyy myös kokemus turvallisuudesta.

Koulun yhteisöllisessä opiskelijahuoltotyössä tarkastellaan ja arvioidaan prosesseja, seurataan, ja kehitetään koulu yhteisön, luokkien ja oppilasryhmien hyvinvointia. Lisäksi tähän sisältyy mm. kouluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta huolehtiminen. Yhteistyötä tehdään oppilaiden, huoltajien ja muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien toimijoiden kanssa.

COVID-19.n poikkeustilanteen vuoksi liikuntaan ja yhteiseen toimintaan liittyvät hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä vahvistavat tilaisuudet ja tapahtumat on rajattu luokkakohtaisiksi toimiksi. Koulun yhteisöllinen ja sosiaalisuutta sekä kaveritaitoja lisäävät yhteiset välitunnit ovat rajautuneet oman luokan kesken toteutettaviksi, ja toiminnalliset tapahtumat on siirretty, tai järjestetty pienemmässä mittakaavassa. Taito- ja taideaineisiin nivoutuneet luovat ja yhteisöllisyyttä lisäävät valinnaisaineet on myös toteutettu koronaohjeistusten mukaan vaihdellen luokkakohtaisesti, tai 4-6.lk sekaryhmillä. Yhteisöllisen hyvinvointiin tähtäävän toiminnan puuttuessa vuoden 2021 aikana opetus on sisältänyt, mahdollisuuksien niin sallissa, mm. runsaasti ulkoleikkejä ja ulkoliikuntaa, retkeilyä, johdonmukaisempaa TVT-taitojen kartuttamista ja opetukseen vaihtelua tuovien käytännön asioiden oppimista.

Laadukasta yhteisöllistä toimintaa edistävä asuin- ja elinympäristö

Henkilöstöä ja oppilaita osallistetaan oppimisympäristöihin liittyvään päätöksentekoon ja kouluympäristön kehittämiseen liittyvissä asioissa. Oppimisympäristöjen ja koulun toiminnan kehittäminen on keskeytymätön prosessi.

Koulun laitekanta luokkien AV-laitteiden osalta alkaa olla lakkautetuilta kouluilta kierrätettyä sekä vanhentunutta, osin toimintakunnotonta. Myös koulun mobiililaitteissa alkaa olla uusintapainetta ja joidenkin luokkien tietotyövälineet ovat myös vanhentunutta mm. ohjelmistojen osalta. Nämä kulut ja kautuivat ja siirtyivät kalustohankinnoissa globaalien toimitusvaikeuksien vuoksi vuoden 2021 viimeiselle sekä vuoden 2022 ensimmäiselle neljännekselle (TA2022).

Kouluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta huolehditaan tiivistämällä yhteistyötä kiinteistöhuollon kanssa koulurakennuksen ja piha-alueen kunnon ylläpitohuolloin ja -korjauksin. Toimintatapoja selkeytettiin ja 9/2020 kiinteistökatsauksessa todettuja huolto- ja korjauskohtia sekä uudistuksia toteutetaan useamman vuoden aikajänteellä.

Voimavarana motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta

Työhyvinvointi muodostuu arkisesta työstä ja sen mielekkyydestä, terveydestä ja turvallisuudesta. Työhyvinvointia lisäävät muun muassa hyvä ja motivoiva johtaminen sekä työyhteisön ilmapiiri, työntekijöiden oma ammattitaito sekä mahdollisuus kehittyä.

Henkilöstölle tai yksittäisille työntekijöille järjestetään mahdollisuuksien mukaan ja talouden niin salliessa osaamista sekä ammattitaitoa lisäävää koulutusta. Perusopetuksen henkilöstö osallistuu kunnan tarjoamiin työhyvinvointia lisääviin tapahtumiin soveltuvin osin, ja työntekijöitä kannustetaan osallistumaan ja hyödyntämään kunnan tarjoamia ilmaisia kuntoilupalveluja. Osa työhyvinvointia edistävästä tapahtumista tuotetaan oman työyhteisön tai mahdollisesti yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa. Koululla toimii tyhy-tiimi, minkä keskittymisalueena on työhyvinvoinnin laadun parantamiseen ideoimalla työympäristöön ja henkiseen hyvinvointiin liittyviä muutoksia ja toimintoja.

Henkilökunnalle järjestettiin koronatilanteen salliessa lukuvuoden loppupuolella rentoutushetki, minkä toteutti Pukkilan kunnan liikuntapalvelut. Vuoden 2021 aikana kokoontuminen ja yhteisöllinen toiminta rajautui suurimmalta osin pois johtuen koronaviruksen aiheuttamasta pitkäkestoisesta erityistilanteesta.

Koulun toimintaa ja yhteisön hyvinvointia on käsitelty säännöllisesti henkilökunnan kokouksissa. Poikkeavuuksiin ja huolenaiheisiin on tartuttu ja toimintaa on kehitetty hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä vahvistavaan suuntaan (esim. taukojen varmistaminen henkilökunnan toisiansa tauottamalla työpäivän aikana pitkään kestäneiden poikkeusjärjestelyiden aikana).

Perusopetus

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	32 594	2 000	34 594	49 154	14 560
Menot	-2 026 465	-99 000	-2 125 465	-2 182 978	-57 513
Netto	-1 993 871	-97 000	-2 090 871	-2 133 824	-42 953
Sis. tulot	101 478		101 478	106 009	4 531
Sis. menot	-430 216		-430 216	-444 784	-14 568
Toimintakate	-2 322 609	-97 000	-2 419 609	-2 472 599	-52 990
Rahoituskulut					
Poistot	-35 611		-35 611	-35 611	0
Yhteensä	-2 358 220	-97 000	-2 455 220	-2 508 210	-52 990

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: hallinto, esiopetus, Kirkonkylän koulu, erityisopetus, aamupäivä- ja iltapäivätoiminta, kuljetus- ja tukipalvelut sekä kotikuntakorvaukset. Torpin koulu lakkautettiin valtuuston 5.11.2018 tekemällä päätöksellä 1.6.2019. Lukuvuodesta 2019-2020 alkaen perusopetuksessa on keskitetty opetus kokonaan Kirkonkylän kouluun.

Koulun toiminta-ajatus on määritelty opetussuunnitelmassa: "Oppilaita tuetaan heidän kasvussaan itsestään, muista ihmisistä, ympäröivästä yhteiskunnasta ja luonnosta välittäviksi vastuuntuntoisiksi kansalaisiksi. Koulun pyrkimyksenä on oppilaan itsetunnon ja monipuolisen ilmaisutaidon kehittäminen."

Vastuhenkilö on rehtori. Rehtori vastaa perusopetuksen johtamisesta kunnassa. Hänelle kuuluvat myös muut kunnan perusopetuksen hallinnolliset työt tehtävänkuvauksessa määritellyllä tavalla. Rehtorilla ei ole omaa luokkaa eikä tehtävään sisälly opetusvelvollisuutta.

Tilinpäätösvuoden toiminta

Hallinto TA Tulot 0 €, Menot -74 478 €, Netto -74 478 €
TP Tulot 0 €, Menot -81 561 €, Netto -81 561 €

Hallinnon menoja ovat rehtorin ja koulusihteerin palkkakustannukset ja toiminnalliset menot (matkat, koulutus, puhelin yms.).

Esiopetus TA Tulot 0 €, Menot -141 941 €, Netto -141 941 €
TP Tulot 0 €, Menot -128 776 €, Netto -128 776 €

Esiopetuksessa noudatetaan kunnanhallituksen 23.5.2016 hyväksymää ja 1.8.2016 käyttöön otettua esiopetuksen opetussuunnitelmaa. Esiopetusta annetaan Kirkonkylän koulussa 20 tuntia viikossa kahdessa opetusryhmässä koulun työpäivinä klo 9:15-13:15. Lukuvuoden 2020-2021 kevätlukukaudella oli yhteensä 26 oppilasta. Lukuvuoden 2021-2022 syksyllä aloitti esiopetuksen 19 oppilasta.

Esiopetuksessa työskentelee kaksi esiluokanopettajaa, yksi koulunkäynninohjaaja. Esiopetuksen ryhmässä on myös yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (palkkakulut varhaiskasvatuspalveluissa). Esiopetuksen kauden 2021-2022 oppilasmäärän mukaisesti esiopetuksen kuluihin sijoitettu yhden ohjaajan ppr on jaettu resurssina esiopetuksen ja perusopetuksen kesken syyslukukaudesta 2021-alkaen.

Kirkonkylän koulu

TA Tulot 5 500 €, Menot -568 997 €, Netto -563 497 €

TP Tulot 24 637 €, Menot -609 989 €, Netto -585 352 €

Koulun opetustyössä noudatetaan kunnanhallituksen 27.5.2019 hyväksymää opetussuunnitelmaa, koskien taito- ja taideaineiden valinnaiskursseja, sekä varhennetun A1 -kielen opetusta, joka tuli voimaan 1.8.2019.

Kevään 2021 aikana paikallista opetussuunnitelmaa päivitetään taito- ja taideaineiden osalta, sekä mahdollisesti joidenkin monialaisten oppiaineiden kohdalle. Taito- ja taideaineiden lisätty valinnaisainekurssi purettiin ja perusopetuksen tuntijako tarkistettiin.

Kirkonkylän koulussa on kahdeksan perusopetuksen ryhmää, joista kaksi toimii erityisopetuksen pienryhmänä. Pienryhmään ohjautuu erityisen tuen tarpeen mukaan oppilaita eri luokka-asteilta. Koulussa työskentelee kuusi luokanopettajaa, kaksi erityisluokanopettajaa, laaja-alainen erityisopettaja, yksi määräaikainen resurssiopettaja, viisi koulunkäynninohjaajaa, sekä kaksi henkilökohtaista avustajaa. Koulunkäynninohjaajat ja henkilökohtaisina avustajina toimivat ohjaajat sekä esikoulun ohjaajat ovat myös aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajia.

Koronatilanteen ja valtakunnallisen ohjeistusten vuoksi pidemmät ja useammat sairauslomat (hengitystieinfektio-oireisena ei töihin, 2vrk oltava oireettomana) lisäsivät selkeästi henkilöstökuluja. Henkilöstökulua kokonaisuutena lisää yksi resurssiopettaja ja toinen erityislapsen henkilökohtainen ohjaaja. Nämä eivät vaikuta TP21 tilanteeseen, ovat menoa ja hankkeesta/lapsen kotikaupungista laskutettavaa tuloa.

Erityisopetus

TA Tulot 0 €, Menot -128 489 €, Netto -128 489 €

TP Tulot 0 €, Menot -135 404 €, Netto -135 404 €

Kirkonkylän koululla annetaan osa-aikaista erityisopetusta, jota toteuttaa laaja-alainen erityisopettaja. Osa-aikaisen erityisopetuksen tarkoitus on tukea yleisopetuksen yhteydessä olevia yleisen tuen, tehostetun tuen sekä erityisen tuen oppilaita, joilla on oppimisen tai sopeutumisen vaikeuksia. Opetus tapahtuu koulupäivän aikana yksilö-, pienryhmä- tai samanaikaisopetuksena. Laaja-alaisen erityisopettajan toteuttama osa-aikainen erityisopetus yleisopetuksen luokassa on joko ennalta ehkäisevää, esi- ja alkuopetusikäisten oppimisen valmiuksia tukevaa opetusta tai ilmenneitä vaikeuksia kuntouttavaa.

Erityistä tukea tarvitsevat oppilaat voivat Kirkonkylän koulussa opiskella joko kokonaan tai osittain pienryhmässä. Pienryhmä tekee säännöllistä yhteistyötä yleisopetuksen ryhmien kanssa, mm harjoittelemalla säännöllisesti isoissa ryhmissä opiskelua yleisopetukseen integroituna. Pienryhmässä opiskelusta tai muista järjestelyistä sovitaan erityisen tuen oppilaan huoltajien kanssa HOJKS-neuvotteluissa.

Syksyllä 2021 palkattiin 4-6.lk pienryhmään henkilökohtainen ohjaaja erityislapselle syksyn -21 aikana. 4-6.lk pienryhmässä työskentelee yksi koulunkäynninohjaaja suunniteltua enemmän rauhallisen ja turvallisen koulupäivän varmistamiseksi 12.lle erityisoppilaalle 8-21 alkaen. Molemmat rekrytoinnit on tehty kunnanjohtajan päätöksellä.

Aamupäivä- ja iltapäivätoiminta

TA Tulot 11 500 €, Menot -63 842 €, Netto -52 342 €

TP Tulot 7 771 €, Menot -61 223 €, Netto -53 452 €

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa noudatetaan kunnanhallituksen 13.6.2011 hyväksymää ja 1.8.2011 käyttöön otettua perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelmaa. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta on lain mukaan tarkoitettu ensisijaisesti 1. ja 2. vuosiluokkien oppilaille sekä erityisen tuen oppilaille. Lapsilla on mahdollisuus osallistua aamupäivä- ja/tai iltapäivätoimintaan klo 7.30 - 17.00. Toimintaan saadaan valtionosuutta.

Kunnanhallitus päätti asiakasmaksujen korottamisesta 1.8.2015 lukien. Maksut on porrastettu hoitoajan mukaan, maksu on 60, 80 tai 100 €/kk. Osa oppilaista on päivähoidon vastuulla koulun tiloissa. Päivähoidon ja koulun henkilökunta toimii kiinteässä yhteistyössä. Lukuvuonna 2019-2020 apitoimintaan osallistui 21 oppilasta. Syksyllä 2020 toimintaan osallistui yhteensä 28 oppilasta.

Kuljetus- ja tukipalvelut

TA Tulot 4 000 €, Menot -225 000 €, Netto -221 000 €
TP Tulot 2 514 €, Menot -240 528 €, Netto -238 014 €

Aamupäivä- ja iltapäivätoiminnassa noudatetaan kunnanhallituksen 13.6.2011 hyväksymää ja 1.8.2011 käyttöön otettua perusopetuksen aamupäivä- ja iltapäivätoiminnan suunnitelmaa. Suunnitelma on päivitetty 11.5.2015.

Lapsilla on mahdollisuus osallistua aamupäivä- ja/tai iltapäivätoimintaan klo 7.30 - 17.00. Toimintaan saadaan valtionosuutta. Maksuja on tarkastettu 1.8.2015 alkaen siten, että maksuluokat ovat 60, 80 tai 100 €. Aamupäivä- ja iltapäivätoiminta on lain mukaan tarkoitettu ensisijaisesti 1. ja 2. vuosiluokkien oppilaille sekä erityisoppilaille. Myös esiopetuksessa olevia lapsia voi olla mukana toiminnassa. Ryhmässä saa olla enintään 25 oppilasta. Aamupäivä- ja/tai iltapäivätoiminnassa tehdään yhteistyötä varhaiskasvatuksen kanssa.

Aamupäivä- ja iltapäivätoiminnan osalta toiminta-aikoja tarkistettiin poistamalla oppilailta odotustunti syksystä 2021 alkaen. Toimintamaksujen tarkistaminen on suunniteltu keväälle 2022.

Kuraattori- ja psykologipalvelut

TA Tulot 0 €, Menot -38 000 €, Netto -38 000 €
TP Tulot 0 €, Menot -39 920 €, Netto -39 920 €

Oppilaitoksen sijaintikunta vastaa oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 §:n mukaan opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan sijaitsevien esi- ja perusopetusta, lukiokoulutusta ja ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten opiskelijoille heidän kotipaikastaan huolimatta. Kunta ostaa nämä palvelut Orimattilan kaupungilta.

Orimattilan kaupunki myy koulukuraattoripalvelua viikkotyöpanoksesta (38,25 t) kahden työpäivän (2 x 7,5 t) verran kunnalle, jolloin kunnan osuus koulukuraattorin henkilöstökuluista on 42 %. Koulupsykologin palvelua ostetaan viikkotyöpanoksesta (38,25 t) 9,5 tunnin verran. Koulupsykologi työskentelee pääsääntöisesti yhden työpäivän (7,5 t) viikossa Pukkilassa. Loput 2 viikkotuntia toteutetaan työtehtävien määrä huomioiden työajan tehokkaan käytön mukaisesti. Kunnan maksama korvaus koulupsykologin työstä on 27 % henkilöstökuluista. Kunta maksaa kuraattorin ja psykologin matkakustannukset.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 41 a §:n mukaan, oppilas- ja opiskelijahuoltolain 7 §:n perusteella, opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluista järjestämisvastuussa oleva kunta voi laskuttaa em. palvelujen käyttämisestä aiheutuneet oppilas- tai opiskelijakohtaiset henkilöstökustannukset oppilaan tai opiskelijan kotikunnalta.

Kunnalla on sopimus Askolan kunnan kanssa koskien yläkoulua käyviä oppilaita. Periaatteena on, että kumpikin kunta vastaa omien oppilaidensa menoista. Tavoitteena on, että kotikuntakorvaukset riittävät menoihin. Erityisopetuksen tarve vaihtelee vuosittain; on mahdollista, että kunta joutuu korvaamaan Askolalle näitä menoja (jos kotikuntakorvaukset eivät kata menoja). Määrärahavaroja tähän ei ole.

Kotikuntakorvaukset

TA Tulot 13 594 €, Menot -884 719 €, Netto -871 125 €
TP Tulot 14 232 €, Menot -885 576 €, Netto -871 344 €

Pukkilalaisia opiskelee muiden kuntien kouluissa. Kunta maksaa koulutuksen ylläpitäjälle kotikuntakorvauksia. Ne määräytyvät 31.12. tilanteen mukaisesti. Kotikuntakorvaus perustuu kunnan esi- ja perusopetuksen laskennallisiin kustannuksiin ja se on eri suuruinen 6, 7-12 ja 13-15 -vuotiaille. Kotikuntakorvauksen perusosasta säädetään vuosittain asetuksella. Korvauksen perusosa oli 7 117 €.

Kotikuntakorvauksen nettomenot olivat 908 400 vuonna 2017, 867 388 € vuonna 2018, 753 732 € vuonna 2019, 802 024 € vuonna 2020 ja 871 344 € vuonna 2021.

Oppilasmäärät (tilastointipäivänä 20.9.2021)

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Kirkonkylän koulu	133	133	129	123	120	115	116
Torpin koulu	0	0	0	17	24	25	27
Yhteensä	133	133	129	140	144	140	143
Esiopetus	19	26	18	18	25	25	20
Yhteensä	151	159	147	158	169	165	163

Henkilöstö

Tehtävänimike	1.1.2021	31.12.2021
rehtori	1	1
esiluokan opettaja	2	2
luokanopettaja	7	6
erityisopettaja	1	1
erityisluokanopettaja	1	2
resurssiopettaja ¹⁾	1	1
koulunkäynninohjaaja	5	6
koulusihteeri	½	1
henkilökohtainen avustaja	3	2

¹⁾ määräaikainen

Tunnusluvut

Perusopetuksen nettomenot ovat 1 357 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Esiopetuksen nettomenot ovat 8 803 €/oppilas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Kirkonkylän koulun nettomenot ovat 7 080 €/oppilas (sis. poistot ja sisäiset erät)

Muut opetuspalvelut

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot					
Menot	-4 500		-4 500	-238	4 262
Netto	-4 500		-4 500	-238	4 262
Sis. tulot					
Sis. menot					
Toimintakate	-4 500		-4 500	-238	4 262
Rahoituskulut					
Poistot					
Yhteensä	-4 500		-4 500	-238	4 262

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus.

Vastuhenkilö on rehtori.

Talousarviovuoden toiminta

Lukiokoulutus TA Tulot 0 €, Menot -2 000 €, Netto -2 000 €
TP Tulot 0 €, Menot 0 €, Netto 0 €

Kustannukset ovat aiheutuneet psykologi- ja kuraattoripalvelujen ostosta.

Ammatillinen koulutus TA Tulot 0 €, Menot -2 500 €, Netto -2 500 €
TA Tulot 0 €, Menot -238 €, Netto -238 €

Kustannukset ovat aiheutuneet psykologi- ja kuraattoripalvelujen ostosta.

YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT

	2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Myyntitulot					
Maksutulot					0
Tuet ja avustukset	95 000		95 000	103 004	8 004
Muut toimintatulot	359 631		359 631	362 100	2 469
TOIMINTATULOT	454 631		454 631	465 104	10 473
Henkilöstömenot	-15 100		-15 100	-12 940	2 160
Palvelujen ostot	-1 046 903		-1 046 903	-1 129 171	-82 268
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-296	-296
Avustukset					
Muut toimintamenot				-6 275	-6 275
TOIMINTAMENOT	-1 062 003		-1 062 003	-1 148 682	-86 679
Sisäiset tulot	327 499		327 499	347 210	19 711
Sisäiset menot	-8 900		-8 900	-18 492	-9 592
Sisäiset yhteensä	318 599		318 599	328 718	10 119
TOIMINTAKATE	-288 773		-288 773	-354 860	-66 087
Rahoitustuotot					
Poistot ja arvonalentumiset	-328 654		-328 654	-326 115	2 539
YKSIKKÖ YHTEENSÄ	-617 427		-617 427	-680 975	-63 548

Tehtäväalueen sisältö

Tehtäväalue sisältää vastuualueet: hallinto, yhdyskuntapalvelut ja kiinteistöt.

Tehtäväalueen vastuhenkilö

Kunnanjohtaja

Sitovat tavoitteet

Terveyttä ja hyvinvointia edistävä asuin- ja elinympäristö

Kiinteistöjen ja yleisten alueiden hoito ja kunnossapito tehdään laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Talvikunnossapidon vasteajat ovat laskeneet edellisestä vuodesta.

Mittari: Katujen kunnossapito €/M. Kuntalaispalautteiden määrä.

Toteuma: 4,03 €/m (v. 2019 3,54 €/m ja v. 2020 3,25 €/m)

Palautteet: 2 kpl

Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta kunnan voimavarana

Henkilöstön osaamista kehitetään ja työhyvinvointia edistetään.

Mittari: Teknisen osaston henkilökunta on suorittanut tarvitsemansa koulutuksen.

Toteuma: Henkilöstö päivitti tarvittavat ammattipätevyydet (mm. allasvesikortti, työturvallisuuskortti)

Hallinto TA Tulot 0 €, Menot -79 400 €, Netto -79 400 €
TP Tulot 0 €, Menot -88 481 €, Netto -88 481 €

Tulosalueen tehtävänä on tuottaa hallintopalveluita tekniselle lautakunnalle, teknisten palveluiden tulosalueille sekä Myrskylän että Pukkilan kuntalaisille. Hallinnon tehtävänä on huolehtia koko teknisen palveluiden kehittämisestä, taloudesta ja tiedottamisesta.

Kokonaisuudessaan hallinnon kulut **ylittyivät 9 082 €.**

Hallintopalveluiden toimintakulujen poikkeama johtui henkilöstö- ja lautakuntakulujen ylityksestä, joka vaikutti myös toimintatuottojen ylitykseen yhteistoimintasopimuksen mukaisen kustannusjakoperiaatteiden mukaisesti. Henkilöstökulujen ylitykseen vaikutti myös vuoden 2020 teknisten palveluiden palvelulaskutuksen loppuosuus Pukkilan kunnalle. Lautakunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Teknisen lautakunnan uusi toimikausi alkoi 1.8.2021. Henkilöstö suoritti tehtävien hoitamiseen vaadittavat ammattipätevyyskurssit.

Yhdyskuntapalvelut TA Tulot 0 €, Menot -354 203 €, Netto -354 203 €
TP Tulot 0 €, Menot -372 954 €, Netto -372 954 €

Teknisten palveluiden tehtävänä on huolehtia Myrskylän ja Pukkilan kuntien omistamien yleisten alueiden, liikuntapaikkojen, kaavateiden ja valaistuksen kunnossapidosta, rakentamisesta ja rakennuttamisesta yhdessä kunnan alueella toimivien yhteistyökumppanien kanssa sekä muiden palvelutarjoajien kanssa

Yhdyskuntateknisiin palveluihin kuuluvat:

- liikenneväylät
- puistot, yleiset alueet ja liikuntapaikat
- palo- ja pelastustoimi
- rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Kokonaisuudessaan **yhdyskuntapalvelujen budjetti ylittyi 18 572 €.**

Puistot, yleiset alueet ja liikuntapaikat:

Kokonaisuudessaan osa-alueen kulut **ylittyivät 8 621 €.**

Puistojen ja yleisten alueiden ja liikuntapaikkojen kustannusten ylittyminen johtuu korvaavan ajettavan ruohonleikkurin hankinnasta sekä talviliikuntapaikkojen kunnossapitokustannusten noususta (mm. polttoaine, vesi ym.).

Kaavatiet:

Kokonaisuudessaan osa-alueen kulut **ylittyivät 9 568 €.**

Liikenneväylien osalta kaavateiden kunnossapidon kustannusten ylittyminen johtuu pääosin kaavateiden talvikunnossapito tarpeista olosuhteiden vuoksi. Kaavateihin tehdyt korjausinvestoinnit (mm. Venteraanitie ja Papumäentie) alentavat osaltaan väylien vuosittaisia korjaus- ja kunnossapitotarpeita.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Budjetoitu kuntaosuus alittui 1 645 €.

Askolan, Myrskylän, Pornaisten ja Pukkilan kuntien muodostaman yhteisen rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun hallintovastuu ja tehtävät on keskitetty Askolan kunnalle. Tekniset palvelut seuraavat vuoden aikana organisaation toimintaa, osallistuu kuntien väliseen yhteistyökokoukseen ja puuttuu tarvittaessa epäkohtiin.

Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun kanssa käytiin vuoden aikana palvelutasoa läpi aina tarvittaessa. Toiminnassa esiintyi poikkeamia, johtuen mm. yksikön henkilöstömuutoksista ja siitä johtuvista ajoittaisesta resurssivajauksesta. Toimintakulujen poikkeamat johtuvat rakennusvalvonnan kunta-kohtaisten maksuosuuksien alituksesta, johon vaikuttavat lupamäärien vähäisyys sekä toiminnan kulujen alitus.

Palo- ja pelastustoimi

Budjetoitu kuntaosuus alittui 4 182 €.

Tehtävänä on huolehtia palo- ja pelastustoimen tehtävistä, jotka hoitaa Itä-Uudenmaan pelastuslaitos.

Kiinteistöhoitajat osallistuivat kiinteistöiden palotarkastuksiin. Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen keskeisten henkilöiden kanssa on käyty neuvotteluja ajankohtaisista aiheista aina tarvittaessa. Määräraha on maksuosuus.

Kiinteistöt TA Tulot 454 631 €, Menot -682 400 €, Netto -172 769 €
TP Tulot 465 104 €, Menot -687 246 €, Netto -222 142 €

Kokonaisuudessaan osa-alueen kulut **ylittyivät 58 846 €.**

Tehtävänä on huolehtia kunnan omistamien kiinteistöiden huolto- ja kunnossapidosta sekä rakennuttamisesta yhdessä kunnan alueella toimivien yhteistyökumppanien sekä muiden palvelutarjoajien kanssa.

Covid-19 viruksen aiheuttaman poikkeustilanteen jatkumisesta huolimatta huolto-, ylläpito ja korjaustöitä jatkettiin mahdollisimman normaalisti ja ennen kriisiä suunnitellun mukaisesti keskeisten palveluiden ja yhteiskunnan toimivuuden turvaamiseksi.

Kunnan katujen, pihojen aeraus- ja liukkaudentorjuntatöiden osalta käynnistyi syksyllä toinen sopimuskausi, joka kestää 30.4.2022 asti. Tämän kauden jälkeen sopimusta voidaan jatkaa 1 + 1 vuotta (30.4.2024 saakka) molempien sopijapuolten suostumuksella. Pukkilan kunnan alueen urakoitsijoina toimivat Yli-Hyrylä Oy, Pukkilan Kiinteistöhuolto Oy ja Ari Saloranta.

Myrskylän ja Pukkilan kuntien korjaus- ja kunnossapitopalveluiden sekä korjaus- ja kunnossapitopalveluiden puitesopimuksissa jatkettiin optiona vuodelle 2022.

Kunnan päällystetyistä kaavateistä suoritettua vaurio- ja palvelutasomittauksen perusteella päätettiin vuoden 2022 investointikohteiden toteuttaminen.

Kiinteistöt vastualueen toimintakulujen ylittymisestä n. 31 000 € johtuu suoraan lämmityskustannusten ylittymisestä, n. 17 000 € museorakennuksen korjauksesta, johon on saatu Museoviraston avustusta 8 000 €. Avustusosuus tilitetään suoraan Pukkilan kunnalle. Muu n. 10 000 € ylitys muodostuu kiinteistöiden sähkönkulutuksesta sekä kalusto- ja korjauskustannuksista.

Tärkeimmät tunnusluvut

Pukkila	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TOT 2021
Kiinteistöjen tilavuus m ³	40 269	40 269	40 269	40 269
Kiinteistöjen kerros-m ²	9 481	9 481	9 481	9 481
Sähkön kulutus kWh/v	687 143	642 606	656 492	674 574
Sähkön kulutus kWh/kerros-m ²	72,5	67,8	69,2	71,2
Lämmitys MWh/v (ei paloase-ma)	1 266	1 146	710	1 431
Lämmityksen kulutus MWh/rakennus-m ³ , (34 330 m ³)	0,037	0,033	0,018	0,042
Hoidettavat kaavatiet m	16 660	16 660	16 660	16 660
Kaavateiden kunnossapito € *	59 039	54 217	63 600	67 168
Kaavateiden kunnossapito €/m	3,54	3,25	3,82	4,03

Tunnusluvuissa on mukana seuraavat kiinteistöt: Hyvinvointikeskus Onni, päiväkotiki Vekara, Kirkonkylän ja Torpin koulut, kunnanvirasto, paloasema, Pukkilan Säästösuvento, galleria Koivulinna, Iilijärven maja ja teknisen varastohalli.

*Katuken kunnossapitokustannuksiin sisältyy katuvalaistus.

Yhdyskuntateknisten palvelujen nettomenot ovat 368 €/asukas (sis. poistot ja sisäiset kulut

8.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TA 2021	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	1 125 669	30 000	1 155 669	1 161 495	5 826
Myyntitulot	316 244		316 244	314 405	-1 839
Maksutulot	121 774		121 774	90 698	-31 076
Tuet ja avustukset	307 000	30 000	337 000	371 323	34 323
Muut toimintatulot	380 651		380 651	385 069	4 418
Toimintamenot	-12 550 341	-124 000	-12 674 341	-12 598 356	75 985
Henkilöstömenot	-2 654 998		-2 654 998	-2 705 978	-50 980
Palvelujen ostot	-9 273 105	-99 000	-9 372 105	-9 296 358	75 747
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-200 608		-200 608	-189 347	11 261
Avustukset	-383 600	-25 000	-408 600	-351 187	57 413
Muut toimintamenot	-38 030		-38 030	-55 486	-17 456
Toimintakate	-11 424 672	-94 000	-11 518 672	-11 436 861	81 811
Verotulot	7 091 000	180 000	7 271 000	7 355 895	84 895
Valtionosuudet	3 916 000	-27 000	3 889 000	3 890 227	1 227
Rahoitustulot ja -menot	142 000		142 000	131 919	-10 081
Korkotulot	32 000		32 000	32 318	318
Muut rahoitustulot	156 700		156 700	144 438	-12 262
Korkomenot	-46 000		-46 000	-44 429	1 571
Muut rahoitusmenot	-700		-500	-408	92
Vuosikate	-275 672	59 000	-216 672	-58 820	157 852
Poistot ja arvonalennukset	-388 665		-388 665	-385 177	3 488
Suunnitelman mukaiset poistot	-388 665		-388 665	-385 177	3 488
Arvonalennukset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset menot					
Tilikauden tulos	-664 337	59 000	-605 337	-443 997	161 340

Talousarvioon muutosten jälkeen verrattuna toimintakate muodostui 81 811 € arvioitua paremmaksi. Tilikauden toimintamenot alittuivat lopullisesta arviosta 75 985 €. Toimintatuotot ovat puolestaan 5 826 € arvioitua suuremmat. Verotuloja kertyi 84 895 € arvioitua enemmän ja valtionosuuksia 1 227 € enemmän.

Talousarviossa muutosten jälkeen arvioitiin tilikauden alijäämäksi 605 337 €, tilinpäätöksen alijäämäksi muodostui 443 997 €.

Verotulojen erittely

	Talousarvio	Talousarvionmuutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	6 294 000	180 000	6 474 000	6 484 842	10 842
Osuus yhteisöveron tuot.	350 000		350 000	430 262	80 262
Kiinteistövero	447 000		447 000	440 791	-6 209
Yhteensä	7 091 000	180 000	7 271 000	7 355 895	84 895

Valtionosuuksien erittely

	Talousarvio	Talousarvionmuutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Peruspalvelujen vo	2 225 223	27 000	2 198 223	2 207 592	9 369
Verotulotasaus	1 103 884		1 103 884	1 107 528	3 644
Opetus- ja kulttuuritoimen vo	-476 930		-476 930	-498 809	-21 879
Verotulomenetysten korvaus	1 063 823		1 063 823	1 073 916	10 093
Yhteensä	3 916 000	27 000	3 889 000	3 890 227	1 227

8.2.3 Investointiosan toteutuminen

	TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteutuma	Poikkeama
KUNNANHALLITUS					
MAA- JA VESIALUEET JA RAKENNUKSET					
Omakotitalotontit					
Menot					
Tulot				21 529,00	21 529,00
Nettotulo				21 529,00	21 529,00
NETTOTULO YHTEENSÄ				21 529,00	21 529,00
TALONRAKENNUS					
Koivulinnan peruskorjaus					
Menot	-25 000		-25 000	-16 412,10	8 587,90
Tulot					
Nettomeno	-25 000		-25 000	-16 412,10	8 587,90
Paloaseman lattiat					
Menot	-15 000		-15 000		15 000,00
Tulot					
Nettomeno	-15 000		-15 000		15 000,00
Päiväkoti Vekaran Ilmastointi					
Menot	-20 000		-20 000		-20 000,00
Tulot					
Nettomeno	-20 000		-20 000		-20 000,00
NETTOMENO YHTEENSÄ	-60 000	0	-60 000	-16 412,10	3 588
KADUT, TIET, PUISTOT JA ULKOLIIKUNTAPAIKAT					
Veteraanitien perusparannus					
Menot	-144 000		-144 000	-157 297,50	-13 297,50
Tulot					
Nettomeno	-144 000		-144 000	-157 297,50	-13 297,50
Kaavateiden valaistus					
Menot	-40 000		-40 000	-47 962,31	-13 297,50
Tulot					
Nettomeno	-40 000		-40 000	-47 962,31	-13 297,50
Muut alueet					
Menot	-50 000		-50 000		50 000,00
Tulot					
Nettomeno	-50 000		-50 000		50 000,00
NETTOMENO YHTEENSÄ	-234 000		-234 000	-205 259,81	23 405,00
KONEET JA KALUSTO					
Palvelimen uusiminen					
Menot	-10 000	10 000			
Tulot					
Nettomeno	-10 000	10 000			
NETTOMENO YHTEENSÄ	-10 000	10 000			
OSAKKEET JA OSUUDET					
Pukkikuitu Oy					
Menot				-1,00	-1,00
Tulot					
Nettomeno				-1,00	-1,00
NETTOMENO YHTEENSÄ				-1,00	-1,00
KAIKKI NETTOMENOT/-TULOT YHTEENSÄ	-304 000	10 000	-294 000	-200 143,91	26 992,90

Investoinnit

Menot yhteensä	221 672,91
Tulot	21 529,00
Netto yhteensä	200 143,91

8.2.4 Rahoitusosan toteutumisvertailu

	TA 2021	TA muutokset	TA+ muutokset	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-275 672	59 000	-216 672	-58 820	157 852
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät				1 816	1 816
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-304 000	10 000	-294 000	-221 673	72 327
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Hyödykkeiden myyntitulot				21 529	21 529
Toiminnan ja investointien rahavirta	-579 672	69 000	-510 672	-257 148	253 524
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset				-50 000	-50 000
Antolainasaamisten vähennykset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				925 000	925 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-620 658		-620 658		620 658
Lyhytaikaisten lainojen muutos	925 000		925 000	-695 657	-1 620 657
Muut maksuvalmiuden muutokset				437 494	437 494
Rahoituksen rahavirta	304 342		304 342	616 837	312 495
Rahavarojen muutos	-275 330	69 000	-206 330	359 689	566 019

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon

Rahavarojen vähennys talousarviossa muutosten jälkeen oli 206 330 €, tilinpäätöksen mukaan rahavarat lisääntyivät 359 689 €, joten poikkeamaksi muodostui 566 019 €.

8.2.5 Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisvertailusta (sisäiset)

	Menoarvio					Tuloarvio					
	B/ N	TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteu- tuma	Poik- keama	TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
TARKASTUSLAUTAKUNTA											
Tarkastustoimi	N	-10		-10	-9	1					
KUNNANHALLITUS											
Hallintopalvelut	N	-824	55	-769	-743	26	141		141	149	8
Elinvoimapalvelut	N	-148		-148	-137	11	34		34	37	3
Ruoka- ja siivouspalvelut	N	-577		-577	-592	-15	533	10	543	539	-4
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalv.	N	-655		-655	-583	72	259	12	271	245	-26
Sosiaali- ja terveyspalvelut	N	-6 718	-79	-6 799	-6 702	97		1	1	4	3
Varhaiskasvatuspalvelut	N	-1 016		-1 016	-977	39	173	5	178	160	-18
Opetuspalvelut	N	-2 461	-99	-2 560	-2 628	-68	134	2	136	155	19
Yhdyskuntatekniset palvelut	N	-1 071		-1 071	-1 167	-96	782		782	812	30
Yhteensä		-13 480	-123	-13 605	-13 538	67	2 056	30	2 086	2 101	15
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						7 091	180	7 271	7 356	85
Valtionosuudet	B						3 916	-27	3 889	3 890	1
Korkotulot	B						32		32	32	0
Muut rahoitustuotot	B						157		157	144	-13
Korkomenot	B	-46		-46	-44	2					
Muut rahoitusmenot	B	-1		-1		1					
Yhteensä		-47		-47	-44	3	11 196	153	11 349	11 422	73
INVESTOINTIOSA											
KUNNANHALLITUS											
Maa- ja vesielueet ja rakennukset											
Omakotitalotontit	B									22	22
Talonrakennus											
Koivulinnan peruskorjaus	B	-25		-25	-16	9					
Paloaseman lattioiden rakenneko	B	-15		-15		15					
Päiväkoti Vekara, ilmanvaihto	B	-20		-20		20					
Kadut, tiet, puistot ja ulkoliik.p											
Veteraanitie, perusparan.suun.	B	-144		-144	-157	-13					
Kaavateiden valaisimet	B	-40		-40	-48	-8					
Muut alueet	B	-50		-50		50					
Koneet ja kalusto											
Palvelimen uusiminen	B	-10	10								
Osakkeet ja osuudet											
Pukkikuitu Oy	B				-1	-1					
Yhteensä		-304	10	-294	-222	73	0	0	0	22	22
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäys					-50	-50					
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						925		925	925	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-621		-621		621					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B				-696	-696					
Oman pääoman muutos	N										

9. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

9.1 Tuloslaskelma

	2021	2020
<u>Toimintatuotot</u>		
Myyntituotot	314 405,12	346 281,10
Maksutuotot	90 698,18	104 732,84
Tuet ja avustukset	371 322,98	346 847,82
Muut toimintatuotot	385 069,25	398 709,27
Toimintatuotot	1 161 495,53	1 196 571,03
<u>Toimintakulut</u>		
<u>Henköstökulut</u>		
Palkat ja palkkiot	-2 118 150,93	-2 047 840,02
Eläkekulut	-532 411,33	-527 996,81
Muut henkilösivukulut	-55 416,26	-40 517,39
Henkilöstökulut	-2 705 978,52	-2 616 354,22
Palvelujen ostot	-9 296 358,32	-8 777 366,29
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-189 346,55	-221 786,60
Avustukset	-351 186,62	-348 325,49
Muut toimintakulut	-55 486,64	-60 412,97
Toimintakulut	-12 598 356,65	-12 024 245,57
TOIMINTAKATE	-11 436 861,12	-10 827 674,54
Verotulot	7 355 895,22	6 996 828,66
Valtionosuudet	3 890 227,00	4 363 107,00
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	32 318,39	33 175,00
Muut rahoitustuotot	144 438,44	158 612,42
Korkokulut	-44 428,94	-43 017,52
Muut rahoituskulut	-409,18	-679,98
Rahoitustuotot ja -kulut	131 918,71	148 089,92
VUOSIKATE	-58 820,19	680 351,04
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-385 176,66	-377 219,19
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset	-385 176,66	-377 219,19
<u>Satunnaiset erät</u>		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	-443 996,85	303 131,85
Poistoeron muutos		
Varausten muutos		
Rahastojen muutos		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-443 996,85	303 131,85

9.2 Rahoituslaskelma

	2021	2020
VUOSIKATE	-58 820,19	680 351,04
Tulorahoituksen korjauserät	1 816,10	-4 822,84
Toiminnan rahavirta	-57 004,09	675 528,20
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-221 672,91	-270 303,13
Rahoitusosuudet investointimenoihin		117 071,88
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	21 529,00	40 954,57
Investointien rahavirta	-200 143,91	-112 276,68
Toiminnan ja investointien rahavirta	-257 148,00	563 251,52
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-50 000,00	
Antolainauksen muutokset	-50 000,00	
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	925 000,00	1 500 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-695 657,58	-1 345 657,58
Lainakannan muutokset	229 342,42	154 342,42
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	64 158,45	103 904,37
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	860,32
Saamisten muutos	256 419,95	-310 129,40
Korottomien velkojen muutos	116 915,69	-642 769,22
Muut maksuvalmiuden muutokset	437 494,09	-848 133,93
Rahoituksen rahavirta	616 836,51	-693 791,51
Rahavarojen muutos	359 688,51	-130 539,99
Rahavarat 31.12.	1 300 792,97	941 104,46
Rahavarat 1.1.	941 104,46	1 071 644,45
Rahavarojen muutos	359 688,51	-130 539,99

9.3 Tase

	2021	2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikuttiset menot	300 937,50	334 687,50
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet		
Aineettomat hyödykkeet	300 937,50	334 687,50
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	1 159 539,64	1 182 884,74
Rakennukset	2 946 194,95	3 150 841,26
Kiinteät rakenteet ja laitteet	745 290,98	648 390,55
Koneet ja kalusto	37 359,95	59 368,82
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	19 437,94	19 437,94
Aineelliset hyödykkeet	4 907 823,46	5 060 923,31
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	1,00	
Kuntayhtymäosuudet	741 207,12	741 207,12
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet		
Liikelaitosten peruspääomaosuudet		
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonko	1 027 860,49	1 027 860,49
Joukkovelkakirjasaamiset		
Muut lainasaamiset	550 049,80	500 049,80
Muut saamiset	3 588 808,74	3 588 808,74
Sijoitukset	5 907 927,15	5 857 926,15
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 116 688,11	11 253 536,96
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Valtion toimeksiannot	54 000,00	54 000,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	10 000,00	70 000,00
Muut toimeksiantojen varat		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	64 000,00	124 000,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	95 235,24	95 235,24
Keskeneräiset tuotteet		
Valmiit tuotteet		
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta		
Vaihto-omaisuus	95 235,24	95 235,24

	2021	2020
<u>Saamiset</u>		
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset		
Laskennalliset verosaamiset		
Saamiset kunnalta		
Muut saamiset	0,00	5 400,00
Siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	5 400,00
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	33 167,49	42 435,68
Lainasaamiset		
Laskennalliset verosaamiset		
Saamiset kunnalta		
Muut saamiset	22 971,92	23 867,92
Siirtosaamiset	129 514,33	370 370,09
Lyhytaikaiset saamiset	185 653,74	436 673,69
Saamiset	185 653,74	442 073,69
<u>Rahoitusarvopaperit</u>		
Osakkeet ja osuudet	7 046,23	7 046,23
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit		
Rahoitusarvopaperit	7 046,23	7 046,23
Rahat ja pankkisaamiset	1 293 746,74	934 058,23
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 581 681,95	1 478 413,39
VASTAAVAA	12 762 370,06	12 855 950,35

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 547 936,49	4 547 936,49
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma		
Ylikurssirahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 575 800,62	1 272 668,77
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-443 996,85	303 131,85
OMA PÄÄOMA	5 679 740,26	6 123 737,11

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero

Vapaaehtoiset varaukset

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset

Muut pakolliset varaukset

PAKOLLISET VARAUKSET

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	54 000,00	54 000,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	178 062,82	173 904,37
Muut toimeksiantojen pääomat		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	232 062,82	227 904,37

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta 4 424 410,10 5 120 067,68

Pääomalainat

Lainat kunnalta

Lainat julkisyhteisöiltä

Lainat muilta luotonantajilta

Saadut ennakot

Ostovelat

Korottomat velat kunnalta

Liittymismaksut ja muut velat

Siirtovelat

Laskennalliset verovelat

Pitkäaikainen vieras pääoma 4 424 410,10 5 120 067,68

<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 620 657,58	695 657,58
Pääomalainat		
Lainat kunnalta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	53 072,79	30 562,64
Ostovelat	415 618,82	330 320,76
Korottomat velat kunnalta		
Liittymismaksut ja muut velat	49 473,15	44 406,38
Siirtovelat	287 334,54	283 293,83
Laskennalliset verovelat		
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 426 156,88	1 384 241,19
VIERAS PÄÄOMA	6 850 566,98	6 504 308,87
VASTATTAVAA	12 762 370,06	12 855 950,35

9.4 Konsernilaskelmat

TULOSLASKELMA

	2021	2020
Toimintatuotot	10 955 583,10	10 349 824,63
Toimintakulut	-22 329 131,48	-21 041 159,84
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	4 249,72	798,48
TOIMINTAKATE	-11 369 298,65	-10 690 536,74
Verotulot	7 355 895,22	6 996 828,66
Valtionosuudet	3 890 227,00	4 363 107,00
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	37 697,47	33 475,70
Muut rahoitustuotot	173 054,96	166 817,74
Korkokulut	-48 595,70	-46 344,01
Muut rahoituskulut	-1 931,64	-2 879,25
Rahoitustuotot ja -kulut	160 225,09	151 070,17
VUOSIKATE	37 048,66	820 469,10
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-503 131,60	-523 935,74
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-2 955,59	-2 911,87
Poistot ja arvonalentumiset	-506 087,19	-526 847,60
Satunnaiset erät		12 908,53
TILIKAUDEN TULOS	-469 038,53	306 530,02
Tilinpäätössiirrot	990,01	0,00
Tilikauden verot	-26,02	-322,76
Laskennalliset verot	0,00	21,15
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-398,82	-667,47
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-468 473,36	305 560,94

RAHOITUSLASKELMA

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	37 048,66	820 469,10
Satunnaiset erät		12 908,53
Tilikauden verot	-26,02	-322,76
Tulorahoituksen korjaukset	14 467,80	-33 989,28
Toiminnan rahavirta	51 490,43	799 065,58
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-696 679,26	-732 360,65
Rahoitusosuudet investointimenoihin		117 763,62
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	22 235,33	87 238,84
Investointien rahavirta	-674 443,92	-527 358,19
Toiminnan ja investointien rahavirta	-622 953,49	271 707,38
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-785,85	-36,08
Antolainasaamisten vähennykset	1 421,83	2 472,50
Antolainauksen muutokset	635,97	2 436,42
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 754 150,00	1 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 245,20	-5 959,19
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-966 153,50	-1 146 557,67
Lainakannan muutokset	784 751,30	347 483,14
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	2 513,71	-89,22
Muutokset vähemmistön osuudessa		
Oman pääoman muutokset	2 513,71	-89,22
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	63 015,11	113 651,88
Vaihto-omaisuuden muutos	6 367,60	-62 031,32
Saamisten muutos	-33 266,15	186 293,70
Korottomien velkojen muutos	237 581,93	-433 414,04
Muut maksuvalmiuden muutokset	273 698,50	-195 499,79
Rahoituksen rahavirta	1 061 599,48	154 330,55
Rahavarojen muutos	438 645,99	426 037,93
Rahavarat 31.12.	2 230 080,30	1 791 434,31
Rahavarat 1.1.	1 791 434,31	1 365 396,38
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarojen muutos	438 645,99	426 037,93

TASE	2021	2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	13 086,91	3 562,75
Konserniliikearvo		
Muut pitkävaikutteiset menot	306 330,80	336 076,63
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	341,54	4 655,60
Aineettomat hyödykkeet	319 759,24	344 294,98
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	1 187 642,72	1 206 546,68
Rakennukset	3 620 745,09	3 804 542,30
Kiinteät rakenteet ja laitteet	747 142,35	650 448,75
Koneet ja kalusto	192 721,97	216 705,52
Muut aineelliset hyödykkeet	894,20	606,32
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	869 366,95	546 536,20
Aineelliset hyödykkeet	6 618 513,28	6 425 385,76
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	16 696,34	14 194,62
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonor	1 090 000,57	1 090 040,62
Joukkovelkakirjasaamiset		
Muut lainasaamiset	505 957,93	507 197,05
Muut saamiset	3 591 932,43	3 591 329,28
Sijoitukset	5 204 587,27	5 202 761,57
PYSYVÄT VASTAAVAT	12 142 859,80	11 972 442,31
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Valtion toimeksiannot	61 289,69	60 413,59
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	10 000,00	70 000,00
Muut toimeksiantojen varat	5 537,15	7 446,20
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	76 826,84	137 859,79
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	206 156,55	211 817,93
Keskeneräiset tuotteet		
Valmiit tuotteet	0,00	706,23
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta		
Vaihto-omaisuus	206 156,55	212 524,15

<u>Saamiset</u>		
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	92 815,79	77 344,07
Lainasaamiset		
Laskennalliset verosaamiset		
Muut saamiset	0,00	5 400,00
Siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	92 815,79	82 744,07
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	244 233,69	224 610,22
Lainasaamiset		
Laskennalliset verosaamiset		
Muut saamiset	262 592,27	140 674,05
Siirtosaamiset	289 395,95	407 743,21
Lyhytaikaiset saamiset	796 221,91	773 027,49
Saamiset	889 037,70	855 771,55
<u>Rahoitusarvopaperit</u>		
Osakkeet ja osuudet	7 046,23	7 046,23
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	827 764,86	517 500,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit		
Rahoitusarvopaperit	834 811,09	524 546,23
Rahat ja pankkisaamiset	1 395 269,20	1 266 888,08
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 325 274,55	2 859 730,02
VASTAAVAA	15 544 961,19	14 970 032,11

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 547 935,48	4 547 936,48
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma		
Ylikurssirahasto		
Arvonkorotusrahasto	3 873,21	3 873,21
Muut omat rahastot	456,23	1 446,24
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 506 412,25	1 198 336,59
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-468 473,36	305 560,94
OMA PÄÄOMA	5 590 203,82	6 057 153,47
VÄHEMMISTÖOSUUDET	2 913,04	2 514,23
KONSERNIRESERVI		
<u>PAKOLLISET VARAUKSET</u>		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	72 807,24	55 642,72
PAKOLLISET VARAUKSET	72 807,24	55 642,72
<u>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</u>		
Valtion toimeksiannot	75 258,45	75 457,89
Lahjoitusrahastojen pääomat	178 062,82	173 904,37
Muut toimeksiantojen pääomat	17 894,83	19 871,68
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	271 216,10	269 233,94
VIERAS PÄÄOMA		
<u>Pitkäaikainen vieras pääoma</u>		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 535 875,53	5 470 680,47
Pääomalainat	0,00	
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	273,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Liittymismaksut ja muut velat		
Siirtovelat		
Laskennalliset verovelat	907,40	907,40
Pitkäaikainen vieras pääoma	5 536 782,93	5 471 860,87

<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	230 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 676 141,53	726 468,29
Pääomalainat		
Lainat julkisyhteisöiltä	390,00	234,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	53 072,79	30 562,79
Ostovelat	1 016 435,94	835 045,95
Liittymismaksut ja muut velat	313 476,27	250 799,80
Siirtovelat	1 011 521,53	1 040 516,07
Laskennalliset verovelat		
Lyhytaikainen vieras pääoma	4 071 038,06	3 113 626,89
VIERAS PÄÄOMA	9 607 820,99	8 585 487,76
VASTATTAVAA	15 544 961,19	14 970 032,11

10. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

10.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun valtuuston (19.12.1996) hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Valtuusto on hyväksynyt 13.10.2014 poistosuunnitelman muutoksen, jossa katujen, teiden, torien ja puistojen sekä vedenjakelu- ja viemäriverkoston poistomenetelmä muutettiin menojäännöspoistosta tasapoistoksi. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon ja rahoitusomaisuusarvopaperit hankintamenoon.

10.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeen hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistomenetelmät ja niiden poistoajat tai vuotuiset poistoprosentit ovat:

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat oikeudet 5 vuotta tasapoisto

Muut pitkävaikuttavat menot

Atk-ohjelmistot 3 vuotta tasapoisto

Muut pitkävaikuttavat menot Askolan yläkoulun rahoitusosuus 20 vuotta tasapoisto

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset 30 vuotta tasapoisto

Hallinto- ja laitosrakennukset Säästösuunto (kh 14.11.2016) 15 vuotta tasapoisto

Tuotanto- ja vapaa-ajan rakennukset 20 vuotta tasapoisto

Talousrakennukset 15 vuotta tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot 15 vuotta tasapoisto

Vesijohto- ja viemäriverkosto 30 vuotta tasapoisto

Kaukolämpöverkosto 15 % menojäännöspoisto

Vesi- yms laitojen laitoskoneet ja laitteet 15 % menojäännöspoisto

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet, liikkuvat työkonet 5 vuotta tasapoisto

Muut kevyet koneet 5 vuotta tasapoisto

Toimistokalusteet ja atk-laitteet 3 vuotta tasapoisto

Hyödykkeet, joiden hankintameno on alle 10 000,00 € on kirjattu vuosikuluiksi.

Arvonlisäveron palautusvastuu

Rakennusten uudisrakentamisessa tai perusparantamisessa hankintamenojen palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot, joihin liittyy mahdollinen arvonlisäveron palautus- velvollisuus joko kiinteistöä myytäessä tai kiinteistön käytön muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen. Palautusvastuuta määriteltäessä on otettu huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä.

1.1.2008 jälkeen käyttöön otetut valmistuneet rakennuspalvelut poistetaan 10 vuodessa.

10.3 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Pukkilan kunta laatii täydellisen konsernitilinpäätöksen.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kunta ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Kuntayhtymien taseet on yhdistetty konsernitaseeseen lukuarvoiltaan omistusosuuden suhteessa.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- ja alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja verovelkaan. Yhdistelyssä on noudatettu kirjanpitolautakunnan yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta (22.12.2015).

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia. Pukkilan kunnan uuden tytäryhtiön Pukkikuitu Oy:n varsinainen toiminta alkaa vuoden 2022 puolella.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

10.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. Toimintatuotot tehtävälueittain

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Yleishallinto	403 730,62	449 934,10	405 103,30	451 013,94
Sosiaali- ja terveystuotot	9 785 668,45	9 144 557,79	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuurituotot	371 322,98	346 847,82	371 322,98	346 847,82
Yhdyskuntatuotot	381 914,24	395 610,65	385 069,25	398 709,27
Muut palvelut	12 473,21	12 898,48	0,00	0,00
Toimintatuotot yhteensä	10 955 109,50 [†]	10 349 848,84	1 161 495,53 [†]	1 196 571,03

7. Verotulojen erittely

	Kunta	
	2021	2020
Kunnan tulovero	6 484 841,65	6 302 949,31
Osuus yhteisöveron tuotosta	430 262,48	298 336,02
Kiinteistövero	440 791,09	395 543,33
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	7 355 895,22 [†]	6 996 828,66

8. Valtionosuuksien erittely

	Kunta	
	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 315 120,00	3 780 966,00
<i>Sitä: Verotubihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)</i>	<i>-1 107 528,00</i>	<i>-1 170 490,00</i>
Yleinen valtionosuus		
Koulutuskuntayhtymän valtionosuus		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-498 809,00	-476 930,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Veromenetyksen kompensatio	1 073 916,00	1 059 071,00
Valtionosuudet yhteensä	3 890 227,00	4 363 107,00

9. Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	7 239 143,50	6 873 810,40
Muiden palvelujen ostot	2 057 214,82	1 903 555,89
Kaupungin / Kunnan palvelujen ostot yhteensä	9 296 358,32 [†]	8 777 366,29

12. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.	-42 424,00	-42 424,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	-42 424,00	-42 424,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	98 066,72	109 137,37	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	17 164,52	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-11 070,65	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	115 231,24	98 066,72	0,00	0,00

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	3 670,12	18 082,69	3 670,12	18 082,69
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	263,10	4 388,79	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	3 933,22	22 471,48	3 670,12	18 082,69
Muut toimintakulut				
Muut luovutustappiot	5 486,22	13 259,85	5 486,22	13 259,85
Luovutustappiot yhteensä	5 486,22	13 259,85	5 486,22	13 259,85

v.2020 luvuksi kirjattu virheellisesti 1882,69

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2021	2020
Osinkotuotot muista yhteisöistä	143 904,18	158 439,12
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	143 904,18	158 439,12

10.5 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19. Pysyvien vastaavien erittelyt

Aineettomat hyödykkeet

Kunta	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut		Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	334 687,50	0,00		334 687,50
Tilikauden poisto	0,00	-33 750,00	0,00		-33 750,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	300 937,50	0,00		300 937,50
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	300 937,50	0,00		300 937,50

Kunta	Maa- ja vesialueet	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat		Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 182 884,74	648 390,55	59 368,82	19 437,94		1 910 082,05
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	205 259,81	0,00	0,00		205 259,81
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-23 345,10	0,00	0,00	0,00		-23 345,10
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Tilikauden poisto	0,00	-108 359,38	-22 008,87	0,00		-130 368,25
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 159 539,64	745 290,98	37 359,95	19 437,94		1 961 628,51
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 159 539,64	745 290,98	37 359,95	19 437,94		1 961 628,51

Maa- ja vesialueet erittely

	Kunta	
	2021	2020
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	0,00	0,00
Muut maa- ja vesialueet	1 159 539,64	1 182 884,74
Maa- ja vesialueet yhteensä	1 159 539,64	1 182 884,74

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Kunta	Osakkeet tytäryhteisöltä	Kuntayhtymä- osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	741 207,12	741 207,12
Lisäykset	1,00		1,00
Siirrot erien välillä			0,00
Hankintameno 31.12.	1,00	741 207,12	741 208,12
Arvonlennukset			
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,00	741 207,12	741 208,12

Jvk, muut laina- ja muut saamiset

Konserni

	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 098 526,33	4 100 962,76
Lisäykset	785,85	0,00
Vähennykset	-1 421,83	-2 436,43
Hankintameno 31.12.	4 097 890,35	4 098 526,33
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 097 890,35	4 098 526,33

Kunta

	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 088 858,54	4 088 858,54
Lisäykset	50 000,00	0,00
Hankintameno 31.12.	4 138 858,54	4 088 858,54
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 138 858,54	4 088 858,54

20.-22. Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja osakkuusyhteisöissä

Nimi	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan	Konsernin	Kuntakonsernin		
			omistus-osuus %	omistus-osuus %	osuus omasta pääomasta (€ osuus vieraasta pääomasta	osuus tilikauden tuloksesta (€)	
Tytäryhtiöt							
Pukki-kulttu Oy	3225453-1	Pukkila	100	100	-26524,69	55495,43	-26524,69
Kuntayhtymät							
Uudenmaan liitto	0201296-1	Helsinki	0,13	0,13	2 513,93	2 192,63	578,70
Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä	0215606-8	Lahti	1,15	1,15	730 102,42	2 556 623,79	2 032,36
Eteva kuntayhtymä	0203300-9	Mäntsälä	0,39	0,39	72 459,47	192 578,85	32,39
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	0125920-9	Helsinki	0,29	0,29	7 175,03	1 249,51	-454,93
Pukkilan eliminointyksikkö			100	100	0,00	0,00	0,00

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Versaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Jaksotetut henkilöstökulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	7 804,10	8 184,67	6 500,00	7 000,00
Ennakkomenot	4 512,00	7 457,19	4 512,00	7 457,19
Valtion tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Projektisaamiset	933,62	1 157,21	0,00	0,00
Muut siirtosaamiset, konsernin keskinäiset	102 768,99	280 578,81	103 964,58	283 843,00
Muut siirtosaamiset	172 181,66	110 365,34	14 537,75	72 069,90
Yhteensä	288 200,37	407 743,22	129 514,33	370 370,09

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	4 547 936,48	4 547 936,48	4 547 936,49	4 547 936,49
Peruspääoma 31.12.	4 547 936,48	4 547 936,48	4 547 936,49	4 547 936,49
Arvonkorotusrahasto 1.1.	3 873,21	3 873,21	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	3 873,21	3 873,21	0,00	0,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	692,61	0,00	0,00	0,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	692,61	0,00	0,00	0,00
Rakennusrahasto 1.1.	102,04	102,04	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-692,61	0,00	0,00	0,00
Rakennusrahasto 31.12.	-590,57	102,04	0,00	0,00
Muu oma rahasto 3 1.1.	590,20	590,20	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-590,20	0,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 3 31.12.	0,00	590,20	0,00	0,00
Muu oma rahasto 4 1.1.	520,00	520,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-165,81	0,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 4 31.12.	354,19	520,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 6 1.1.	234,00	234,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-234,00	0,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 6 31.12.	0,00	234,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	456,23	1 446,24	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	1 503 897,53	1 198 425,81	1 272 668,77	1 272 668,77
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	2 422,31	0,00	0,00	0,00
Ed.tilikausien ylijäämän muutos	-6,88	-89,22	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	1 506 312,96	1 198 336,59	1 272 668,77	1 272 668,77
Tilikauden yli-/alijäämä	-468 333,01	305 560,94	303 131,85	303 131,85
Oma pääoma yhteensä	5 590 244,88	6 057 153,47	6 123 737,11	6 123 737,11

26. Vähemmistöosuudet

	Konserni	
	2021	2020
Vähemmistöosuus 1.1.	2 514,23	1 846,76
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	398,82	667,47
Vähemmistöosuus	2 913,05	2 514,23

27. Pitkäaikaiset velat

	Kunta	
	2021	2020
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	576 315,78	1 176 315,78
Pitkäaikaiset velat yhteensä	576 315,78	1 176 315,78

29. Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovastuuvaraus	115 231,24	98 066,72	0	0
Muut pakolliset varaukset	-42 424,00	-42 424,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	72 807,24	55 642,72	0,00	0,00

30. Vieras pääoma

	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		0,00	0,00	0,00
Yhteensä		0,00	0,00	0,00

31. Sekkitililimitti

	Kunta
	2021
Luotollisen sekkitilin limitti 31.12.	16 818,79
- siitä käyttämättä oleva määrä	

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Verovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Jaksotetut henkilöstökulut	520 152,80	530 261,99	0,00	0,00
Lomapalkkajaksotukset	308 858,36	301 288,33	278 707,09	271 685,44
Korkojaksotukset	769,67	269,69	2 416,42	2 625,55
Tubennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvakuutus	1 692,80	0,00	0,00	0,00
Muut tuet, avustukset ja korvaukset	919,32	601,04	0,00	0,00
Muut siirtovelat	177 410,56	208 229,87	3 794,61	6 357,29
Yhteensä	1 009 803,51	1 040 650,92	284 918,12	280 668,28

10.6 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

35.-37. Vakuudet ja takaukset

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Pantattujen arvopapereiden kirjanpitoarvo	42,33	68,33	0,00	0,00
Yhteensä	42,33	68,33	0,00	0,00
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	1 149 400,00	1 149 400,00	1 149 400,00	1 149 400,00
Takaukset	633 741,63	670 297,60	626 336,50	662 414,72
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 783 141,63	1 819 697,60	1 775 736,50	1 811 814,72

38. Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa	3 368 858,80	4 045 963,20	0,00	0,00
Leasingvastuut yhteensä	47 903,13	65 041,65	57 174,46	42 955,32
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuu:	24 613,65	27 384,41	21 149,25	22 589,62
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
Yhteensä	3 416 761,93	4 111 004,85	57 174,46	42 955,32

39.-40. Vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta
	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	12 959 712,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksesta	8 489,00

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Sopimusvastuut				
Sopimukseen sisältyvät palautusvastuut	77 751,24	77 751,24	0,00	0,00
Sopimusvastuut yhteensä	77 751,24	77 751,24	0,00	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	105 548,34	118 500,55	96 504,65	109 397,85
Johdannaissopimukset				
Sopimukset ovat voimassa 29.1.2029 asti.				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-3 107,31	-56 042,00	-20 201,00	-56 042,00

10.7 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	Kunta
	2021
Yleishallinto	5
Opetus- ja kulttuuritoimi	47
Muut palvelut	14
Yhteensä	66

43. Henkilöstökulut

	Kunta
	2021
Palkat ja palkkiot	2 118 150,93
Eläkekulut	532 411,33
Muut henkilösivukulut	55 416,26
Henkiöstökulut yhteensä	2 705 978,52

44. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta
	2021
Kokoomus	790,33
Vihreä Verkko ry	575,00
Keskusta	1 472,17
Perussuomalainen	183,00
Pukkilan PS	157,50
....	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 178,00

45. Tilintarkastajan palkkiot

	Kunta
	2021
Tilintarkastusyhteisö A	
Tilintarkastus	-6 916,50
Muut palvelut	0,00
Palkkiot yhteensä	-6 916,50

11. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTYSTAVOISTA

Tilinpäätös	sidottu
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Päiväkirja	sähköinen arkistointi

KÄYTETYT TOSITELAJIT

SAP R/3 talous- ja toiminnanohjausjärjestelmä

Ostoreskontran tositteet	KR, KA, KG	sähköinen arkistointi
Ostoreskontran maksut	KZ	paperinen arkistointi
	ZP	sähköinen arkistointi
Myyntireskontran tositteet	RV, AB	sähköinen arkistointi
Myyntireskontran suoritukset	DA, DZ	paperinen arkistointi
	ZP	sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuuden tositteet	AA, AB, AF	paperinen arkistointi
Kirjanpidon muistiotositteet	SA, AB	paperinen arkistointi
	GL	sähköinen arkistointi
Palkkatositteet/Populus	SA, K8, L1	paperinen arkistointi
Maksuliikenteen tositteet	ZV	paperinen arkistointi
Liitetietotositteet		sähköinen arkistointi
Ostoreskontraerittelyt		sähköinen arkistointi
Myyntireskontraerittelyt		sähköinen arkistointi
Palkkakirjanpitoerittelyt		sähköinen arkistointi

Arkistointi hoidetaan SAP järjestelmällä. Järjestelmä on kahdennettu kahteen eri paikassa olevaan konesaliin ja tiedot kopioituvat automaattisesti.

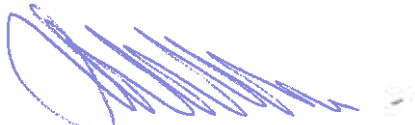
Kunnan pääkirjanpito on tehty SAP R3-nimisessä kirjanpitojärjestelmässä, kassajärjestelmänä on Basware maksuliikenne-järjestelmä, pysyvien vastaavien ja poistojen laskentajärjestelmänä on tilikauden aikana ollut SAP R3, palkkojen laskennassa on Populus-järjestelmä. Laskujen kuvat arkistoituu IXOS-järjestelmään.

12. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Pukkilassa 28. päivänä maaliskuuta 2022

Kunnanhallitus

Katarina Helander
kunnanjohtaja

Juha Ahola
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Leena Clewer
I varapuheenjohtaja

Robert Almiala
jäsen

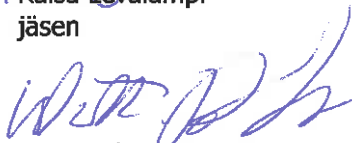
Tommi Maasilta
jäsen

Lennu Sajomaa
varajäsen

Kaisa Levälampi
jäsen

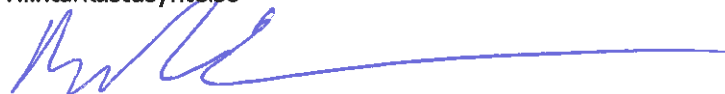
Matti Pirhonen
jäsen

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pukkilassa 14 . 4 . 2022

BDO Auditor Oy
Tilintarkastusyhteisö

Mark Lassfolk
JHT

